

Emperyalizme ve Oligarşiye Karşı

DEVİRİMCİ HAREKET

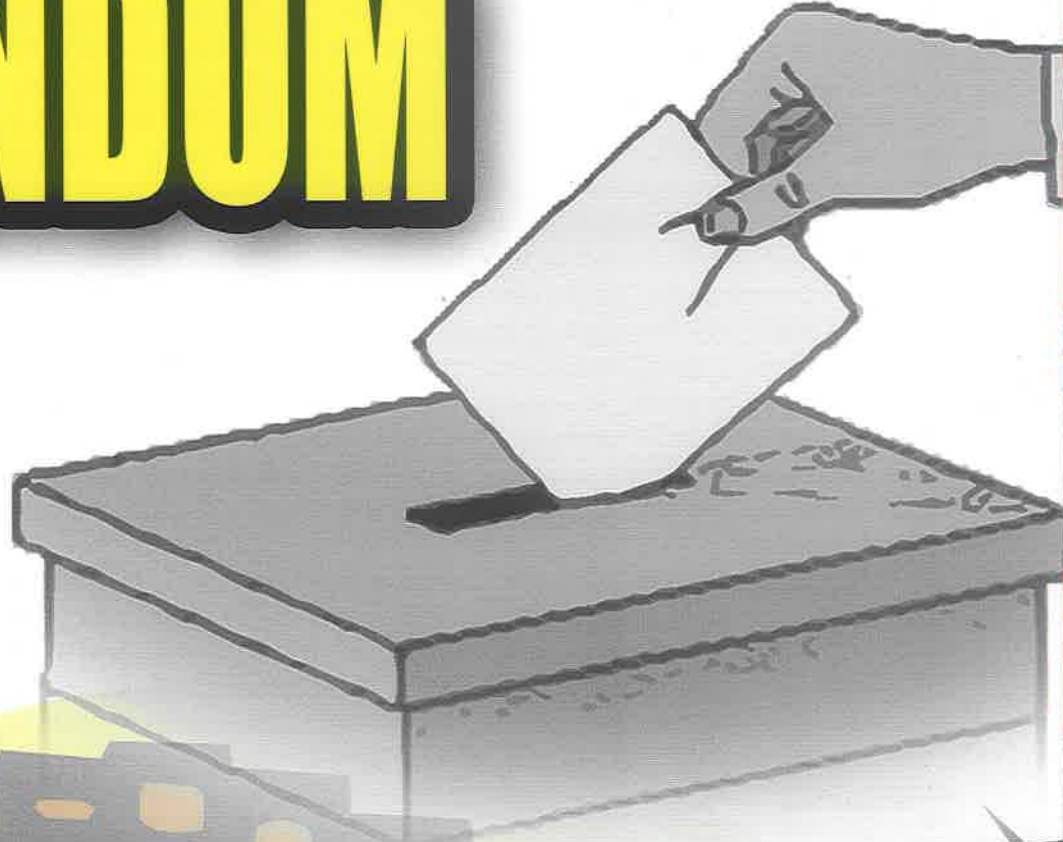

★ SİYASİ DERGİ ★ KASIM 2010 - OCAK 2011 ★ SAYI: 31

FIYATI: 2 TL

REFERANDUM

BİTTİ

MÜCADELE

SÜRÜYOR!

KOLEKTİF EMEK GEREKTİREN YOKUŞLARDA REKABET SAHİBİNİ VURUR

İçine meta sızan, ehlileşen aşk

nasıl tükenirse,

İçe meta sızan, ehlileşen

devrim de tükenir.

Mülkiyet, sınıflı toplumun kök hücresi, ilk sebebidir. Rekabet, yarış ve bencillikle beslenir. Sosyalizm ise, kolektif emeğin toplumsallaşmış en üst biçimidir. Bu yolda yokuşlar, tekleşerek veya yol arkadaşlarıyla/dostlarla yarışarak değil, ortaklaşarak aşılır. Aynı amaca yürüyenler arasındaki rekabet, "ben" in ne denli içkin halde olduğunun göstergesidir. Bugün solda (tek tek kişilerde de yapılarda da) rastlanan ve ideolojik politik hatların kılcallarına dek bulaşan "ben" olgusu, içsel zaaf kadar, dışsal başarının, kapitalizme ne denli öykünüldüğünün göstergesidir. Halbuki, bugüne kadar ki birikim göstermiştir ki, değerlerimizin soyutlanmış büyüklüğünü somutlayabildiğimizde, ne dostlarımızı rakip görmeye, ne sisteme öykünmeye ihtiyaç kalır. Aynı zamanda fikri/ideolojik bir güven gerektirir devrimci kimlik. Muarızını yok saymak veya karikatürize etmek, gerçekle yüzleşmeden kaçınmanın örtük biçimidir. Kendi doğrularını, karikatürize edilmiş karşıtlıklar üzerinden test edenler, yüksekte görünmek için, kendini hayali ölçeklerde sımayanlar, asıl olarak (öncelikle) kendilerini kandırmış olurlar. Halbuki özgürlük ufuklu düşünsel dünya, zaten tüm fikri üretimlerin kanıtlarından süzölmüştür; ne kanıta ne de gösteriye ihtiyacı vardır.

Solda mevcut durum, bir savunma psikolojisini işaret etmektedir ki, aynı zamanda bir özgüven sorununun varlığını haber veriyor. Bizlere, zayıflar/eksikler içinde yukarıda olmak değil, aynı zeminin tüm öznelerinin eksikliğinin giderilmesinden mutluluk duyan bir duruş/kavrayış yakıştır.

Sosyalizmin en temel, en olmazsa olmaz önkültürüdür; o alana/havuzla doğrudan veya dolaylı katkı koyan, artısı olan herkese pozitif yargılarla yaklaşılır.

Karşıtlık üretmek, öfke ve mücadele, kesin sınırlarla tanımlanmalıdır. Doğru yer ve kullanımda sonuç veren bu araçlar, yanlış yerde sahibini vurur. Sanıldığı gibi aksine, sevgi eksikliği, tepki üretme ve dövüşme eksikliğinden çok daha büyük sorunlara sebeptir.

Sevgi, insanca yaşam için giriş kapısıdır. Sevgisizlik eşiğinde ise kapitalizm başlar. "Bir dağın zirvesine tırmanmaya çalışmayın, dağın bütün güzelliğini fark edin." derler. Bu, nihai hedef fetişizmini de nihai hedefe yabancılaşmayı da önler ve yolun bir bütün halinde önemsenmesinin, değerlerin bir yaşam biçimi olarak içselleştirilmesinin imkanlarını artırır. Devrimcilerin bugün, nihai hedefin tanımına bağlı olarak, değerlerinde ısrar ve kaliteye öylesine ihtiyacı var ki, bırakalım benzerleriyle rekabeti, aynı zeminde varlık gösteren tüm özneleri gözetme zorunluluğu vardır.

Bu sayımızda emperyalizmin bölge ve ülkeye dair yönelimlerini içeren, krizin gidişatına ilişkin incelemeler bulabilirsiniz. Referandum bitti. Egemenler sermayeye hizmeti sürdürüyor. Ufku sandıkla sınırlı olmayan devrimciler için yapacak çok iş var. Enerjide özelleştirmeler hız kesmeden yürüyor. Diğer yandan 2B uygulaması yeniden gündeme sokulmaya çalışılıyor. Birçok saldırı yasası sırada bekliyor. HES'ler üzerinden suyun özelleştirilmesi ve doğa katliamı hız kesmeden ilerliyor. Yaşanan tüm bu süreçlerin iç yüzünü dergimizde açmaya çalıştık. İlgiyle okuyacağınız bir sayı olduğunu umuyoruz.

Sevgiyle Kalın...

İÇİNDEKİLER

GÜNDEM

1-6

Sistemin Özü

7-14

Kürt Halkı

15-21

Anayasa Referandumu

22-26

Kuzey Kore

27-30

Enerji Özelleştirmeleri

31-36

İsrail Saldırısı

37-38

Yürüyüş Dergisi...

39

Üreten Biziz...

40-42

Doğru Yerden Öğrenelim

43-48

Ya Barbarlık Ya Sosyalizm

49-54

Haber

55-58

Anma

59-60

Sanat Üzerine...

61-64

Emperyalizme ve Oligarşiye Karşı DEVİRİMCİ HAREKET Dergisi

Sahibi: Adalı Yay. Kül. Faal. Mat. Rek. Org. San. ve Tic. Ltd. Şti.

Adına Eray Sargın

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Eray Sargın

Yayın Türü: Yaygın

Adres : K. Mustafa Çelebi Mah. Tel.Sok. No:4 K:4 Beyoğlu-İST

Tel/Faks: 0 212 249 38 75

Web: <http://www.devrimcihareket.net>

E-posta: devrimci@yahoo.com

Ege Temsilcilik: 863. Sok. No: 4 D:2 Konak -İzmir

Tel: 0 232 445 09 21

Avrupa İrtibat

Almanya: 0049 176 251 72 451

Belçika: 0032 473 80 65 66

Fransa: 0033 618 93 94 34

Hollanda: 0031 639 61 70 50

İngiltere: 044 781 63 666 35

İsviçre: 0041 764 73 41 01

Baskı Yeri: Berdan Matbaacılık

(Davutpaşa Cad. Güven San. Sitesi C Blok 215-216 Topkapı-İST Tel:0 212 613 12 11)

GÜNDEM, RESME BİR BÜTÜN HALİNDE BAKMAYI GEREKTİRİYOR

Mücadele, yerini uzlaşmaya bırakıyor.
Kimi el altından kimi el üstünden anlaşıyor.
İlkelerin bir önemi kalmamış.
Her şeye bir gerekçe bulunuyor.
Dün uğrunda bedel ödenen değerler bugün eğilip bükülüyor.
Gerçekte bu, çelişmeyi çözmek değil varlığını reddetmektir.
Karşıtına benzemek ve kim güçlü ise onun potasında erimektir.
Bin yılların birikimini takasa koymak biraz da günü kurtarmaktır.

Yine bol gürültülü, toz-duman yoğunluklu bir süreci geride bıraktık. Algıda daha net verilere/kıstaslara, saflaşmada daha net çizgilere ihtiyaç duyulan bir tarihsel anda referandum, sadece "paketiyle" değil, artan ve çeşitlenen demagoji araçlarının bulandırıcı etkisiyle de iz bıraktı.

Referandum tarihi, özel bir gayretle 12 Eylül'e denk getirildi. Açılış seremonisini Başbakan, göz yaşları ile yutkunmalar eşliğinde yaptı. Tarihi boyunca gerçilikle anılmış bu hareketin, emperyalizmin dönemsel ihtiyaçlarına denk düşen nitelikler eşliğinde, yelkenleri şişirilip sahneye sürüldüğünden beri, en iyi yaptığı iş; halka karşı çifte standart, ikiyüzlülük ve demagojidir. Herkesin diliyle konuşarak, herkesin gözüyle ağlayarak, bugüne dek

birikmiş beklentileri emperyalist değirmende öğütmeye yeminli bir yapıyla karşı karşıyayız.

AKP'nin ne olduğu, kimliği ve rolü, görmek isteyenler için fazlasıyla açıktır. Ne var ki, bulanıklaşan algı ve yaşanan toplumsal hafıza yitimi sebebiyle, bırakalım sorunun özüne inmeyi, göz önünde bulunanın bile yeterince tartışılmadığını görüyoruz.

Abdullah Gül de, T.Erdoğan da ağzını her açtığında "Bu ülkenin en önemli sorunu Kürt sorunudur." dedi. Ama 26 Maddelik değişiklik paketinde, bu "önemli sorun" a dair tek bir madde yoktur. Benzer şekilde AKP, muhalefetteyken sorun olarak yansıttığı Cumhurbaşkanı'nın yetkileri ve YÖK gibi maddeleri, kendi iktidarında, kendine benzettiği oranda (bırakalım değiştirmeyi) lehine kullanmaya başladı. Bunun gibi pek çok meselenin gözden kaçtığını varsayalım. Peki, T.Erdoğan'ın, bir taraftan Maraş Katliamı gibi acıları ısıtıp istismar ederken, emekçilere seslenirken, diğer taraftan, aynı kürsüden emek örgütlerine karşı Ekonomik Ve Sosyal Konsey düzenlemesi yapmakla övünmesi ve TUSİAD'ı nankörlükle suçlaması da mı dikkat çekmedi?

Jelatini bile sahte bu zehirli şekeri "Yetmez ama evet" diye kabul etmek bile, "gönüllü kulluk" değilse nedir? Kaldı ki bugün mesele dar anlamda referandum da değildir. Artık her gelişmeyi, her an, dayandığı çelişmeler eşliğinde doğru okuyabilen bir yöntem, doğru yerde saf tutmak

için zorunlu hale gelmiştir.

Anımsanacak olursa, referandumu, bol "açılım"lı bir söylem öncelmişti. Gerçekte, çelişmelerin şiddetle çözülmesi yerine, ideolojik hipnozla yatıştırılmasının/ertelenmesinin adıdır açılım. Diğer bir ifadeyle, kürsel sermayenin bölgesel projelerine taban oluşturma hareketidir.

Sürecin hangi mecrada nasıl akacağını, daha önce olduğu gibi bundan sonra da AKP'yi aşan boyutta bir irade tayin edecektir. Nitekim bugün CHP'nin yeniden yapılandırılmasında da aynı aktörlerin (iradenin) rolü söz konusudur.

Küresel krizle beraber, dünya ölçeğinde egemen aktörlerin ilgisinin Doğu'ya (Ortadoğu, Orta Asya, Kafkaslar) kayması ABD'nin sorunları, çatışma yerine, yumuşak geçişlerle aşma (yatıştırma) tercihinin öne çıkması, diyaloglarla ve hızlı sonuç alma eğiliminde olması, Türkiye'nin bu ihtiyaç bağlamında yeniden şekillendirilmesini beraberinde getirmiş, bu bağlamda "iç sorunlar"ı da global/bölgesel projeler kapsamına dahil edilmiş ve bölgenin en uygun taşeronu olarak, Türkiye'ye ek/yeni roller biçilmiştir.

Sorunlara/gelişmelere bu toplam resim içinde baktığımızda, AKP'nin neden "ABD'ye rağmen" atabileceği adımların sınırlı olduğunu, Kürt sorununda çatışmaları uzun süreli boyutlandırmanın küresel aktörlerin dönemsel politikalarına uymayacağını görürüz.

Olguları, görünen boyutuyla ve ya ortaya konan retorikle yetinerek değerlendirmeye kalktığımızda, bilinçleri çelmelemeye dönük yanıltıcı göstergelerin etkisinde kalabiliriz. Bu nedenle, görünen farklı da olsa, büyük resme bakıp değerlendirme yapmakta ısrarlı olmak gerekiyor.

Referandum öncesinde yaptığımız değerlendirmede, "AKP, IMF yerine süreci farklı önlemlerle (yağma, talan, vb.) karşılama eğiliminde. Yapılması amaçlanan anayasal değişikliklerle daha önce Damıstay'dan dönen Galataport ve Haydarpaşa ihaleleri yine gündeme gelecek. Ayrıca birer banka kasasına dönüşmüş ve yeniliklerle cazip hale getirilmiş İDO, İGDAŞ gibi kurumların satışına veya teminat gösterilmesiyle kredi bulma yoluna gidilecektir. Enerji santralleri de dahil, Galataport ve Haydarpaşa Projeleri'nden büyük bir kaynak bekleniyor. Böylece IMF'ye gitmeden piyasalarda kısmi bir rahatlama öngörülüyor. HSYK ve Damıstay için düşünülen düzenleme büyük oranda bu nedenle aceleye

NATO'nun Kasım ayında Lizbon'da yapacağı zirve öncesinde, alınacak kararlara uygun düzenlemeler uç göstermeye başladı. Örneğin 28 NATO üyesi ülkenin 23'ü, ordularının profesyonelleşme, her ülkede çeşitli gerekçelere dayandırılarak ve farklı birimlerde gündeme getirilse de özünde amacın, daha yüksek yeteneklerle ve teknolojik imkanlarla donanmış, dünyanın her yerinde konuşlanabilecek, demokratik denetimden uzak ve verilen hiçbir görevi/emri sorgulamayan bir ordu yaratmak olduğunu ve bunun tüm NATO üyeleri için düşünüldüğünü söyleyebiliriz. Yani mesele, zorunlu askerliğin kaldırılması değil, sayı ve niteliğin ihtiyaca uygun hale getirilmesi ve ordunun iç politikadan bütünüyle uzaklaştırılmasıdır. Bu, NATO'nun yeni konseptidir. Temel enerji ve hammadde kaynaklarının, enerji hatları ve ana ticaret yollarının güvenliği, emperyalizm adına NATO'ya bırakılıyor.

getiriliyor." demiş ve ABD'nin gecikmelere tahammülsüzlüğüne dikkat çekmiştik. Söz konusu değerlendirmede, küresel krizin devam ettiği bir ortamda hemen her gelişmenin, bu bağlam içerisinde değerlendirilmesi gerektiğinin de altı çiziliyordu. Sıkça belirttiğimiz gibi ne YAŞ'taki gelişmeler, ne "açılım"lar, ne de referandum veya Türkiye'ye biçilen üretim üssü olma, taşeronlukta çap büyütme gibi roller, bütünden (Bugün için küresel krizle malul emperyalist aktörlerin tercihinden) bağımsız değildir.

REFERANDUMDA AKP'NİN KISA VADELİ, ABD'NİN (EMPERYALİZMİN) UZUN VADELİ BEKLENTİLERİ ÖRTÜŞTÜ

Türkiye'de özellikle 2000'lerle beraber; istihdam oluşturmayan, dış girdiye dayalı ihraç ürünlerinde bile üçte iki oranında ithal girdi kullanan bir ekonomi yaratıldı. Tabii bu, cari açıklar veren kırılğan bir ekonomiydi.

Krizi daha derin sarsıntılarla yaşayabilecekken, gerek içerideki imkanların talan edilmesiyle (özelleştirme, vb.) gerekse şaibeli dış kaynaklarla, muhtemel etki yavaşlatılarak zamana yayıldı. Yine de sonuçta, yüzde 5'e varan bir küçülme ve yüzde 14'e sıçrayan (ki bu resmi rakamdır) işsizlik söz konusu oldu.

2010'a gelindiğinde dış ticaret açığı hızla arttı. İlk 7 aylık dilimde 50 milyar doları bulan açığın sebep olduğu sıkışma, ucuz kredi bulunarak rahatlatıldı. Ne var ki, bunun da sonuna gelinmiş durumda. Türkiye'nin artık aynı koşullarda kredi bulabilme şansı yok. Son dönemlerde hızlandırılan özelleştirmelerle (HES'lerin, Doğalgaz ve Elektrik Dağıtım Şirketleri'nin satışı) yaklaşık 30 milyar dolar gelir elde edildi. Ama özelleştirme yaparak gelir elde etmenin de mevcut imkanları tükendi. 2010'un son döneminde açığın kapatılması için görünür bir kaynak yok. Seçimlere kadar dış ticaret açığını da eklersek, en az 150 milyar dolar bulunmak zorunda. İşte tam da bu nedenle, yukarıda belirttiğimiz, yağma/özelleştirme imkanlarını artıran düzenlemeler, iktidar için büyük önem kazanmış durumda. Şu an yapmak istedikleri, Galataport ve Haydarpaşa dahil yasal engeller nedeniyle bekletilen 30'a yakın dosyanın hızla işleme sokulmasıdır.

Bugüne kadar yapılamayan özelleştirmelerin önünde, engel olarak, İdari Mahkemelerde açılmış davalar var. Önümüzdeki süreçte bir an önce ihaleye çıkartılıp, satışların yapılması için bu engelin kısa vadede aşılması ve bundan sonra yapılacak olan özelleştirmelerin dava süreçlerinin engellenmesi amaçlanıyor. Anayasa değişikliği ile artık kurumsal olarak İdari Mahkemelere gidilmesinin önü kesilecek. Anayasa'nın 125.Maddesi'nde yapılan değişikliğin kamu yararı, sosyal hak, sosyal devlet olgusunu tamamen ortadan kaldıracak düzenlemeler içerdiği,

EMO (Elektrik Mühendisleri Odası) tarafından da ayrıntılı biçimde ortaya konmuştu. Buna göre, enerji dağıtım şirketleri, Çevresel Etki Değerlendirme Raporları (ÇED) ve HES'lerle ilgili açılmış (ve hatta kazanılmış) tüm davalar düşecek.

AKP, önümüzdeki süreçte kimi sorunları kısa vadeli politikalarla aşmayı, kimilerini de seçimlere kadar ötelemeyi amaçlıyor. İşte bu varsayılmış özelleştirmelerden sağlanan gelir, ekonomide nispi bir rahatlatma için kullanılacaktır. Hatta AKP'nin öylesine acelesi var ki, ihaleye çıkardığı dosyaları teminat gösterip kredi bulma yoluna da gidebilir. AKP, bir taraftan bu şekilde günü kurtarma yoluna giderken, diğer taraftan "sistemin yeni inşaatı" olarak tanımladığımız, emperyalizmin dönemsel ihtiyaçlarının önündeki hemen her engeli kaldırmanın adımlarını atıyor. HSYK ve Anayasa Mahkemesi'nin yapısında yapılan değişiklikler, AKP-CHP kutuplaşması sınırlılığında değil, bu bağlamda değerlendirilmelidir. Daha önce Tahkim, vb. düzenlemelerle yasalar üstü avantajlar kazanan uluslararası tekeller, bu değişikliklerle beraber AKP üzerinden, engelsiz bir hareket kabiliyetine ulaşacaklardır. Geçiş sürecinde ölünen ve adım adım hazırlığı yapılan üretim üssü projesi kapsamında işsizliğin Milli Güv. Siy. Belgesi'ne bir tehdit olarak geçirilmesi, Türkiye'de yatırım yapacak tekeller için nasıl bir avantaj ise, yapılan Anayasal değişiklikler de bu bağlamda iştah kabartıcı bir zemin için son rötuşlardır.

KOZMİK ODA, YAŞ VE NATO'NUN YENİ KONSEPTİ

Kozmik Oda'da gündeme gelen aramaları, önceki sayıda değerlendirmiş ve bunun neden sistem içinde temizlik, arınma veya demokratikleşme anlamına gelmeyeceğine dikkat çekmiştik. Bu perspektif, aynı zamanda Kozmik Oda ile YAŞ; YAŞ ile NATO konsepti ve toplamda tüm bu gelişmeler ile küresel

Küresel krizle beraber, dünya ölçeğinde egemen aktörlerin ilgisinin Doğu'ya (Ortadoğu, Orta Asya, Kafkaslar) kayması ABD'nin sorunları, çatışma yerine, yumuşak geçişlerle aşma (yatıştırma) tercihinin öne çıkması, diyaloglarla ve hızlı sonuç alma eğiliminde olması, Türkiye'nin bu ihtiyaç bağlamında yeniden şekillendirilmesini beraberinde getirmiş, bu bağlamda "iç sorunlar"ı da global/bölgesel projeler kapsamına dahil edilmiş ve bölgenin en uygun taşeronu olarak, Türkiye'ye ek/yeni roller biçilmiştir.

kriz arasında nasıl bir bağ olduğunun ipuçlarını veriyor.

Günübirlik koparılan gürültünün arasında gölgede kalıyor gibi görünse de, "dışsal irade"nin giderek daha çok içsel hale geldiği, meselenin "bağımlılık"tan da öte boyutlar kazandığı bu koşullarda, YAŞ'taki gerilimi, Ordu-AKP kapışması sınırlılığında görmek, asıl dinamiği, yani sorunun özünü ıskalamayı beraberinde getirebilir.

YAŞ'taki gelişmeler (ABD ve Türkiye bağlamı) iki boyutu ile ele alınmalıdır. Bilindiği gibi Türkiye'de bir süredir ABD karşıtlığının gerek ideolojik (fıkri-psikolojik) gerekse kurumsal olarak aşağı çekilmesi, Gladyovari örgütlenmelerin işlevsizleştirilmesi ve kurumların zayıflatılması yönünde bir çaba vardı. Krizle beraber aciliyet kazanan ihtiyaçlar, geniş anlamda emperyalizmin Türkiye üzerindeki yerel ve bölgesel bağlamı düzenlemeleriyle, Türkiye oligarşisinin beklentilerini örtüştürdü.

Bugüne dek iktidarın temel bileşenlerinden biri olan ordunun yeniden biçimlendirilmesi, sürecin en önemli etaplarından biri olarak görülebilir. Çeşitli araçlarla aşındırarak ve zamana yayarak sonuca varma yöntemi, bir süredir uygulanıyordu. YAŞ, müdahalenin daha kalıcı ve sonuç alıcı aşamalarından biri oldu. Albaylar dahil tüm subayların özgeçmişlerinin masaya

yatırılması; uzun bir dönemi kapsayacak şekilde NATO'nun yeni konseptine uyum sağlayabilecek kadroların önünün açılacağı, farklı bir duruş sergileyenlerin ise önünün şu veya bu şekilde kesileceği anlamına geliyor.

Tüm bu gelişmeler, NATO'nun yeni konsepti ile doğrudan ilintilidir. NATO'nun Kasım ayında Lizbon'da yapacağı zirve öncesinde, alınacak kararlara uygun düzenlemeler uç göstermeye başladı. Örneğin 28 NATO üyesi ülkenin 23'ü, ordularının profesyonelleşme, her ülkede çeşitli gerekçelere dayandırılarak ve farklı birimlerde gündeme getirilse de özünde amacın, daha yüksek yeteneklerle ve teknolojik imkanlarla donanmış, dünyanın her yerinde konuşlanabilecek, demokratik denetimden uzak ve verilen hiçbir görevi/emri sorgulamayan bir ordu yaratmak olduğunu ve bunun tüm NATO üyeleri için düşünüldüğünü söyleyebiliriz. Yani mesele, zorunlu askerliğin kaldırılması değil, sayı ve niteliğin ihtiyaca uygun hale getirilmesi ve ordunun iç politikadan bütünüyle uzaklaştırılmasıdır. Bu, NATO'nun yeni konseptidir.

Temel enerji ve hammadde kaynaklarının, enerji hatları ve ana ticaret yollarının güvenliği, emperyalizm adına NATO'ya bırakılıyor. NATO'nun bu konsept doğrultu-

Sonuç olarak, emperyalist sermaye, dayattığı anayasal değişikliklerle, Türkiye’de istediği dikensiz zemin için bir eşiği daha aşmıştır. Buna karşı direnç, sandığa dair politikalarla sınırlı olmamalıdır. Seçim, referandum, vb. süreçleri önceleyen dönemlerde çok yönlü mücadelenin gerekleri yerine getirilemediğinde, sandığın bir onay zemini olması önlenemiyor. Benzer bir durum, bir süredir dillendirilen “demokratik anayasa” için de geçerlidir. İktidar, mücadele ile geriletebildiği oranda kimi hakların kazanımı sağlanabilir. Aksi takdirde, iktidarın “demokratik adımlar”dan anladığı, egemen politikalara halkın yedeklenmesi olacaktır.

sunda örgütlenmesi amaçlanıyor. Örneğin boru hatlarının geçtiği topraklar artık o ülkenin toprakları sayılmayacak, orada söz konusu ülkenin yasaları geçerli olmayacak. İşte tam da bu bağlamda, NATO bünyesinde hareket eden, iç güvenlikten sorumlu olmayan yeni bir ordu şekillendiriliyor. Dünyadaki temel enerji kaynaklarının, ticaret yollarının %60’ının Ortadoğu’da olduğu göz önüne alındığında, TSK’nın yeni dönemde neden ve nasıl şekilleneceği büyük oranda ortaya çıkar. Buna göre TSK, özel kuvvetler şeklinde yapılandırılacak; ulusal kimlikten kopmuş, profesyonelce savaşan, küçük ve esnek birlikler oluşturulacaktır. İşte son YAŞ toplantısında alınan kararlarla, böyle bir yapılandırmanın önündeki taşların temizlenmesi amaçlandı.

TÜRKİYE’DEKİ “YENİ İNŞAAT” TAMAMLANIRKEN SERMAYE ÇATIŞMASI DA DURULMUŞ, YERİNİ SERMAYE ÇELİŞMESİNE BIRAKMIŞTIR

Anımsanacak olursa, küresel sermayenin Türkiye’de yürüttüğü, AKP eliyle uygulamaya konan talan ve el koyma sürecinde, büyük çapta bir mülkiyet değişimi yaşanmış, bu dü-

rumdan zarar gören, konumu şarşılan kesimler, en kapsamlı tepkilerini Cumhuriyet Mitingleri’nde gündeme getirmişti.

“Değişim” söylemi eşliğinde gündeme sokulan küresel sermaye patentli sürecin bir özelliği de 80 yıllık paradigmanın yeni ihtiyaca göre biçimlendirilmesiydi. Artık, Sovyet karşıtlığı temelinde, milliyetçi bir duruşa sahip 1 milyonluk bir orduya, Gladyovari örgütlenmelere, ulusal itirazı mayalayan kurumlara, güç ve odaklara ihtiyaç yoktu. Yeni inşaat, böyle bir değişimi de kapsıyordu. Yargıdan bürokrasiye, siyasal zeminden medyaya her alan, bu “değişim”in hedefindeydi. İşte Cumhuriyet Mitingleri ve sonrasında dışa vuran sermaye çatışması biçimindeki saflaşmaya, bu “müdahale ve direnç” diyalektiği yön verdi. Gücünü emperyalizmin hemen her kesiminden ve işbirliği halindeki sermayeden alan AKP, hızla kadrolaşp güçlenirken, aynı zamanda doğrudan ilişkiler içerisinde bir sermaye kesimi ile bütünleşti.

Sürecin ilk etabında “geleneksel sermaye”, devletin içindeki bağları, güç ve imkanlarıyla (yargı, medya, bürokrasi, vb.) direniyor, AKP’nin eliyle yürütülen bu kapsamlı saldırıyla, belirli oranlarda baş edebiliyordu. Ne var ki

bu kapsamlı saldırının, geleneksel sermaye ile tanımlanan kesimlerin aleyhine sonuç vermesi zaman almadı. Çatışmanın en önemli enstrümanlarından biri olan medya, büyük oranda AKP yandaşı sermaye grubunun eline geçti. Diğer direnç noktaları, ya adım adım tasfiye edildi ya da işlevsiz hale getirildi. Geriye en son yargı, bürokrasi, TSK gibi kurumlar kaldı. Bu alanda da eski kadrolar tasfiye edildi. Veya varlığını devam ettiriyor gibi görünen yapıya alternatif bir örgütlenme (Fethullahçı) geliştirilerek, eski yapı işlevsiz hale getirildi.

Bugün artık ufak tefek çatlak sesler çıksa da, burjuvazinin bir “çatışma” halinde olduğu söylenemez. Emperyalizmle tam bir bütünlük içerisinde ilerleyen bir iktidarla tekeli burjuvazi egemenliğini (yeni ve eski kesimleriyle birlikte) sağlamış durumdadır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi anayasa değişikliği de bu kapsamda değerlendirilmelidir. AB ve ABD dahil, emperyalizmin ve Türkiye’li egemenlerin isteği doğrultusunda bir düzenlemedir. Süreç tamamlanmıştır. Bir dönem Orta Anadolu sermayesinin temsilcisi gibi görünen AKP, artık çok daha farklı bir konumdadır. Emperyalizmin doğrudan işbirlikçiliğini üstlenen bir iktidar ve onunla bütünleşmiş bir sermaye grubu ortaya çıkmıştır.

Yaşanan bir uzlaşmadan çok, yeni güç ve imkanlara göre taşların oturmasıdır. Çelişmeler de mücadele de devam edecektir. AKP ve temsil ettiği kesimin elindeki en önemli avantaj medya gücüdür. Kamuoyunun dikkatini yönlendirmek, algıları bozmak, vb. gerektiğinde, bunu yapmaya devam edecektir. Son olarak MHP’ye yönelik; şantajdan, özel bilgi ve belgelerin kullanılmasına kadar geliştirilen kapsamlı strateji, bunun göstergelerinden sadece biridir.

Bu süreçte CHP de, çatışan değil, sistemin ihtiyaç duyduğu bir aktör

olarak işlev gören bir konuma çekiliyor. Son olarak Kılıçdaroğlu'nun Brüksel'e daveti ve gösterilen ilgi, bir yanıyla CHP'yi sisteme uydurma amacı taşıırken, diğer yanıyla da AKP'ye yönelik bir baskı, bir pazarlık unsuru olarak görülebilir.

Evet, AKP'li Türkiye, bölgede emperyalizmin çıkarlarına taşeronluk için en uygun "model"dir. Ne var ki emperyalizmin, iç kamuoyu ve siyasal kaygılarla da olsa, gecikmeye tahammülü yoktur. Bu nedenle İran'da, Afganistan veya Irak'ta biçilen rolün "eksiksiz" uygulanması için yer yer (beklenti ile pratik arasındaki açı sebebiyle) tartışmalar, vb. olacaktır. Ama bu, ne eksen kaymasıdır, ne de gösterilmek istendiği gibi AKP'li Türkiye'nin "merkez ülke" olduğunun göstergesidir. Aksine, adım adım örülen ve Türkiye'yi bir bütün halinde emperyalizmin serbest bölgesi haline getirmeyi amaçlayan "üretim üssü" projesinde, her şey ince elenip sık dokunmakta; Çin'de yapıldığı gibi hataya düşmemek için, Türkiye'nin muhtemel dirençlerinin önünü alacak her türlü emperyalist önlem, yasal güvenceye kavuşturulmaktadır. Anayasa değişikliği de, TSK ve yargıdaki çeşitli düzenlemeler de buna hizmet eden nitelikte adımlardır.

REFERANDUM BİTTİ AKP'NİN SERMAYEYE KARŞI YÜKÜMLÜLÜKLERİ DEVAM EDİYOR

Dünya, bölge ve Türkiye, yoğun ve sıkışmış bir gündemin etkisi altında, bir "acil program"dan diğerine hızla geçiyor. Alışılmışın aksine, referandumdan sonra, seçim maratonlarının peşinden gelen "dönemsel rahatlatma"ya benzer bir süreç yaşanmadı/yaşanmayacak. Aksine, Dünya ve ülke gerçekliği, bırakalım "ay"ları, haftaların ve hatta günlerin önemli olduğu bir süreci haber veriyor.

Birkaç yıldır derinleşen krizin sonuçları, daha net verilerle dışa vurmaya başladı. Anımsanacak olursa

ilkın, birkaç trilyon dolarlık önlem paketleri ile sorun aşılma çalışıldı. Batmakta olan büyük finans kuruluşları, sağlanan desteklerle "kurtarılırken", şimdi sıra, batmakta olan ülkeleri "kurtarma"ya geldi. Var olan borçlarını ödeyemediği için batmakta olan ülkeler, birkaç yüz milyar dolar verilerek "kurtarılmaya" çalışılıyor. Bu arada, kurtarılması gereken ülkelerin sayısı da, kurtarma için gerekli para miktarı da her geçen gün artıyor. Gerçekte ise krizin bir finans krizi olmadığı ve emperyalist-kapitalist sistemin işleyişinde, küreselleşme olgusunda, uluslararası ilişkilerde radikal yapısal değişiklikler yapılmadan aşılamayacağı, ortaya çıkmış durumda. Emperyalizmin geleceği şekillendirmeye yönelik adımları; ülkemizdeki ve dünyadaki gelişmeler, bu gerçeklik ışığında değerlendirilmesidir.

ABD'NİN ACELESİ VAR

Koşullar, geciken çözümler, Ortadoğu ve Orta Asya'da tutmayan hesaplar, ABD'nin tahammülsüzlüğünü arttırıyor. Obama, Kasım ayında ara seçim sınavından geçecek. İktidara geldiğinde aldığı destek, neredeyse yüzde 70'lere ulaşırken, bugün yüzde 30'lara kadar düşmüş görünüyor. Bu hızlı yıpranmanın çeşitli nedenleri var. Özellikle yoksullara dönük çizdiği resmin yıldızları hızla döküldü. Kaldı ki krizin sonuçları, bugün Amerikan halkını bir bütün halinde boğuyor. Derinleşen krizin etkileri, halkın se-

çimlerdeki tercihlerini etkileyecek boyuta ulaştı. Seçimlere kadar ülkesinde önemli bir değişim sağlama şansı bulunmayan Obama, ihtiyaç duyduğu geçici başarıları dışarıda arıyor. En azından Ortadoğu'da, belirli oranlarda da olsa, işleri yoluna koyarak, başarılı bir imaj çizmek istiyor. Hızla başlatılan İsrail-Filistin barış görüşmeleri bu kapsamdadır. Ve çok önemli bir adım, bir başarı gibi gösterilmeye çalışılıyor. Veya Yunanistan'da yaşanan kriz bağlamli çelişmelerin yumuşatılmasında rol alınması, Irak'tan söz verilen tarihte askerin çekilmesi gibi adımlar, Obama'nın yıpranan imajı için bir çeşit onarıcı makyaj olarak işlev görüyor.

Ne var ki ihtiyaçlar, dayatan zorunluluklar, seçimlerden ibaret değil. Irak'ta petrol ihaleleri tamamlanmış ve burjuvazi, sistem için önemli adımlar atmış da olsa, işler istendiği biçimde ve hızda ilerlemiyor. Aylardır kurulamayan hükümetin, ABD'nin ülkedeki kazanımlarını koruyacak biçimde şekillenmesi ve giderek ABD'nin doğrudan varlığına daha az ihtiyaç duyan bir düzenin oturtulması isteniyor. Süreci, Irak'ta kapitalizmin gelişmesi ve yeni sömürgeleştirilmesi olarak okuyabiliriz. Bunun için Türkiye'ye, hızlandırıcı bir aktör olarak çeşitli işlevler/görevler yüklenmiştir. İran'ın etkisinin sınırlanması da, Kürtlerin hamiliği de bu kapsamdadır.

ABD, bölgedeki en yakın müttefiki olan Kürtlerin kurulacak hükü-

Solun bugün yaşadığı ideolojik, politik veya örgütsel sorunlar, sanıldığından da boyutludur. Sistemin saldırılarının veya yoksullaşmanın artışının, halkla bütünleşme yerine, var olan açığı büyüten sonuçlar doğurması, sorunun ciddiyetinin dışavurumlarından sadece biridir. Ne var ki yaygınlıkla, "doğruları değil duruşunu savunan" yapıların ortaya çıkmış olması, var olan arayışları da ihtiyaç duyulan ciddiyetten/derinlikten uzak bir zemine çekiyor.

mette, bir önceki gibi etkin olarak yer almasını istiyor. Çatışmaların, kaynakları itibariyle bütünüyle çözülmese de yatıştırılması ve Kürtlerin hamiliği, ABD'nin öncelikli talepleri arasındadır. Bunlar, seçim baskılanması olmasa da artık ertelenemeyecek sorunlardır. Irak'ta kapitalizmin gelişmesi ve entegrasyonun önünde duran her engelin aşılması, ABD'nin acil talepleri arasındadır. Ve sorunlar, Kürt sorunu üzerinden yansıyan Kuzey Irak bağlamı problemlerden çok daha kapsamlıdır; ancak, Kuzey Irak, önceliklidir. İşgalden sonra Kürtleri yanına alarak gücünü sağlamlaştıran ABD'nin, bugün de çıkarlarını ve kazanımlarını kalıcı hale getirmek için Kürtlere ihtiyacı var. Bunun için, olabildiğince az asker kullanarak, hamiliği TSK'ya devrederek, sorumluluğu Türkiye'ye vermek istiyor. Bu yarı-bağımsız bölgenin Türkiye'yle (bir başka açıdan Türkiye'deki Kürtlerle) entegrasyonu süreciyle ortaya çıkacak olan yapıya, bölge ülkelerinin tepkisi de olacaktır. Suriye ve İran'a bakanlık, istihbarat, vb. düzeyde yapılan ziya- retlerin böyle bir içeriği de söz konusu.

K. Irak bağlamı süreçte Türkiye, ikili bir rol üstleniyor. Birincisi, Irak'ın bütününde ekonomi dibe vurmuşken K. Irak'taki oluşum doğrudan desteklenerek, ekonomik entegrasyon ve dolayısıyla Türk burjuvazisinin bölgede kalıcı hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Bunun için, KDP'nin Türkiye'deki uzantıları desteklenirken, PKK'nin yalıtılarak zayıflatılması doğrultusunda hemen her yol ve imkana başvurulmaktadır. Bu bağlamda diyebiliriz ki, Türkiye oligarşisi bugün gerilimi/çatışmaları yatıştırarak ve süreçteki rolüne uygun bir zemin oluşturmak üzere hangi adımı atarsa atsın, Kürt hareketini ideolojik olarak geriletme hesaplarından vazgeçmeyecektir.

REFERANDUM BİTTİ KAVGA DEVAM EDİYOR ÇELİŞMELER YENİ RAUNDLARIN HABERCİSİDİR

İçinde bulunulan tarihsel kesitte, **temel ve tali çelişmeleri tespit etmek ve bu çelişmelerin devrimci çözümü için yöntem ve araçlar geliştirmek, devrimci mücadelenin gerek dönemsel gerekse uzun vadeli rotasını oluşturur. Diğer bir ifadeyle devrimciler, kutsanmış metinlerin veya hazır reçetelerin değil, ihtiyacın gerekleri temelinde hareket eder. Bu, genel bir doğrudur. Ne var ki, var olan sosyalist modellerdeki çözülmeye eşlik eden moral çözüme sonrasında dünya ölçeğinde, solun temel önemdeki birikimleri üzerine de kuşkunun ve özgüven sarsılmasının gölgesi düştü. Buna, konjonktürün rüzgarını arkasına alarak ideolojik saldırıya geçen sistemin yarattığı tahribat da eklenince, Marksizm'in 150 yıllık teorik ve pratik birikimi ile "dönemin ihtiyaçlarına çözüm bulma arayışları" arasında giderek bir açılışmaya başladı. Bugün artık çok daha net biçimde ortaya çıktığı/görüldüğü gibi arayışların önemli oranda keştiği ortak payda; devrimci değerlerde devamlılık veya güne dair yeniden üretim değil, devrimin imkansızlığı ve sistem içi çözümler olmuştur.**

Bu süreçte, küresel çapta yaşanan ideolojik saflaşmada dikkat çeken olgulardan biri de, Marksizm'in bütünüyle reddi yerine, aşıldığının/geçersizleştiğinin ilanıydı. Bu çerçevedeki yayınların büyük oranda Marksizm'in muarızlarınca hazırlanmış olması, nedense "yenilenme"yi onlardan aktaran sol yapıları/kesimleri rahatsız etmedi. Daha açık söylemek gerekirse, "yenilenme" ihtiyacı, Marksizm'in dün oranla daha çaplı/derinlikli bir tahlili ile değil, Marksizm'in muarızlarının yönlendirici üretimleri ile karşılanmıştır.

Bugün ülkemizde solun, alterna-

tif olma, halkın sorunlarına çözüm üretme ve dolayısıyla kitleselleşme sorunu yaşadığı doğrudur. Ne var ki bunun çözümü, Latin Amerika'daki örneklerin fotoğrafını çekip "Anlamıyorum Türkiye'de neden fabrika/toprak işgalleri olmuyor." diyen veya Meksika'da kâğıttan uçaklarla federal ordu karargâhının nasıl "bombalandığı"ni ballandırarak anlatan aküevvellerin dağarcığının/ufkunun dışında aranmalıdır.

Solun bugün yaşadığı ideolojik, politik veya örgütsel sorunlar, sanıldığından da boyutludur. Sistemin saldırılarının veya yoksullaşmanın artışının, halkla bütünleşme yerine, var olan açığı büyüten sonuçlar doğurması, sorunun ciddiyetinin dışavurumlarından sadece biridir. Ne var ki yaygınlıkla, "doğruları değil duruşunu savunan" yapıların ortaya çıkmış olması, var olan arayışları da ihtiyaç duyulan ciddiyetten/derinlikten uzak bir zemine çekiyor.

İşte referandum sonuçları, bir de bu gerçekler eşliğinde değerlendirilmelidir. Yoksa, sandık siyasetinin ezberlenmiş "halkımız bize şu mesajı vermiştir" jargonu veya kimi yapıların dostları ile arasındaki farkı büyüten duruşundaki ısrar; bira- kalım geleceği kazanmayı, günü bile kurtarmaya yetmeyecektir.

Sonuç olarak, emperyalist sermaye, dayattığı anayasal değişikliklerle, Türkiye'de istediği dikensiz zemin için bir eşiği daha aşmıştır. Buna karşı direnç, sandığa dair politikalarla sınırlı olmamalıdır. Seçim, referandum, vb. süreçleri önceleyen dönemlerde çok yönlü mücadelenin gerekleri yerine getirilemediğinde, sandığın bir onay zemini olması önlenemiyor.

Benzer bir durum, bir süredir dillendirilen "demokratik anayasa" için de geçerlidir. İktidar, mücadele ile geriletebildiği oranda kimi hakların kazanımı sağlanabilir. Aksi takdirde, iktidarın "demokratik adımlar"dan anladığı, egemen politikalara halkın yedeklenmesi olacaktır.

AÇLIK VE YOKSULLUK BİR KADER DEĞİL EMPERYALİST-KAPİTALİST SİSTEMİN ÖZÜDÜR

Emperyalist kurum ve kuruluşların aldıkları kararlar işçi ve emekçileri daha fazla açlığa ve yoksulluğa itiyor. Geçen yıl Haziran ayında Kanada'nın Toronto kentinde düzenlenen G20 toplantılarında çok az ilerleme sağlandı. Önceki toplantılarda IMF'nin dünya merkez bankası gibi yeniden örgütlenerek sermayesinin 1 trilyon dolara kadar artırılması karara bağlanmış ve ülkelerin ekonomik ağırlıklarına göre oy dağılımlarının yeniden düzenlenmesi sonraki toplantılara ertelenmişti. Ancak yine anlaşma sağlanamayarak kasım ayında yapılacak toplantıya ertelendi. Seul, emperyalistler arası ilişkilerin yeniden düzenlenmesinde önemli sonuçlara gebe gibi gözüküyor. Toplantıda öne çıkan kararlardan biri de bütçe açıklarının 2013 yılına kadar yarı yarıya indirilmesi idi. Ancak bütçe açıklamalarının azaltılması bir yana önümüzdeki süreçte çok daha fazla artması beklenmeli. AB üyesi ülkelerin bastırmalarıyla böyle bir kararın alındığı ancak temenniden öte bir sonucun çıkmayacağı anlaşılıyor. Bilindiği gibi ABD, krizi aşmak için piyasaya bol para sürüp harcamaları artırmaya, büyük teşvik paketleriyle ekonomisini canlandırmaya çalışıyor. Doların rezerv para özelliği dış ticaret açığının azalmasına olanak tanıyor. AB ise tersine üst üste tasarruf paketleri açıklarak yatırımları azaltıp halkın harcamalarını ve dış ticareti küçülterek, bankalar, finans kuruluşları ve borsa üzerindeki denetimini artırarak krizi aşmaya çalışıyor. AB'de

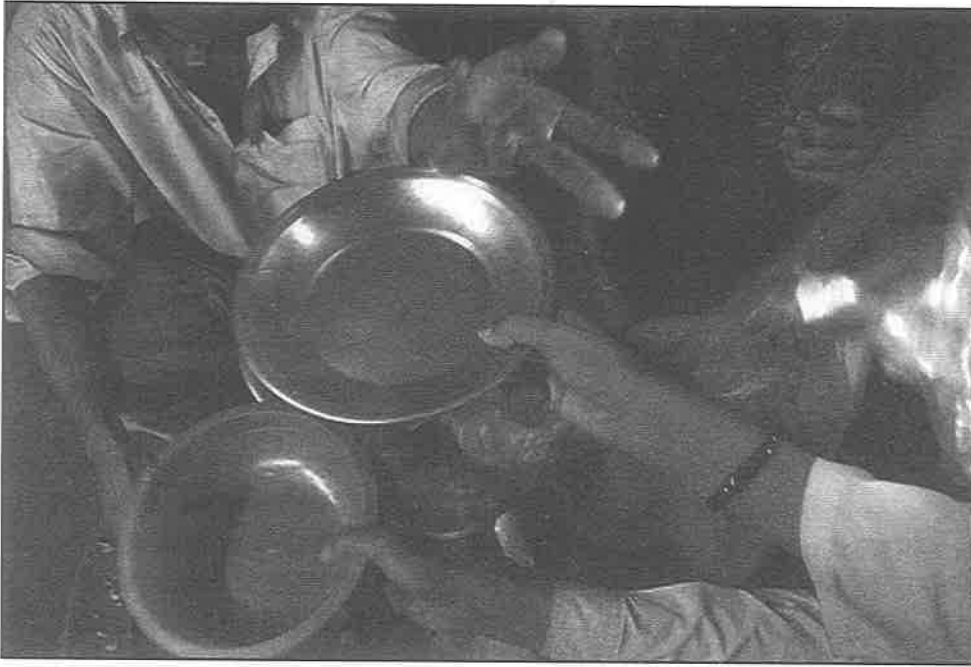
Yunanistan'ı mumla aratacak patlamaya hazır ekonomiler var. Kısacası ABD ile AB'nin kriz reçetesi birbiriyle çelişiyor. Japonya ise uzun yıllardır krizde. Yüksek iç borç oranı ekonominin canlanmasını engelliyor. Borçların faizini dahi kapatabilmek için yeniden borçlanmak zorunda. Yüksek borç oranları sebebiyle yurtdışından kaynak bulması zor, balsa bile riskin büyüklüğünden dolayı faizi yüksek. Geriye iç kaynaklar kalıyor. Parası olanlar yatırım yapıp riske girmekten devlet tahvili vb. üzerinden tatlı karlar sağlayacak. Yen'in yüksek değeri ihracat gücünü zayıflatırken iç pazarın da daralmasına yol açıyor. Böylece kar marjları düşüyor. Japonya topun ağzında olan ülkelere den biri olarak görülmeli.

G20 toplantılarında AB'nin bankacılık ve reel sektörde Basel-III diye adlandırılan düzenlemelerin onaylanması için bastırmasının arkasında üye ülkelerin risklerinin yüksek olması yatıyor. 1989'da Merkez bankaları ve diğer büyük banka yöneticilerinin katılımıyla Basel-I anlaşması hayata geçirildi ve zaman içinde tüm dünyada yaygınlaştı. Bankaların sermayeleri belli kriterlere bağlandı. Basel-II 2004 yılında uygulamaya sokuldu. Kredi derecelendirme kuruluşlarının raporları doğrultusunda firmanın riskleri ve teminat türlerine göre kredi limitinin belirlenmesi yöntemine geçildi. Bankaların kullanacağı krediler karşılığında oluşacak riskler için rezervlerinde bulundurmaları gereken sermaye miktarları be-

lirlendi. Basel-III'te ise bankaların bulundurmaları gereken sermayenin risk taşıyan varlıklara oranı %2'den %7'ye çıkarılıyor. Deutsche Bank'ın %7 oranını karşılayabilmek için 1 trilyon Euro'luk bir ihraç gerçekleştirilmesi gerektiğini bilmek küçük gibi gözükse de bu oranın altında ne kadar büyük olduğunun anlaşılmasını sağlıyor. Ayrıca bankaların likidite (Döviz, menkul kıymet, gayrimenkul vb.) riskine karşı da sermaye ayırmaları gerekecek. AB üyesi ülkelerin çok istediği Basel-III'ün Seul'de karara bağlanması bekleniyor. Bankalara 2018 yılına kadar süre tanınması Basel-III'ün uygulanabilirliği konusunda şüpheleri artırıyor.

BORÇLANMA ÇÖZÜM DEĞİL YENİ SORUNLAR ÜRETİR

Emperyalistlerin daha fazla borçlanma yoluyla kaynak yaratmaya çalışmaları krizin şiddetinin artmasına, süresinin ise uzamasına yol açıyor. Borçlanma sorunların aşılmasına katkı sağlamadığı gibi toplumun tamamını içine alan bir girdabının oluşmasına yol açıyor. Borçla ekonominin çarklarını döndürmeye çalışmak emperyalistlerin kriz öncesinde de sıkça başvurduğu bir yöntemdi. 2008 yılı verilerine göre dünyanın toplam borcu 50 trilyon doları bulurken toplam GSMH'nin %80'inden fazlasını kapsıyordu. Bugün görüntünün daha ağır olduğunu söyleyebiliriz. ABD'nin toplam dış borcu 12 trilyon dolar, İngiltere'nin dış borcu da 10 trilyon doların üzerindedir. Bu iki ülke toplam dış borcun %45'ini

oluşturuyor. Almanya ve Fransada eklendiğinde bu oran %60'ın üzerine çıkıyor. Ülkelerin dış borcunun GSMH'ya oranı incelendiğinde ürkütücü oranlarla karşılaşıyoruz. ABD'nin dış borcunun GSMH'ya oranı %95 iken; İngiltere'de bu oran %404'e, Fransada %200'e, Almanyada %150'ye, Türkiye'de ise %36,4'e çıkıyor. Bir ülke bir yıl boyunca ürettiği mal ve hizmetleri devretse bile borç yükünden kurtulamıyor.

İç borçlar konusunda da emperyalist ülkelerin çıkmazı gözden kaçırılmamalı. Japonya Başbakanı'nın "devasa boyuttaki borçlar yüzünden ülkenin batma noktasına geldiğini" (BBC- Ağustos) açıklaması gelinen aşamanın ciddiyetini gösteriyor.

Dünya borç içinde yüzerken ülkemizin de akıntıya sürüklediği söylenebilir. Türkiye'nin iç borcu AKP'nin iktidar olduğu dönemde (2002-2009) %117 artarak 200 milyar doları; dış borç tutarı da %100'ün üzerinde artarak 266 milyar doları aşmıştır.

Borç yükü arttıkça bütçe açıkları da büyür. Açıkları kapatabilmek için ek vergiler, zamlar vb. halkın sırtına bindirilir. Bütçe açıkları kriz süreciyle birlikte tırmanışa geçmiştir. İngiltere'nin bütçe açığının GSMH'ya oranı %11,5'e, ABD'nin %53'e, Japonya'nın ise %200 gibi rekor bir seviyeye çıktığı görülüyor.

ABD hükümetinin 3,8 trilyon dolar civarındaki 2010 yılı bütçesinde 1,6 trilyon dolar açık öngörülüyor. Türkiye'de bütçe açıkları kriz döneminde ayyuka çıkmıştır. Maliye bakanı Mehmet Şimşek "2008'de 17,4 milyar TL olan bütçe açığının geçen sene 52,2 milyar TL (%300) ye çıktığını söyledi." (Eko politika- Ağustos)

Büyüme rakamları burjuva gazetelerinde krizin aşıldığına kanıt olarak gösteriliyor. 2009'da tarihinin en büyük küçülme rekorlarını kıran kapitalist ekonomiler bu yıl başında rakam oyunlarıyla halkın gözünü boyayarak, "Tünelde ışık gözüktü", demeye başladılar. Obama'dan Merkel'e kadar emperyalistleri bir bahar havası sarmış durumda. Büyüme rakamlarından hareketle artık krizden çıkılmaya başlandığı, bundan sonra daha güzel günlerin bizi beklediği müjdesini veriyorlar. Dahası da var: Ali Babacan "Böylece 2010 yılının ilk yarısında GSYH büyüme hızı yüzde 11 olmuştur. Bu oran, Türkiye ekonomisinin küresel krizden çıkış sürecinde dünyada en hızlı büyüyen ekonomilerden birisi olduğunu ortaya koymaktadır. 2010 yılı ikinci çeyreğinde Türkiye, Çin ile aynı oranda büyüme kaydederek G20 ülkeleri arasında en hızlı büyüyen ülke olmuştur." dedi. Peki Babacan'ın açıklamaları doğru mu yanlış mı? Hem doğru hem yan-

lış. Türkiye bu yılın ilk yarısında %22 oranındaki büyüme gerçekleştirerek kırılması zor bir rekora imza attı. Geçen yılın ilk yarısında ise %22.2 oranında küçülerek kırılması zor bir başka rekora daha imza attı! Yani elde var sıfır. Türkiye gerçekten Çin'in ardından en çok büyüyen ikinci ekonomi mi? Kağıt üzerinde evet bu yıl Türkiye Çin'in ardından ikinci. Ancak Çin 2001-2008 yılları arasında %261 gibi bizim hayal bile edemeyeceğimiz bir büyüme rekoruna imza atmamakla kalmamış geçen sene dünya küçülürken yılın ilk altı ayında %14 oranında büyüme kaydetmişti. 2010'un ilk yarısındaki %22.2 eklendiğinde toplam %36,2lik dev bir büyüme rakamı ortaya çıkar. Türkiye bu anlamda ne kadar büyüdü kocaman bir sıfır!

ABD AÇISINDAN KARŞILIKSIZ PARA BASMAK EKONOMİSİNİ TÜM DÜNYAYA FİNANSE ETTİRMEKLE EŞ ANLAMDADIR

Bir ülkede merkez bankası altın olarak karşılığı olmayan para bastığında onun sadece kağıt değeri vardır. Yani değersizdir. Ancak söz konusu ülke ABD, merkez bankası da FED olunca işler değişir. Dünya'nın rezerv para birimi olarak kabul edilen doları sadece FED basabiliyor. FED'in bastığı karşılıksız doların ABD'ye maliyeti sadece kullanılan kağıdın fiyatıdır. Piyasaya sürülen paranın maliyeti ise tüm dünya ülkelerince paylaşılır. Bu avantaj kriz sürecinde ABD'nin piyasaya sürekli karşılıksız para sürmesini sağladı. Böylece dolar diğer para birimleri karşısında tarihi değer kayıplarına uğradı. Japon Yeni'nin değeri ağustos ayında dolar karşısında 15 yılın en yüksek düzeyine çıkmıştı. Aynı dönemde euro da iki ayda %10 değer kazandı. Doların değeri düşerken elinde dolar ve tahvil bulunduran Çin, Hindistan gibi ülkeler kur farkı dolayısıyla zarar etmeye başladı. ABD adeta sahte para basar-

ken AB ve özellikle Çin kuru dolara sabitleyip düşük tutuyor. Japonya Merkez bankası piyasaya müdahale edip yenin değerini düşürmeye çalışıyor. Dövizde yaşanan kur savaşları dalgalı kur politikalarının iflas ettiğini gösteriyor. Dalgalı kur sadece yeni-sömürge ülkeleri baskı altında tutabilmek için onlara dayatılıyor.

ABD'nin, doların değerinin düşmesinden sağladığı fayda ithalatın azalması ihracatın ise yükselmesidir. Böylece iç pazarı kontrol altına almanın yanı sıra dışarıda yeni pazar alanları ele geçirmek için avantaj elde etmiş oluyor. Ayrıca yüksek dış borcun kontrolden çıkmasına da engel oluyor.

Karşılıksız para basmak enflasyonu artırır. Basılan sahte paranın hacmi enflasyon oranının yükselip alçalmasında etkili olur. Japonya'da enflasyon son bir yıldır sürekli düşerken euro bölgesinde sürekli yükseliyor. ABD'de yaklaşık 30 yıldır enflasyon sürekli artış gösteriyor.

KUR SAVAŞLARININ DIŞ TİCARETE ETKİLERİ

Ulusal paranın değeri yükseldiğinde ihracat düşer, ithalat artar. ABD'nin Çin'e sürekli Yuan'ın değerini yükseltmesi için baskı yaptığı biliniyor. Çin ise para birimini dolara endekslemiş durumda. ABD'nin bu yılki dış ticaret açığı %32 artarak 495 milyar doları bulacağı söyleniyor. Böyle bir açık sürdürülebilir olmaktan uzaktır. ABD'nin onlarca yıldır üretimi maliyetin düşük olduğu coğrafyalara kaydırması sonucu tüketim toplumuna dönüştüğü biliniyor. ABD, doların değerini düşürerek kaybetme riskiyle karşı karşıya kaldığı iç pazarı korumaya çalışıyor. Türkiye'de krizin etkilerinin daha fazla hissedilmeye başlandığı 2009 yılında ekonominin küçülmesine bir de doların yükselmesi eklenince ithalatın hızla düştüğüne tanık olduk. 2010 yılında doların düşmeye başlamasıyla ilk 7 ayda dış ticaret açığı %250'ye çıktı. "2010 yılının ilk altı ayında Türkiye'nin dış

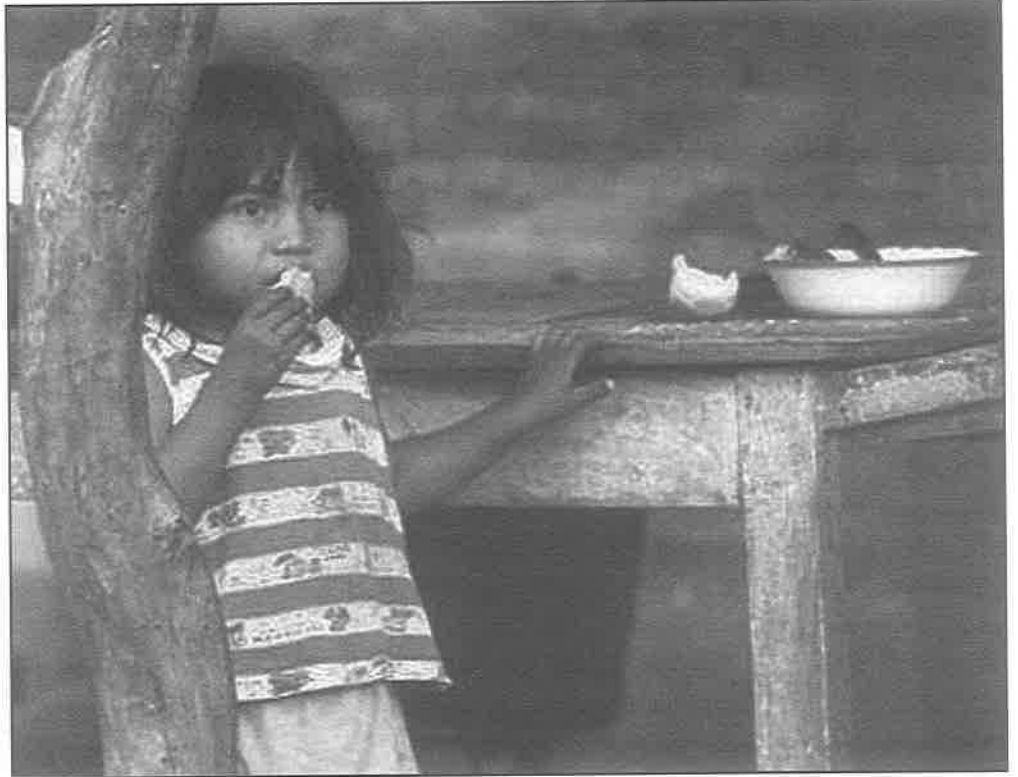
ticaret açığı 8,87 milyar dolardan 20,82 milyar dolara çıktı." (Dünya Gazetesi-Ağustos). Bu kara tablo karşısında hükümet yetkilileri illüzyona başvurarak rakam oyunlarıyla işin içinden sıyrılmaya çalışıyor. Başbakan Erdoğan'ın "Değerli TL benim kişisel meselemdir. Ve değerli TL onurumuzdur.", diyerek bir yandan emperyalistlerin dayattığı para biriminin değerini olması gerekenden yüksek tutmuş oluyor, diğer yandan kişiselleştirerek onur meselesi gibi göstererek alguları yönlendiriyor, bilinçleri çelmelemeye çalışıyor. Yine külhanbeyi, kabadayı bir üslupla toplumun geri yönlerini kaşıyarak sonuç alma çabasıyla yüz yüze bulunduğu görülüyor. Tersten sorarsak dünyanın en büyük ihracatçısı olan Çin onursuz mudur?

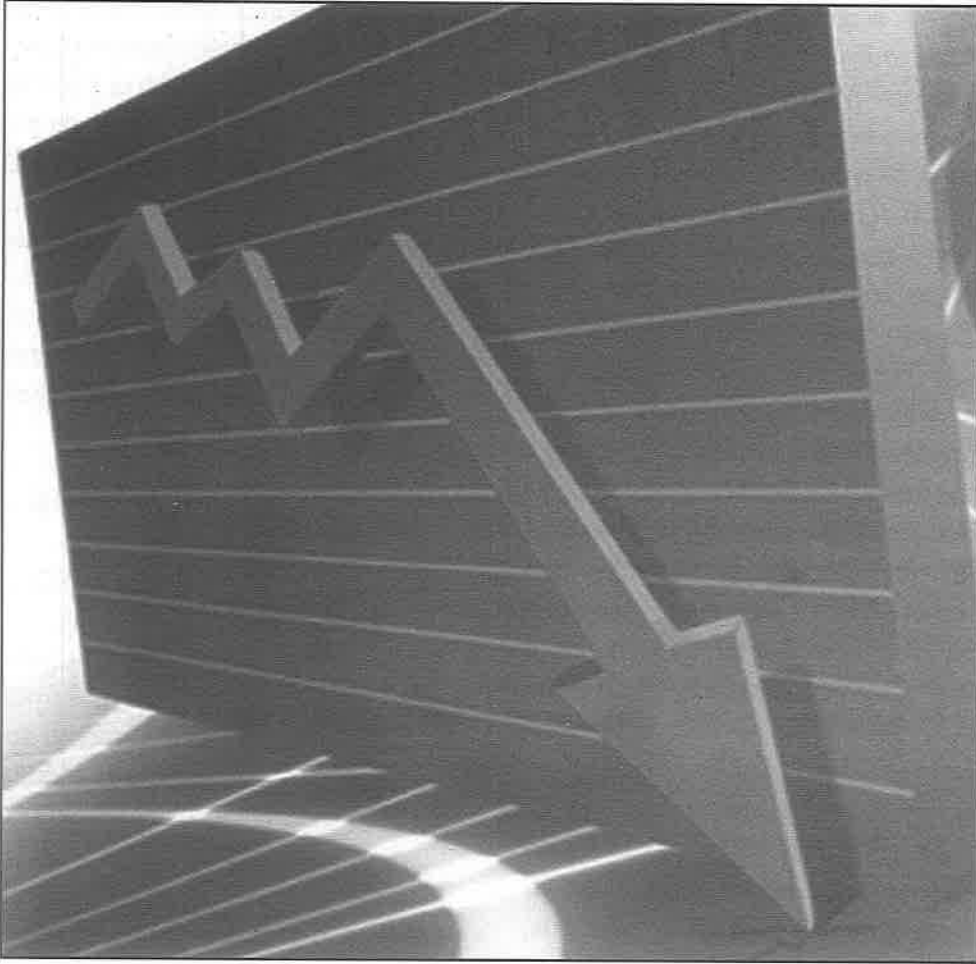
Dış ticaret açığı bir ülkenin cari açığının en önemli nedenidir. Cari açığını ise doğrudan yatırımla, bono, hisse senedi ve dövizle kapatırsınız ya da bol bol borçlanarak. Başbakan onur deyince nabız atışları zayıflayan ekonomiye emperyalist kuruluşların suni teneffüs yaparak hayata döndürmesini anlıyor. 2009 yılında küçülmede neredeyse dünya şampiyonu olan Türkiye'nin, kredi derecelendirme kuruluşların-

ca kredi notu artırılmakla kalmayıp, bütçeye kaynağı belirlenemeyen para girişi sayesinde açıkların kapatılması sağlanmıştır. 2010 yılında ise kaçan yabancı sermaye aniden ülkemize dönme kararı almıştır! "... dışarıdan sermaye girişi ise 32 kat artarak 21,59 milyar dolara fırladı." (Dünya- Ağustos 2010). Emperyalizmin hükümete açıktan destek vermesinin arkasında ne var acaba?

HÜKÜMETLERİN AÇIKLADIĞI EKONOMİK PAKETLER HALKIN KISITLI İMKANLARININDA YAĞMALANMASIDIR

Ekonomiyi canlandıracağı iddiasıyla açıklanan paketlerin büyük oranda finans, banka ve sanayi tekelcilerini kurtarma adımları olduğu görüldü. Açıklanan paketler ekonomiyi iyileştirmekten ziyade pansuman işlevi görmektedir. Ekonomik paketler halkın sınırlı birikiminin yanı sıra geleceğinin de tekellerce yağmalanmasıdır. "Ülkelerin açıkladığı kurtarma paketlerinin toplamı 13 trilyon 394 milyar dolara ulaştı. Bu rakam, 3,6 trilyon doların kül olduğu İkinci Dünya Savaşı'ndaki kaybın yaklaşık 4 katı... Eurostat'ın 2009 Ocak Raporu'na göre ABD'nin açıkladığı kurtarma paketi tuta-

rı 5,06 trilyon dolar, İngiltere'nin ise 1,557 trilyon dolardır." (Zaman Gazetesi-Ercan Baysal 06 Mart 2009). Krizin henüz başında bu iki büyük emperyalist gücün açıkladığı ekonomiyi kurtarma paketlerinin maliyetinin toplam içindeki payı %50 civarındadır. Herhangi bir karşılığı olmadan sadece para basma, borçlanma vb. yollarla devreye sokulan bu paketlerin işsizlik, enflasyon, vergi vb. yollarla halka çok yüksek fatura edileceğinden şüphe duyulmamalı.

Dünya'da kriz sürecinde ekonomiyi canlandırmak, stokta bekleyen malları eritmek için faizler görülmemiş düzeyde indiriliyor. Amerikan Merkez Bankası, kısa vadeli faiz oranlarını Aralık 2008'den beri sifıra yakın tutuyor. Türkiye'de de Merkez Bankası kriz teğet geçti söylemlerine rağmen aynı yöntemi uyguluyor. Krizin başında elde avuçta kalanın tekellere peşkeş çekilmesi yetmiyormuş gibi faturanın da emekçilere ödetilmeye çalışılması dünyada tüketimin durma noktasına gelmesine yol açıyor. Kapitalist-

ler bir yandan tekelleri kurtarmak için emekçilerin kanını emmek diğer yandan ekonomiyi canlandırmak için de tüketimi artırmak zorunda. İşte kapitalizmin açmazı!

Şirketler ve finans kuruluşlarında yaşanan canlanmanın arkasında trilyonlarca dolarlık kaynağın aktarılması yatmaktadır. Hükümetler, finans ve sanayi tekellerine neredeyse sermayeleri kadar para aktararak bilançolarında kar rekorları kırmalarını, halkın ise daha fazla yoksullaşmasını sağlamış oldu. Toplam sermayesi 70 milyar dolar olan General Motor'a hükümet krizin henüz başında 52 milyar dolar harcadı. Türkiye'de büyük şirketlerin 2010 yılının ikinci çeyreğinde %66 kar yapmış olmalarının arkasında yine sırtlarını devlete dayamaları yatmaktadır.

Bugün şirketlerin ara dönem bilançoları açıklanırken kar oranlarının artmış olduğu izlenimi ekonomik gidişatı takip etmeye çalışanların çoğu zaman yanılgıya düşmesine yol açıyor. Kağıt üzerinden yapılan oynamalarla şişirilen bi-

lançolar borsaya bildirilerek hisse değerlerinin yapay bir şekilde yükselmesine hizmet ediyor.

Burjuva yazarlarca adeta bir kaşık suda fırtına koparılması aynı zamanda firmaların açıkladıkları karların kaynağını gizleme amaçlıdır. Şirketlerin gelirleri düşerken kar oranları yükseldi. Bu nasıl sağlandı? Bunun tek bir açıklaması vardır o da maliyetlerin aşağı çekilmesidir. Peki bu durum nasıl sağlandı? İşçilerin sağlık sigortası ve emeklilik primlerinin kapitalistlerin sırtından alınıp işçilerin sırtına yüklenmesi, maliyetlerin düşmesinin ana dayanaklarından biridir. Bir başka sebepte faizsiz krediler, vergi indirimleri ve ücretlerin düşürülmesi olarak sayılabilir.

KRİZ BİR YANDAN AÇLIĞI BÜYÜTÜRKEN DİĞER YANDAN BANKA KASALARININ DOLUP TAŞMASINA YOL AÇIYOR

ABD ve AB bankalarının her birinin varlıkları o ülkede bir yıl boyunca üretilen mal ve hizmetlerin toplamından daha fazla. Fransada açlık sınırının altında milyonlarca insan sefalet içinde yaşarken dünyanın en büyük bankasının Fransız BNP olması bir ironi olsa gerek! "Avrupalı bankaların varlıkları 2007'den bu yana yüzde 25 büyüdü. Bu dönemde ABD'li bankaların büyüme oranı ise yüzde 20 düzeyinde gerçekleşti.... Varlıkları açısından dünyanın en büyük bankası olan Paris merkezli BNP Paribas'ın bilançosu yüzde 59 artışla 3.5 trilyon dolara ulaştı. Bu rakam Fransa'nın gayri safi yurtiçi hasılasının yüzde 117'sine eşdeğer büyüklükte. Londra merkezli Barclays'ın varlıkları da yüzde 55'lik bir artışla 2.6 trilyon dolar seviyesine yükseldi. Bu rakam da İngiltere'nin gayri safi yurtiçi hasılasının yüzde 108'ine eşit büyüklükte. İspanyol Santander'in varlıkları ise yüzde 30'luk bir artışla 1.6 trilyon doları geçti. Bu rakam da İspanya'nın gayri safi yurtiçi hasıla-

sına oldukça yakın.” (Referans Gazetesi-03.12.2009. Emperyalizm çağında tekelleşmenin eriştiği düzeyi anlayabilmek için çarpıcı rakamlar. Sermayesi ülkelerden daha fazla olan tekellerin hükümetler üzerindeki etkilerini düşünmek bile korkutucu.

Banka karları krizle ters orantılıdır. Banka ve finans şirketleri trilyonlarca dolarlık devlet kaynaklarının kurtarma adı altında yağmalanması sonucu karlılık rekorları kırıyor. Türkiye’de bankalar krizi vurguna çeviriyor. Yoksulluk arttıkça bankaların karı da yükselerek hayallerinde göremeyecekleri karları kriz zamanlarında görüyorlar. Bankalar için kriz fırsata dönüşüyor. Türkiye’de bankacılık sistemi 2001 kriziyle birlikte çökertilip zaman içinde uluslar arası bankaların birer şubesi haline getirilmiş ve adeta yerel denebilecek banka kalmamıştır. 2001 krizinden bugüne geçen on yıl içinde bankacılık sektörü 10 kat büyürken aynı dönemde Akbank 15 kat, Garanti Bankası 28 kat, Finansbank 60 kat, Fortis ise 22 kat büyümüştür. “Bankacılık sektöründe ilk dört bankayı oluşturan Ziraat Bankası, Garanti Bankası, İş Bankası ve Akbank...net dönem karının yüzde 62,5’ine, toplam mevduatın yüzde 57,2’sine sahip.” (ANKA Ajansı- 4 Mart 2010) Kriz sürecinde bankalar yalnızca karlarını artırmakla kalmayıp krizin yükünü zayıf rakiplerine yıkarak pazar paylarını da arttırdılar.

Kriz, kredi ve kredi kartlarına talebi artırırken insanlar çaresizlikten bankaların tuzağına düşüyor. Takibe düşen alacaklar hızla artıyor. Türkiye’de krizin başladığı 2008 sonunda 12,2 milyar TL olan toplam takipteki alacakların oranı %75 artarak 21,4 milyar TL’ye çıkmıştır. Bireysel kredilerde de büyük bir patlama olmuş %140 artış yaşanmıştır. Halkın, çaresizlikten denize düşen yılanı sarılır misali kredi ve kredi kartlarına yüklenmesi elde avuçta ne varsa yitip gitmesine, hat-

ta hapis, intihar vakalarının çığ gibi büyümesine yol açıyor. Bankaların son bir yılda el koyduğu varlıkların oranı yaklaşık %20 artmıştır.

KRİZ; KAPİTALİST EKONOMİLERİN FARKLI TAVIR ALIŞLARINI DAYATIYOR

ABD’de krizin başlamasıyla birlikte banka ve finans şirketlerine trilyonlarca dolarlık paketler halinde kaynak aktarıldı. Ekonomiye canlandırma adı altında ek paketler aracılığıyla devlet borçları katlanarak büyüdü. Ekonominin iyiye gittiği söylemlerinin makyajdan öte bir yanının olmadığını anlaşılması büyük hayal kırıklıklarının yaşanmasına yol açtı. Amerikan Hazine Bakanı Timothy Geithner, G20 zirvesi öncesinde “Bize bel bağlamayın.” derken, ABD Merkez Bankası Başkanı Ben Bernanke’de ekonominin görünümünün “Olağandışı şekilde belirsiz.” olduğu uyarısında bulunmuştu. ABD’nin krizden çıkma politikalarıyla AB’nin politikaları farklılıklar gösteriyor. Durum böyle olunca ABD’nin krizle mücadeledeki tercihleri partnerlerini zorluyor.

AB’nin kriz sürecinde tavrındaki farklılığın arkasında yüksek borç ve

bütçe açıkları gelmektedir. AB üyesi ülkelerin ekonomilerinin batması adeta pamuk ipliğine bağlıdır. Yunanistan buz dağının görünen kısmıdır. AB kriterlerine göre Yunanistan dışında pek çok ülke şu an batık durumda ancak panik yaşanmaması için kredi derecelendirme kuruluşları aracılığıyla, bilanço rakamlarıyla oynayarak öteleniyor. Portekiz, İtalya, İspanya, İrlanda vb. büyüyen bütçe açıkları önümüzdeki bir kaç yıl içinde birçok ülkenin iflasın eşliğinde olduğu biliniyor. Küreselleşme süreci ekonomilerin daha fazla iç içe geçmesine yol açarken kapitalist sistemin herhangi bir bölgesinde yaşanacak tikanıklık tüm sistemi içine çeken bir girdaba dönüşerek kestirilmesi zor tahribatlara yol açacaktır. Tam da bu yüzden şimdiye kadar çoktan battığı bilinen ülke ekonomilerinin hala sorun yokmuşçasına göz ardı edilmesi belki günü kurtaracak, fakat kapitalist sistemin krizinden çıkışını geciktirecektir.

AB’nin homojen yapısına dikkat edilmediğinde ulusal ekonomilerin farklılıkları çoğu zaman gözden kaçırılır. AB’de emperyalist ülkelerin yanı sıra yeni-sömürge statüsünde olan ülkelerin de varlığı kriz

sürecinde farklı tepkileri berabere getiyor. Almanya ve Fransa yatırımları kısıp vergileri artırırken aynı şeyi Yunanistan, İspanya gibi ülkelere de dayatıyor. AB'de ekonominin merkezileşmesi, özkerleşmesi adı altında bankaların, sigorta şirketlerinin ve borsaların denetimi üye ülkelerin elinden alınıyor. Ulusal ekonominin tasfiyesi, yeni-sömürgeciliğin derinleşmesidir. Kriz pusuda bekleyenler için büyük bir fırsattır. İflasların başladığı tarihte ilk 1-2 ay zarfında Yunan şirketleri 12 milyar € kaybetti. Yunanistan ekonomisinin iflası halkın birikimlerinin yağmalanmasıyla sonuçlandı.

KRİZ KARTLARIN YENİDEN DAĞITILMASINI ZORUNLU HALE GETİRİYOR

Kriz süreçleri rakiplerine karşı avantaj elde edebilmek adına mücadelenin yükseldiği, ayağı kayanların tepe taklak yuvarlandığı dönemlerdir. Tekeller sıkışan kar marjlarını artırabilmek için maliyetleri hızla aşağı doğru çekerken ortaya çıkan ucuz mal da kaliteyi düşürüyor. Kalite düşmesi ise bir bumerang gibi geri dönüp şirketleri vuruyor. Oto-

motiv sektöründe piyasaya sürülen araçların kaza veya imalat hatası gibi sebeplerle geri çekilmesi hem pazar hem de para kaybına yol açıyor. Kriz süresince pek çok otomotiv tekeli araçlarını toplamak zorunda kaldı. En büyük otomotiv üreticisi olan Toyota yaklaşık 8,5 milyon aracını piyasadan çekti. Ayrıca General Motors (GM) 1,3 milyon, Honda ise 410 bin aracını geri çağırmak zorunda kaldı. Otomotiv tekelleri sübvansiyonların, teşviklerin, vergi indirimlerinin vb. kaldırılmasıyla satışlarında büyük düşüş yaşadı. Ağustos ayında Toyota ve Honda %34, GM.%25, Ford ise %11 zarar etti.

Rekabet koşulları o kadar ağırlaştı ki şirket evlilikleri zorunlu hale gelirken tekelleşme daha fazla yoğunlaşıyor. Şirketler hisse satışı, bölüm kapatma, üretimi durdurma vb. yoluyla ayakta kalmaya çalışıyor. Çin firması Geely, Ford'un Volvo birimini 1,8 milyar dolara satın alarak uçak motorlarından kamyonlara, iş makinelerinden otobüse kadar geniş bir alanda teknolojik imkânlara ulaşırken Volvo'nun pazarını da ele geçirmiş oldu. Yine Volvo'ya ait Aston Martin, Jaguar ve

Land Rover vb. markaları da bünyesine kattı. Ayrıca Fransız Peugeot, Mitsubishi'nin yaklaşık %50 hissesini 3,4 milyar dolara almak için görüşmeleri sürdürüyor. Otomotiv sektöründe bir başka önemli birleşme olayı ise Volkswagen'in Japon Suzuki'nin %20 hissesini 2,5 milyar dolara almak için görüşmeleri sürdürmesidir. Bu birleşme gerçekleştiği takdirde Volkswagen Toyota'ya geride bırakarak otomotiv pazarının en büyüğü konumuna yükselecek.

SİLAH; DARALAN PAZAR ALANLARININ YENİDEN TANZİMİNE ZEMİN HAZIRLAR

Krizin hafifletilmesinin yollarından biri de elinde biriken silah stokunu eritmek, böylece o alandaki sermayenin devir hızını artırmaktır. Silah satışları savaşlara, savaşlar tekellere yeni pazar alanları açar. Silahın yaratacağı yıkım kapitalistler için yeni yatırım olanakları anlamına gelir. ABD körfez savaşından bu yana Irak'ın altyapı sistemini tahrip ederken diğer yandan petrol, inşaat vb. trilyonlarca dolarlık ihalelerle tekellere yeni olanaklar sağlamış oldu.

Dünyada son beş yılda silah satışları önceki beş yıla göre %20'nin üzerinde artarken ABD toplamı silah satışının %30'unu gerçekleştirerek liderliği kimseye kaptırmadı. ABD, Çin, Fransa, İngiltere ve Rusya 1,5 trilyon dolar olan 2008 yılı dünya askerî harcamalarının yüzde 60,2'sini gerçekleştirmiş durumda. Türkiye'de ise kriz sürecinde silah ithalatı ekonominin tersine %14 büyümeye kaydetti.

Emekçiler açısından sistemle ilişkilerin had safhaya vardığı, tepkilerin doruğa çıktığı kriz süreçleri egemenler tarafından baskının, zulmün dozajının sınırlarının zorlandığı dönemlerdir. İşte bu yüzden silah; egemenlerce iktidarı korumanın, sistemin devamının güvencesi olarak görülür.

ORTA VADELİ PROGRAM VE MALİ KURAL IMF İLE STAND-BY ANLAŞMALARINI SÜREKLİ HALE GETİRİYOR

Türkiye'nin krizden etkilenmediği, krizin teğet geçtiği söylemleri eşliğinde halkın gözbağı daha çok sıkılaştırılırken ekonomi için tehlike çanlarının uzun süredir çaldığını geçmiş değerlendirmelerimizde sıkça dile getirmiştik. Hükümet, basın ve uluslararası emperyalist kuruluşlar bir yandan koro eşliğinde bağırarak farklı seslerin duyulmasını engellemeye çalışırken diğer yandan da ülke kaynaklarının yağma ve talanı tüm hızıyla sürüyor. Hükümet, ekonominin "şaha kalktığını" söylediği bir dönemde stand-by anlaşmalarından bile daha ağır yükümlülükler içeren programlar bir bir hayata geçiriliyor. IMF, DB vb. temsilcilerinin sevinçle karşıladığı, alkışladığı bu programlar kimin ihtiyacını karşılıyor? Gelmiş geçmiş en başarılı hükümet olarak ilan edilen AKP, neyi başarıyor yakından inceleyelim:

IMF ile yeni bir stand-by anlaşması için yaklaşık bir yıl görüşüldükten sonra aramızda tüm pürüzler çözüldü, anlaşma yakın mesajı verilirken hükümet aniden çark ederek anlaşma olmayacağını açıkladı. Göklere çıkarılan IMF birden istenmeyen kuruluş ilan edildi. Erdoğan, "Anlaşmaya gerek kalmadığını IMF de anladı." derken, Ali Babacan ise "Türkiye'nin IMF ile anlaşma yapmak mecburiyetinde olmadığını", söyledi. 2005 yılında hiç gereği yokken stand-by imzalanmasında ısrar eden hükümet, ne oldu da anlaşma yapmaktan vazgeçti? Hükümetin bir anda sanki IMF karşıtıymış gibi açıklamalar yapmasını nasıl değerlendirmek gerekiyor?

Aslında hükümet ne IMF'ye ne de onun dayatmalarına karşı. Sadece "anayasa paketi" için yapılacak seçimlere IMF ile anlaşma yaparak elini bağlamayıp, tüm devlet olanaklarını seçim için seferber etmek istemesinden kaynaklıdır. Da-

ha da önemlisi IMF'ye boyun eğen, onun her istediğini yapan bir algının oluşmasından ziyade IMF'ye kafa tutan, onu önemsemeyen bir hükümet görüntüsü daha çok işe yaradığından böyle bir yol izlenmiştir. Hükümet IMF'nin dayatmalarına direniyormuş, karşı çıkıyormuş görüntüsü altında stand-by anlaşmalarından daha ağır bir programı hayata geçirdi. Dikkat edilirse her burjuva hükümet gibi AKP'de sanki iyilik yapıyormuş, baskılara boyun eğmiyormuş edasıyla halka dönük saldırıları gerçekleştiriyor. Orta Vadeli Program (OVP) 2009-2012 yılları arasında devlet gelirlerini daha fazla vergi yoluyla artırıp; giderleri (yatırımlar, personel maaşları) vb. kısarak IMF ile yeni bir stand-by anlaşmasına gerek kalmadan hükümetin kendi eliyle kamu yatırımlarını milli gelirin yaklaşık %3-4'ü oranında daralmasını hedefleyen bir IMF programıdır.

Yeni bir Stand-by anlaşmasının imzalanmamasının sebeplerinden biri OVP ise diğeri de Mali Kural'dır. IMF ile yürütülen görüşmelerde IMF'nin Orta Vadeli Program'dan ziyade Mali Kural'ı önemsedığı görülüyor. IMF'den yansıyan açıklamalarda Mali Kural'ın uzun vadeli OVP'in ise kısa vadeli bir perspektif olduğu sık sık dile getiriliyor. Peki IMF'nin bu kadar önemsedığı mali kural nedir? Birincisi, bütçe açığı GSMH'nin %1'ini geçemeyecek. Bütçe açığının 2009'da %5,5 olduğu bilindiğinde (52 milyar dolar) bunu sağlamanın zorluğu, halkın sırtına yeni yükler yükleneyeceği daha rahat görülür. İkincisi, bütçenin gelir gider dengesinin yıllık %5 büyüme hedefini aşmayacak şekilde kurulması hedeflenmektedir. Büyüme hedefi aşıldığında ekonominin frenine basılacak, hedef tutturulamadığında ise gaza basılacak gibi bir sonuç çıkıyor. Üçüncüsü; belediyelere aktarılan kaynakların kısıtlanması da mali kural kapsamına alınıyor. Dördüncüsü; vergi idaresinin özertleştirilmesi. Tüm bu hedefle-

rin tutturulabilmesi için devletin hesapları incelemeye (IMF vb.) açılacak. Hedeflerden sapma olmaması için de çıkarılacak kanun ile denetleme yetkisi Sayıştay'a verilecek.

IMF ile yürütülen görüşmelerde önce toz pembe bir tablo çizildi. Her şeyin yolunda gittiği hatta Mali Kural'la ilgili yasanın meclise geldiği açıklandı. Ancak Mali Kural'ın bu haliyle yasalaşması AKP içinde çeşitli rahatsızlıkları arttırdı. Başbakan'ın "IMF'den sıyrılan Türkiye'nin kendi içerisinde bir IMF oluşturmasının anlamı olmadığını" söylemesinin demagojiden öte bir anlamının olmadığı gibi düzenlemeden tamamen vazgeçilmediğini sadece ertelendiğini anlıyoruz. IMF ile yapılacak anlaşma seçim sürecinde AKP'nin elini kolunu bağlar. Kamu harcamaları, belediye yatırımları ve yandaş sermayeye ihale kıyağının azalmasına dolayısıyla durgunluğun artmasına ve oy oranlarının düşmesine yol açar. 2011 seçimleri sonrasına erteleneceği gözükken bu düzenlemeler önümüzdeki yıl halkı bekleyen kara tablonun habercisidir.

MB, PPK, BDDK gibi kuruluşların özertleştirilmesi ardından OVP ve özellikle Mali Kural ile sıranın ekonominin tamamına geldiği görülüyor. Ekonominin kontrolü ulus devletin denetiminden çıkarılıp uluslararası emperyalist kuruluşların (IMF, DB vb.) insafına, denetimine bırakılıyor.

KAPİTALİZM DOĞASI GEREĞİ KRİZ'İN FATURASINI İŞÇİ SINIFINA VE EMEKÇİLERE ÖDETMEK İSTER

Kapitalist sistem özellikle kriz koşullarında maliyetleri azaltmak, zarar eden işletmeleri kapatmak adı altında milyonlarca işçiyi sokağa atar. Kar oranlarının yüksek olduğu dönemlerde işçi sınıfını hatırlamayan burjuvazinin kriz dönemlerini atlatmak için ilk aklına gelen önlemin işçi çıkarmak, çalış-

ma koşullarını ağırlaştırmak olduğu bilinir. 2010 yılı için yaptığımız değerlendirmelerde "...önümüzdeki yıl tüm dünyada işsizliğin görülmemiş boyutlara tırmanacağını daha şimdiden söyleyebiliriz. ABD ve AB'de resmi rakamlar bile çift haneli rakamlara çıkacak." (Devrimci Hareket, sayı-29) AB'de 2010 boyunca işsizlik %10'un altına düşmedi. ABD'de ise %10'larda seyrediyor. AB'de Euro bölgesinde 16 milyon genelinde ise 23 milyon işsiz var. Aslında resmi rakamlar gerçeğin çok uzağında olmasına rağmen durumun vahametini gösteriyor. ABD istatistik bürosuna göre hafta içinde herhangi bir işte kısa süreliğine de olsa çalışan ve aile işçisi olan herkes çalışan sayılıyor. TÜİK istatistikleri iş bulamadığı için iş aramaktan vazgeçenleri işsiz saymıyor. DİSK'in araştırmasına göre de "...%20 olması gereken işsizlik %14'te kalıyor. 5,5 milyon olması gereken işsiz sayısı 3,5 milyon gözüküyor."

Açlığın ve yoksulluğun gün geçtikçe daha fazla derinleşmesi emperyalist ülkelerde bile halkın yaşam koşullarının dramatik bir hal almasına yol açıyor. ABD'de yapılan araştırmalarda 2009 yılında halkın %16'sının (50 milyon) açlık çektiği belirtiliyordu. AB üyesi ülkelere de yoksulluk olağan bir görüntü haline geldi. Bu yıl yapılan bir araştırmada Fransa'da halkın %13,4'ünün (8 milyon) yoksulluk sınırının altında yaşadığı vurgulanıyor.

Sosyal devlet uygulamaları için örnek gösterilen AB üyesi ülkelerin halkın en temel hakkı olan yaşam hakkını dahi hiçe sayan uygulamaları artık kanıksanmaya başladı. İşçi sınıfının örgütlülüğünün cılız olmasından güç alan emperyalistler kısıntı düzeyinde dahi olsa uzun mücadeleler sonucu kazanılmış haklara el uzatıyor. AB üyesi ülkeler birbiri ardına tasarruf paketleri açıklıyorlar. Bu yıl içinde İtalya 25 milyar €, İspanya'da 15 milyar €, Almanya'da 82 milyar €, Fransa 100 milyar € tasarruf paketleri açıkladı-

lar. Bu paketlerin ortak özelliği işçi sınıfı ve emekçilerin kazanılmış haklarını elinden almak, işçi çıkarmak, emekli ve çalışanların maaşlarını dondurmak, ek vergi getirmek, emeklilik yaşının uzatılması gibi uzun bir listeden oluşuyor. Almanya işi daha da boyutlandırıp sosyal yardım maaşı alanlardan emeklilik sigortası kesilmesi, 300 Euro'luk çocuk yardımının kaldırılması, kira yardımı alanlara yapılan yakıt yardımının kaldırılması gibi en temel insan haklarını bile çiğnemeyi planlıyor.

İŞÇİ SINIFI VE EMEKÇİLER ANCAK ÖRGÜTLENEREK KADERİNİ DEĞİŞTİREBİLİR

Kriz işçi ve emekçileri seçim yapmakla karşı karşıya bırakıyor. İşçi sınıfı ve emekçiler örgütlenip kaderini eline alacak ya da burjuvazinin insafına teslim olacak. Emperyalist ülkelerde işçi sınıfı uzunca yıllardır baskı yasaları ve sarı sendikacılık yoluyla ehlileştirilmeye çalışıldı. Bayağı mesafe kat edildiği de söylenebilir ancak kriz, işçilere burjuvaziyle ancak sınıf savaşıyla mücadele edilebileceğini, uzlaşmacı sendikal anlayışın kendini inkar etmek olduğunu bir kez daha hatırlattı. Yunanistan'da ekonominin battığının açıklanmasının ardından işçi ve emekçiler sokakları zapt etti. Bıçağın kemiğe dayandığı koşullarda bu yıl 3 genel grev yaşandı. Aralarında Maliye Bakanlığının binasının da olduğu pek çok kamu binası işgal edildi. Anarşist grupların örgütsüz ve kendiliğindenci tutumu işçi sınıfının haklı eylemlerini zaman zaman gölgeleme riski taşısa da Yunanistanlı emekçiler direnişten başka yol olmadığını gösterdi. Avrupa'nın her yanına yayılan eylemlilikler işçi sınıfının kıpırdanma işareti olarak görülmelidir. İspanya'da aylardır aralıklarla süren eylemler ağustos ayında 2,5 milyon çalışanın katıldığı grevlere dönüştü. Hükümetin tasarruf paketini meclise getirmesinin ardından 8 yıl ara-

dan sonra ilk genel grevle karşılandı. İngiltere'de havayolu grevinin ardından kamu çalışanlarının ve demiryolu işçilerinin eylemi başladı. Fransa'da ise hükümetin emeklilik yaşını 62'ye çıkarmaya çalışması üzerine 7 Eylül'de düzenlenen greve 450 bin, 23 Eylül'deki greve ise 3 milyon kişi katıldı...

Türkiye'de ise krizin tüm hızıyla sürmesine rağmen örgütsüzlükten kaynaklı olarak eylemsizlik, atalet henüz kırılabilmiş değil. İşçi sınıfı ve emekçilerin dikkatleri uzun süredir ekonominin dışında çoğu zaman yapay gündemlere kaydırılıyor. Tekel işçilerinin uzun ve direngen eylemleri insanların asıl gündeme bir süreliğine de olsa odaklanmasına yol açsa da, sarı sendikacıların uzlaşmacı, işçileri satan tutumu ve hükümetin kara propagandası karşısında somut bir kazanıma dönüşmedi. Özellikle 2011 seçimleri sonrasında işçi ve emekçileri çok daha çetin bir süreç bekliyor. Türkiye'de mülkiyet değişiminin görülmemiş düzeyde artacağı, özelleştirme adı altında kamu varlıklarının yağmalanacağı, kamuda çalışanların 4C statüsüne geçişinin tamamlanacağı, ek vergi, zam vb. yollarla halkın emdiği sütün burnundan getirileceği bir dönem bizi bekliyor.

Kriz bahanesiyle halka dönük ekonomik saldırılara faşizmin renginin daha da koyulaşarak eşlik edeceği bir döneme gireceğiz. Yüreği devrimden yana atan güçlerin bir an önce sorunlarını çözerek sürecin yakıcı atmosferine uygun hazırlıklarını yapma zamanı çoktan geldi. İşçi sınıfı ve emekçilerin örgütsüz, lokal eylemleri biran önce merkezi bir direnişin parçası haline getirilmelidir. Bir yandan uzlaşmacı, sarı sendikacılıkla mücadelenin ivmesi yükseltilirken, diğer yandan işçi sınıfının öznesi olduğu bir örgütlenme hayata geçirilmelidir.

Kriz anları karar anlarıdır!

Süreç devrimcileri göreve çağırıyor!

KÜRT HALKININ ÖZGÜRLÜK MÜCADELESİNDEKİ KAZANIMLARI “DEMOKRATİK AÇILIM” LABİRENTLERİNDE KAYBEDİLMESİN

İnsanlık tarihi boyunca, “dün” ve “yarın” felsefenin ana teması olmuştur. Madde, geçmişin izlerini ve geleceğin formunu içinde taşır. Filozoflar bir yandan insanın ve madenin geçmişine kafa yorarken diğer yandan gelecekle ilgilenmekten de geri durmadılar. Platon, “Devlet” adlı yapıtında gelecek toplum hayalini resmeder. Şeyh Bedrettin, ‘yarın yanağından gayrı’ her şeyin paylaşıldığı bir toplumu düşler. İdam sehpasında bile düşlerinden vazgeçmemesi, gelecek ideallerinin bugüne kadar uzanan bir gerçekliği kucaklamasındandır.

Bir insana yapılabilecek en büyük kötülük, geleceğe olan inancını yok etmektir. Fiziki koşulların ağırlaştırılması, tarifsiz acılarla yüz yüze kalması derin izler bırakır insanda. Zamanın durduğu, mekânın üzerine çöktüğünü düşündüğü anlarda onu oradan çekip çıkararak tek bir güç vardır; o da umuttur. Umut gelecektir. İnsanı, görsün ya da göremesin yaşanacak güzel günlere olan inancı ayakta tutar.

Kürt halkının özgürlük talebi her seferinde katliamla yanıtlansa da gelecek düşü hiçbir zaman teslim alınamadı. Umuda kurşun işlemedi. Egemenlerin, tarih boyunca zulümle baş eğdiremedikleri Kürt halkının özgürlük hayali bugün kötürümleştirilmeye, açılım labirentlerinde tüketilmeye, teslim alınmaya çalışılıyor.

Abdullah Gül’ün “iyi şeyler olacak” sözleriyle hükümetin başlattığı

“Demokratik Açılım” sürecinin üzerinden bir yıl geçti. Geriye dönüp bakıldığında somut hiçbir adımın atılmadığı görülüyor. Hiçbir bağlayıcılığı olmayan söz ve davranışlar eşliğinde barış ve kardeşlik demagojisiyle toplumun algısı yönlendirilerek sisteme yedeklenmeye çalışıldı.

“Demokratik Açılım” kocaman bir yalandır. Bugüne kadar beklentileri sömürülmeye, yedeklenmeye çalışılan hangi toplum kesimi olursa olsun hükümetin diline sakız olmuş bu iki sihirli sözcük fısıldanarak toplumsal bir hipnoz hali yaşanması sağlandı.

“Alevi Açılımı” adı altında yürütülen çalıştaylarda Alevilerin, katilleriyle aynı masaya oturtularak onurundan vazgeçmesi, katilini sevmesi istenmiştir. Sivas katliamı için yapılan toplantılara da dönemin Refah Partili Belediye Başkanı davet edilerek aynı manzaraların yaşanması, bunun bir tesadüf olmadığını, tersine bir planın adım adım uygulandığını göstermektedir.

“Kentsel Dönüşüm” adı altında yoksul halkın evleri başlarına yıkılarak sermayeye peşkeş çekiliyor. Romanlar da bu durumdan en çok etkilenen kesimlerin içindedir. Yıllarca derme çatma barakalarda da olsa barınma sorununu çözmeye çalışan insanlar, evleri başlarına yıkılarak kış ortasında sokağa atıldı. İşte bu manzaralar eşliğinde “Roman Açılımı” yürütülüyor. Devlet’in Roman vatandaşlara

şevkat elini nasıl uzattığını daha iyi anlamak için günlük haberlere göz atmak bile yeterlidir. “Edirne Emniyet Müdürlüğü tarafından Roman Derneği’ne, derneğinde bir vatandaşın hediyesi olarak verdiği televizyonun içinden dinleme ve görüntüleme cihazı (böcek) çıktı.” (Radikal Gazetesi, 07.07.2010).

“DEMOKRATİK AÇILIM”IN HEDEFLERİNDEN BİRİ DE VAR OLAN ÖRGÜTLÜLÜKLERİ DAĞITMAKTIR

Bin bir emekle oluşturulan örgütlülükler halkın duyurgalarıdır. Halk, çevresinde olup bitenleri ancak yaratmış olduğu örgütlülükler aracılığıyla bütünlüklü bir biçimde algılayıp doğru tepki verebilir. Örgütlülüklere saldırıp çalışmalarını sekteye uğratıldığında, bilginin en küçük birimlerine dahi ulaşması engellenebilir ve böylece halk, egemenlerin dezenformasyon araçları karşısında korunmasız kalır.

BDP Genel Başkanı Selahattin Demirtaş, TBMM’de yapılan grup toplantısında son bir yıl içinde yapılan operasyonlara değinirken kürsüde “1530 BDP’li halen tutuklu” yazılı bir döviz asılıydı.

Hatırlanacağı gibi 14 Nisan 2009’da 13 ilde başlatılan operasyonlarda aralarında DTP yöneticileri ve Öcalan’ın avukatlarının da bulunduğu 51 kişi gözaltına alınmıştı. Mayıs ayında ise operasyon sendikalarla kadar uzanıp içinde KESK

yöneticilerinin de bulunduğu 52 kişi tutuklandı. Adeta her ay aralıksız devam eden operasyonlar sıkıyönetim dönemini aratmayacak yaygınlıkta sürdürüldü. Aralık ayı, operasyonların zirveye ulaştığı ay oldu. DTP'nin kapatılması ile Erdoğan'ın 7 Aralık'ta Obama ile görüşmesinin çakışması, sonraki gelişmeler için ipucu niteliğindedir. 24 Aralık 2009'da 11 şehirde KCK'ya düzenlendiği söylenen operasyonda 10'u belediye başkanı 33 üst düzey DTP yöneticisi elleri kelepçeli tek sıra halinde dizilerek tutuklandı. Gözaltına alınış biçimleri ABD'nin Guantanamo'ya götürdüğü savaş esirlerine yapılan muameleyle tuhaf benzerlikler gösteriyor (sıraya dizme, plastik kelepçeler vb.). Tutuklananların neredeyse tamamı açık alan çalışması yürütenlerden oluştuğu halde neden 12 Eylül'ü aratmayacak bir atmosfer yaratıldı?

Emperyalizmin tam desteğini sağladığını düşünen egemenler artık kendi denetimleri dışında hiçbir oluşuma yaşam şansı tanımayacak-

larını göstermek istiyor. Toplumda korku, dehşet yaratarak "açılım" sürecine ayak direndiğinde başına neler gelebileceğinin mesajı veriliyor.

Obama'nın Türkiye ziyaretinde üzerinde önemle durduğu üç başlıktan biri olan Kürt Sorunu'nun çözümünde egemenlerin "Kürt Açılımı" adıyla başlattığı süreç ile Kürtlerin demokratik kurumlarına dönüşük operasyonların at başı gitmesi bir tesadüf değildir.

Kürt ulusal hareketi bu operasyonların açılım sürecine ayak direyenlerce yapıldığını çeşitli açıklamalarda dile getirse de aslında bir devlet politikası olduğunu göremedi. "Demokratik Açılım"ın aynı zamanda PKK'nin tasfiyesi demek olduğu yeterince anlaşılamadı. Önlem almak, dost cepheyi genişletmek yerine "açılım"a karşı çıkan devrimciler hedef gösterildi. Ulusalçularla devrimciler aynı kefeye konularak, dost-düşman farkı ıskalandı. Devrimciler çoğu zaman "barış istemeyenler", "açılımın önüne taş koyanlar" biçiminde algılandı.

7 ARALIK'A GİDEN SÜRECİN BASAMAKLARI

19 Ekim 2009'da içinde Kandil ve Mahmur'dan gelenlerin olduğu 34 kişi Habur sınır kapısından girerek teslim oldu. Onlarca yıldır özgürlük için verilen mücadele sürecinin teslim olarak kapanması biçimde ortaya çıkacak bir görüntünün Kürt halkında yaratacağı tepkiler, PKK'nin

Habur'dan girişleri siyasal kazanıma çevirmeye çalışmasına yol açtı. Ayrıca böyle bir sürece halkın ortak edilmesi, ileride daha büyük girişlerin sancısını azaltma amaçlıydı. Habur görüntüleri ardından süreci askıya alan devlet, kendisiyle savaşmış bir güçle masaya oturuyor, onunla anlaşma yapıyor intibai vermektan kaçındı. Habur'dan giriş yapan herkes hakkında örgüt üyeliği, örgüt propagandası yapmaktan çeşitli davalar açılmış; 10 kişi ise tutuklanmış durumda. Daha önce Avrupa'dan gelenlerin başına ne geldiyse bugün de aynı süreç yaşanıyor. **Egemenler açısından barış, teslim almakla eş anlamlıdır.**

7 Aralık görüşmesine denk getirilen bir başka konu ise; DTP'nin kapatılma davasıdır. 6 Kasım 2007'de açılan dava, uzunca bir süre bekletilmesinin ardından "tesadüf" eseri aynı gün Anayasa Mahkemesi'nin önüne geldi. Hızlandırılmış bir seremoni eşliğinde 40 saatlik bir görüşmenin ardından, DTP'nin kapatıldığı açıklandı. AKP'nin kapatılma davasında demokrasi havarisi kesilen üyeler dahil oybirliğiyle kapatma yönünde hemfikir olunmuştu. Anayasa Mahkemesi Başkanı Hâşim Kılıç'ın "Mahkememiz Batasuna kararını da göz önünde tutmuştur." açıklaması **AB savunucularını ne kadar ilgilendirir bilemeyiz ama AİHM demokrasinin emperyalizmin aynası olduğunu bir kez daha hatırlatmaktadır.**

DTP'nin kapatılma davası ve ABD'de Obama-Erdoğan görüşmesiyle aynı zamanda Tokat Reşadiye'de düzenlenen baskında 7 asker öldü. Bu eylemin, bugüne kadar yapılmış eylemlerden tek farkı seçilen yer olmasına rağmen; zamanlaması, içerdiği mesaj ve sonrasında yaşanan karmaşa açısından siyaset gündemine bomba gibi düşmüştür. DTP'nin kapatılması ve sokaklarda süren gösterilere müdahale edilmesine tepki olduğu açıklanan eylemin yerinin Tokat olarak seçilmesi PKK'nin sa-

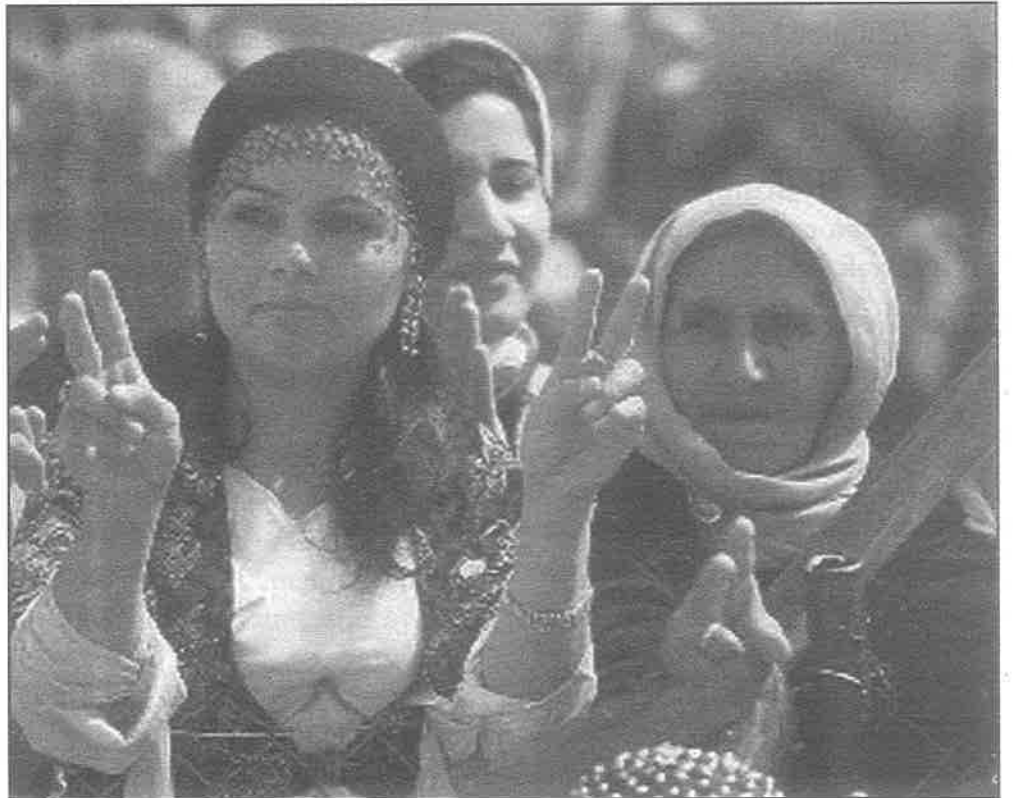
vaşı her yere yayabileceği mesajını içeriyordu. Eylemin uzun bir süre üstlenilmemesinin PKK açısından düşündürücü yanları olmasının yanında siyasetçiler arasında da kafa karışıklığına yol açtı. AKP Başkan Yardımcısı Bülent Arınç bile "...Türkiyede daha çok ses getirecek, milliyetçi duyguları daha fazla körükleyecek özellikle bu söylem içerisinde siyaset yapan partilerin işini biraz daha kolaylaştıracak bir eylemi çok akıllıca planlamış olabilirler.", diyerek oluşan kafa karışıklığını yansıtıyordu. PKK'nin eylemi üstlenmemesi DTP eş başkanlarını da yanıltmıştı. Ahmet Türk "Askerlerimiz için yüreklerimiz parçalandı. Bu provokasyon bir an önce aydınlığa kavuşturulmalı, arkasında ne varsa ortaya çıkarılmalıdır", diyerek yapılan eylemi mahkum etmişti. Konuşmasının devamında 1993 yılında Bingöl'de 33 erin öldürüldüğünü hatırlatarak Reşadiye baskını ile benzerlikler kurmuştu. Emine Ayna ise "...bunu çok ciddi söylüyorum, umarım yeni bir Ergenekon devreye girmemiştir." biçiminde yaptığı açıklamayla belirsizliğin, kafa karışıklığın vardı en uç noktaya sergiliyordu. PKK ile Kürt siyasetçileri arasında bu tür farklılıklar geçmişte de yaşanmıştı. Açıklamanın geç yapılması hem bu açı farkını büyütmüş hem de örgüt içinde neler oluyor sorusunu da gündeme taşımıştı. "Anakarargah Komutanlığı tarafından herhangi bir talimat verilmemesine rağmen, Dersim eyaletine bağlı bir birimin kendi inisiyatifıyla 7 Aralık günü Tokat iline bağlı Reşadiye'nin Sazak alanında saldırıyı gerçekleştirdiği belirtildi." (Hürriyet Gazetesi, 10 Aralık 2009), biçiminde yapılan açıklama kafalardaki soruların dağılmasına değil daha da artmasına yol açmıştı. Ahmet Türk'ün üstlenmeden sonra yaptığı açıklama düşünülen durumu özetliyordu. "Çok üzgünüz, önceki sözlerimin arkasındayım. Cana yönelik olayları tasvip etmiyoruz". (Hürriyet Gazetesi, 10 Aralık 2009)

7 ARALIK GÖRÜŞMESİ TAŞERONLUKTA YENİ BİR MİLATTIR

5 Kasım 2007'de Bush-Erdoğan görüşmesi sonrası yapılan açıklamalarda iki ülke arasında "Stratejik İşbirliği"ne gidildiği belirtilmiş, PKK'nin ortak düşman olarak tanımlandığı anlık istihbarat da dahil bir dizi anlaşmaya varıldığı açıklanmıştı. Geline aşamada bu konuda önemli mesafeler alındığına tanık olduk. Genelkurmay Başkanı'nın geçen yıl Haziran'da gerçekleştirdiği ABD ziyaretinde pek çok konunun ele alındığını biliyoruz. Bu dönemde askeri alanda projelerin gözden geçirilmesinin ardından 7 Aralık 2009'da Oval Ofis'te Obama-Erdoğan görüşmesi ilişkilerde yeni bir "milat" olarak tanımlanmış, "stratejik işbirliği"nden "model ortaklık" dönemine geçildiği belirtilmiştir. Kürt Sorunu'nda yaşananlar ve karşılıklı atılan adımlar tercihlerin netleşmesini sağladı. Basına yansıyan açıklamalarda Afganistan, İran, Irak, Suriye, Filistin, PKK dahil pek çok başlığın yer aldığı anlaşılıyor. Erdoğan yapılan görüşmeyi "milat" olarak tanımlıyor. "Model Ortaklık" biçiminde tarif edilen yeni sürecin ikili ilişkilerde yeni bir uşaklık/ta-

şeronluk ilişkisi getireceği açıktır. Kürt Sorunu'nun çözümü konusunda vardıkları anlaşma iki tarafın da diline, üslubuna yansıyor. Obama, "ABD ve Türkiye teröre karşı ortak tavrını sürdürecektir." derken, Erdoğan PKK'nin tasfiyesi konusunda daha net cevap veriyor: "Bu konuda çok önemli sürprizler olabilir, kimse şaşırmasın..." Son derece iddialı böyle bir açıklama nasıl bir arka plana dayanıyor bilemiyoruz, ancak PKK'yi yol ayırmasına zorlayacak bir sürecin örülmekte olduğu görülüyordu.

Mart ayında Kamu Güvenliği Müsteşarlığı (KGM) adıyla İçişleri Bakanlığı'na bağlı yeni bir birim kuruldu. Amaç, "terörle mücadeleyle ilişkin politika ve stratejileri geliştirmek ve bu konuda ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak" (Hürriyet Gazetesi, 3 Mart 2010) olarak açıklandı. Kurumun başına ise "bilgi ve deneyimiyle" tanınan İstanbul Valisi Muammer Güler getirildi. Anlaşıldığı kadarıyla kurum perde arkasından yönetilecek. KGM'nin kurulmasının ardından profesyonel orduya geçişin startının verilmesi düşünüldür. Uzunca süredir PKK ile mücadelenin düzenli ordu yerine kontr-gerilla yöntemlerini kullanan

paralı askerlerce yapılması gerektiği burjuva basında yazılıp çiziliyordu. Paralı askerlerin, Genelkurmay'a mı, KGM'ye mi ya da doğrudan Başbakanlık veya İçişleri Bakanlığı'na mı bağlanacağı ayrışılan noktadır. Burjuva siyaseti her şerden bir hayır çıkarmasını bilir. Profesyonel ordu tartışmaları egemenlerin kendi arasındaki mücadelede ellerini güçlendirmek için bir fırsat olarak görülüyor. AKP, oluşturulan bu paralı askerleri kendine bağlayabilirse bugüne kadar hayal bile edemediği bir güce ulaşmış olacak. **İç siyasette elde edilebilecek gücün yanında sadece hükümete karşı sorumlu paralı askerlerden oluşan böyle bir ordu enerji hatlarının güvenliğinden Kuzey Irak'a vb. BOP kapsamında emperyalizmin ihtiyaç duyacağı sorunlu alanlara müdahale gücü olarak rahatlıkla devreye sokulabilir.**

Emperyalizmle işbirliği yapan hiçbir gücün bağımsız kalabilme şansı yoktur. Yapılan her anlaşma efendi-uşak ilişkisinin pekişmesine hizmet eder. Emperyalizmin sözcülerinin yaptığı açıklamaların büyük resim ile ilişkisi doğru kurulmadığında çelişkili sonuçlar çıkar. Türkiye'de eksen kayması yaşandığına dair ilk açıklama ABD Savunma Bakanı Robert Gates'ten geldi. "Türkiye Doğu'ya kayıyorsa kendi-

sine istediği organik bağı vermeyi reddeden Avrupa tarafından itildiğinden kayıyor.", diyerek başlattığı tartışmaya AB komisyonu başkanı Barroso, "Türkiye, Batı'dan uzaklaşmaya ABD'nin Irak işgaliyle birlikte başladı." açıklamasıyla katıldı. Devamında ise konu adeta her kafadan bir ses çıkarcasına Türkiye'nin gündemine oturdu. İran ve İsrail sorunları üzerinden yaratılmaya çalışılan atmosferde sanki Türkiye'nin bağımsız bir duruş ortaya koymaya başladığı, bölgede yükselen bir güç olarak sivrildiği ve emperyalist politikaların dışına çıktığı propaganda edilmekteydi. Aslında tam tersine, hükümetin emperyalizmin çıkarlarını en üst perdeden dillendirdiği bir sürecin yaşanmakta olduğu görülüyor. Torontoda yapılan G20 zirvesinde makyajın aktığına, emperyalistlerin söyleyemediğini hükümetin dillendirdiğine tanık olduk. Gazetelere açıklama yapan Erdoğan; Obama ile yaptığı görüşmede "...Bizler de NATO ülkesi olarak aynı zamanda Afganistan'daki birlikteliğimiz neyse bu birlikteliklerimizi de farklı yerlerde de kararlılıkla sürdürmemiz lazım. Hele hele bu bölgede dayanışmamız çok daha farklı bir önem ifade ediyor ve üçlü mekanizma bütün bunlara dayalı olarak atılmış adımlardır. Bunun gereğini de arkadaşlarımız şu anda çalışıyor, ye-

rine getireceğiz.", (Hürriyet Gazetesi, 28.06.2010). Afganistan'da süren işbirliğinin Türkiye'ye ve Kuzey Irak'a da yansması gerektiği söylenip NATO açıkça davet ediliyordu. O dönem hükümetle muhalefet arasında söz düellosuna dönüşen bu açıklamanın bir dil sürçmesi, gizli bir görüşmeyi acemice dışa vurma değil, tam tersine bilinçli bir tercih olduğu görülüyor. Erdoğan'ın 4 yıl önce tatilini geçirdiği Balıkesir'in Ekinlik Adası'nda gazetecilere "Eğer teröre karşı dünyada bir ortak mücadele platformu oluşmuyorsa, NATO nasıl Afganistan'da teröre karşı bir ortak mücadele için devreye girdiyse, iki kez ISAF komutasını Türkiye orada ele alıp üstlendiyse, NATO burada da aynı görevi yerine getirmek durumundadır." (Radikal,26.07.2006), açıklaması yıllardır bu konunun gündemlerinde olduğunu göstermiştir. Genelkurmay'ın mayınlı bölgenin temizlenmesine dönük tartışmalarda ihalenin NATO'ya verilmesini istemesi egemenler arasında dil birliği olduğunun göstergesidir. Başbakan Erdoğan BOP'un eş başkanı olduğunu her vesileyle söylediğine göre bu konuda görev almasına, çaba harcamasına da şaşırılmaması gerekiyor.

EGEMENLER EMPERYALİZMİN YARDIMIYLA PKK'NİN TASFIYESİ İÇİN GİRİŞİMLERİNİ SÜRDÜRÜYOR

Reel sosyalizmin çözülmesinin ardından emperyalizmin birebir kuruluşunda yer almadığı, doğrudan kendisinin denetlemediği hiçbir ilişkiye, oluşuma tahammülü yok. Bugün artık hiçbir bağı kalmadığını söylese de PKK gibi geçmişinde Marksizm harcı olan örgütlülükler hiç istenmiyor. PKK'nin uluslararası düzeyde halk desteğine sahip olması kolayca yok edilemeyeceğinin göstergesidir. Bu büyüklükte dünya üzerinde bir örgüt de kalmadı. Varolanlar da bitirilme-

ye çalışılıyor. Tamil Kaplanları'nın akıbeti bu duruma iyi bir örnektir. **Dünden bugüne mücadeleyle oluşan değerleri halkın sahiplenmesi emperyalizmin tahammülünü iyice zorlaştırıyor. Emperyalistler, bir gerilla mücadelesini yok etmenin tek yolunun halk desteğini keserek yalnızlaştırmak olduğunu çok iyi bilirler. Bu durum denizin kurutulup balığın avlanması olarak tarif edilir.** Halk desteğini kesmenin yollarından biri de halkla bağlantıyı sağlayan örgütlülüklerin gözden düşürülmesi ve yok edilmesidir. Habur görüntülerinin ardından PKK'yi tasfiye sürecinin hızlandırılması için düğmeye basıldığı gözüküyor. KCK Operasyonu adı altında bir taraftan Türkiye'deki örgütlülüklerle sürekli operasyonlar yapılırken yurtdışı ayağında da süreç hız kesmeden devam ediyor.

Hükümetin Habur görüntüleri sonrası "Demokratik Açılım"da frene basmasının hemen ardından ABD ağırlığını koydu. 21 Ekim'de, ABD Yabancılar Gayrimenkul Kontrol Dairesi, Murat Karayılan, Ali Rıza Altun ve Zübeyir Aydar'ı 'uluslararası uyuşturucu kaçakçısı' ilan etti ve arananlar listesine koydu. ABD'nin tavrının sadece kendisi açısından değil, AB üyesi ülkeler açısından da bağlayıcı sonuçları olacaktır. ABD bu hamleyle PKK'nin uluslararası desteğini kesip yalnızlaştırmanın yanı sıra, halkla olan bağlarını da hedef tahtasına koyuyordu. ABD artık PKK'yi, planlarını aksatan, ayak bağı olan bir güç olarak algılamaya başladı.

4 Mart 2010'da Avrupada KCK'ya dönük operasyonlar başlatıldı. İtalya, Fransa, Hollanda, Almanya ve Belçika'da eş zamanlı olarak yürütülen operasyonlarda yüzden fazla kişi gözaltına alındı. Aralarında Remzi Kartal, Zübeyir Aydar ve PJAK genel sorumlusu olduğu iddiasıyla Hacı Ahmedî'nin de bulunduğu pek çok kişi de tutuklandı. Operasyonlarda ABD'nin etkisi gizlenmiyor. ABD Dışişleri Bakanlığı

Terörle Mücadele Koordinatör Yardımcısı Shari Villarosa, "2007'den sonra Türkiye ile PKK konusundaki işbirliğimiz belirgin bir şekilde arttı. PKK'yi terörist örgüt olarak tanıdık, kendimize yönelik tehdit saydık. Avrupalılarla çalışırken PKK'nin yarattığı tehdidi ve örgütün etkinliklerinin kriminal doğasını anlattık. Türkiye ile Avrupa kurumlarını, savcılarını, güvenlik güçlerini işbirliğine teşvik edip, cesaretlendirdik. Avrupadaki operasyonu biz yapmadık ama insanları bir araya getirme konusunda kendimize pay çıkarabiliriz...", (Radikal Gazetesi, 20.03.2010). Emperyalizmin yekvücut Türkiye egemenlerinin yanında saf tutması 7 Aralık görüşmesinin ağırlıklı gündem maddelerinden birinin de PKK'nin tasfiyesinin hızlandırılması olduğunu gösteriyor.

Bir yandan Kürt örgütlülükler dağıtmaya çalışılırken aynı dönemde hükümet "Demokratik Açılım"ın sürdüğünü söyleyip bir dizi adım attı. Süreci Kürt örgütlülüklerle yürütmek yerine suya sabun dokunmayan kesimleri tercih etmesi de yine nasıl bir açılım sorusuna cevap niteliğindedir. Erdoğan, 20 Şubat 2010'da şarkıcıları yanına alıp "açılım" sürecinin ölmediğini, devam ettiğini göstermek istedi. Aralarında İbrahim Tatlıses, Arif Sağ, Seda Sayan, Yavuz Bingöl, Bülent Forta, Onur Akın vb. 70 civarında kişi toplantıya katıldı. Hükümet yapılan müdahaleyle yeni bir popülerite kazanmanın, halkı oya-

lamanın, yedeklemenin hesaplarını yapıyordu. Erdoğan, sürece "sanatçı" müdahalesinin tuttuğunu düşünmüş olmalı ki 20 Mart 2010'da bu kez de sinemacı ve tiyatrocularla bir araya geldi. Cem Yılmaz, Yılmaz Erdoğan, Tomris Giritlioğlu, Metin Akpınar, Şahan Gökbakar vb. 62 kişi katılırken davetli 24 kişi ise toplantıya katılmadı. Sanatçı desteğinin prim yapması yazarlarla devam edilmesini sağladı. 18 Nisan 2009'da yazarlarla toplantı ayarlandı. Öncekiler kadar katılım olmasa da yine "açılım"ın sürdüğü mesajı verildi.

ÇATIŞMALARIN TIRMANMASI ABD'NİN ÇEKİLME HESAPLARINI BOZUYOR

ABD bu yılın sonuna kadar Irak'tan asker çekeceğini açıklamıştı. 2009'da Türkiye egemenleriyle süren görüşmelerde çekilme işleminin ne şekilde yapılacağı da dahil pek çok görüşme yapılmıştı. Bu sürecin en son 7 Aralık görüşmelerinde somutlandığı biliniyor. ABD'nin, Irak'tan çekeceği asker ve malzemeler için güneyde Kuveyt ve Suudi Arabistan'ı üs olarak kullanacağı görülüyor. Kuzeyde ise Bölgesel Kürt Yönetimi ile Türkiye düşünüyor. ABD tarafından bütün hesapların yapıldığı böyle bir dönemde PKK'nin eylemsizlik kararını sona erdirmesi çekilme takvimini riske attı. **ABD'nin; PKK'yi hesaba katmayarak planlarında ağırlık noktasını Türkiye egemenleri üzeri-**

ne vermesi bir hesap hatası olarak görülmelidir. PKK'nin tasfiyesi için açıktan devreye giren ABD, uluslararası alanda Türkiye egemenlerinin taleplerine göre adımlar atarak Kürt hareketinin manevra kabiliyetini sınırlayabileceğini ve kendi kabuğuna hapsedeceğini hesaplamıştı. Ancak PKK'nin askeri seçeneği devreye sokması hesapları altüst etti.

Devletin "Kürt Açılımını" muhaptapsız bir biçimde sürdürme ısrarı PKK'yi fiili ateşkesi bitirmeye zorlamıştır. PKK'nin son yaptığı eylemlerde daha çok askeri hedefleri öne çıkarması egemenlerin kör terör söyleminin boşa çıkmasına yol açarak etkili sonuçlar vermiştir. Askeri eylemlerin kuzeyden güneye adeta Türkiye'nin her yanına yayılması egemenleri telaşa sürüklemiştir. Savaşın ülkenin her yanına yayılması devletin imkan ve olanaklarını dağıtacağı, güçlerini yayararak yeni saldırılara daha açık hale geleceği için önemlidir. Bugüne kadar belirli bir coğrafyada süren savaş emekçileri seyirci durumuna düşürmüş böylece egemenler açısından kitleleri manipüle etmek daha kolay hale gelmiştir. **Çatışmaların yayılma olasılığı, krizin de etkisiyle savaşın yeni aşamaya sıçrama ihtimalini büyütüyor. İşte bu ihtimal egemenlerin telaşlanmasına yol açıyor.**

ABD'İN TEKNOLOJİK DESTEĞİNİN ARKASINDA ORTADOĞU'DA TÜRKİYE'DEN BEKLENTİLERİ YATMAKTADIR

Türkiye egemenlerinin son bir yıldır yürüttüğü "komşularla sıfır problem" politikasının hedeflerinden biri de PKK'nin tasfiyesidir. İran, Irak ve Suriye ile vizeleri kaldırmanın dışında ortak sorun olarak gördükleri PKK'nin çembere alınmasının hesapları yapılıyor. Türkiye egemenleri Suriye'den bir yandan genel af çıkarmasını isterken diğer yandan PKK'ye darbe

vurmasını istiyor. Irak'ta süren görüşmelerde Talabani-Barzani üzerinden girişimler sürüyor. ABD-Irak-Türkiye üçlü görüşmeleri tüm hızıyla sürüyor. İran, Haziran ayında Kuzey Irak'a kara harekatı başlatarak uzun bir süre bombardıman yaptı. PJAK ise Temmuz başında silahlı faaliyetlerine son verdiğini, artık siyasal mücadele yapacağını açıkladı. PKK görüldüğü kadarıyla düşman cephesini daraltıp dost cephesini genişletmek istiyor. PKK gibi İran'ın da bölgede yalıtılmaya/kuşatılmaya karşı çatışmaları sonlandırmaya ihtiyacı var. Bölge ülkelerinin hepsiyle aynı anda yaşanabilecek bir çatışma süreci PKK'nin çembere alınmasına, yalıtılmasına yol açabilir. Suriye'nin operasyonlarının ölçülü ve soğukkanlı karşılanmasının arkasında da böyle bir tarz olduğu görülüyor. PKK, dikkatini tamamen Türkiye'ye odaklayacak gibi gözüküyor.

Türkiye ise pek çok koldan çalışmalarını sürdürüyor. Askeri anlamda hazırlık çalışmaları iyice hızlanmış gözüküyor. İsrail ile 2005 yılında 10 adet Heron (İnsansız Hava Aracı) için anlaşma imzalanmış ancak teslimatı yıllarca sürüncemede kalmıştı. 6 tanesi Mart ayı başında teslim edildi, kalanların ise bu yıl içinde teslim edilmesi planlanıyor. Heronların dışında TİHA projesi kapsamında Türk yapımı casus uçakların testlerine başlandı. Yıl sonuna kadar 150 adet TİHA ve 10 adet Heron casus uçağı olacak.

İHA'nın pek çok kullanım alanı bulunmakla birlikte son dönemlerde gerilla savaşlarına karşı da sıkça kullanıldığı görülmektedir. İstihbarat toplama, suikast vb. amaçla sıklıkla başvurulan İHA'ların bazı özelliklerini bilmek, egemenlerin bu alana neden önem verdiklerini anlamamıza yardımcı olacaktır. İHA'lar, gece gündüz, kötü hava şartları da dahil olmak üzere keşif, gözetleme, sabit ya da hareketli hedef tespiti, teşhis, tanımlama ve takip imkanı sağlıyor. Aynı anda 10 hedefi saptayıp rapor

gönderebilmekte. Elektronik cihazları bozma, karıştırma gibi işler de yapabilmektedir. Heron casus uçaklarının havada kalma süresi 52 saat olup 35 bin feet'e kadar çıkabilmektedir. Entegre GPS (coğrafi konum belirleme) alıcısıyla yönlendirilebilme, aldığı görüntüyü eşzamanlı olarak başka alıcılara paylaşabilme vb. birçok gelişmiş özelliğe sahiptir. TİHA üzerinde ise, elektro optik gündüz kamerası, kızılötesi, lazer mesafe bulucu, lazer işaretleyici ve SAR cihazları bulunuyor. Ayrıca Vestel gibi özel firmalar da bu alanda yatırım yapıp ürettikleri casus uçaklarla test uçuşlarına geçti. ABD, halen kullandığı insansız casus uçaklarla Afganistan, Pakistan, Irak vb. ülkelerde suikastlar gerçekleştirmektedir.

Türkiye egemenlerinin son dönemlerde ABD'den Predator istediği ancak Obama'nın "Kongre'de şu anda Türkiye'ye karşı bir tepki var. Böyle bir satışı bu ortamda onaylanacağını sanmıyorum." (KanalD, 05 Temmuz 2010) diyerek reddettiği söyleniyor. Predator ABD'nin özellikle Afganistan'da suikast için kullandığı İHA türüdür. Predatorun üzerinde SAR radarı ve çeşitli elektro-optik ve kızıl ötesi kameralar bulunmaktadır. ABD'nin teknolojik imkânlardan Türkiye'yi daha çok yararlandırmaya başladığını Bağdat'a gönderilen Büyükelçi James Jeffrey şöyle ifade ediyor: "...Aynı zamanda operasyonların daha sık yapılmasını mümkün kılacak bir çalışma içindeyiz. Bütün bunları Türk hükümetinin başvurusu üzerine yapıyoruz. Aynı zamanda Türkiye'nin Kuzey Irak'ta değişik platformlar (harekât sistemleri/araçları) kullanması konusuna bakıyoruz. Platform meselesinin ayrıntılarına giremem. Çünkü bu düşmanın kullanabileceği taktik bir bilgidir." (14 Temmuz 2010)

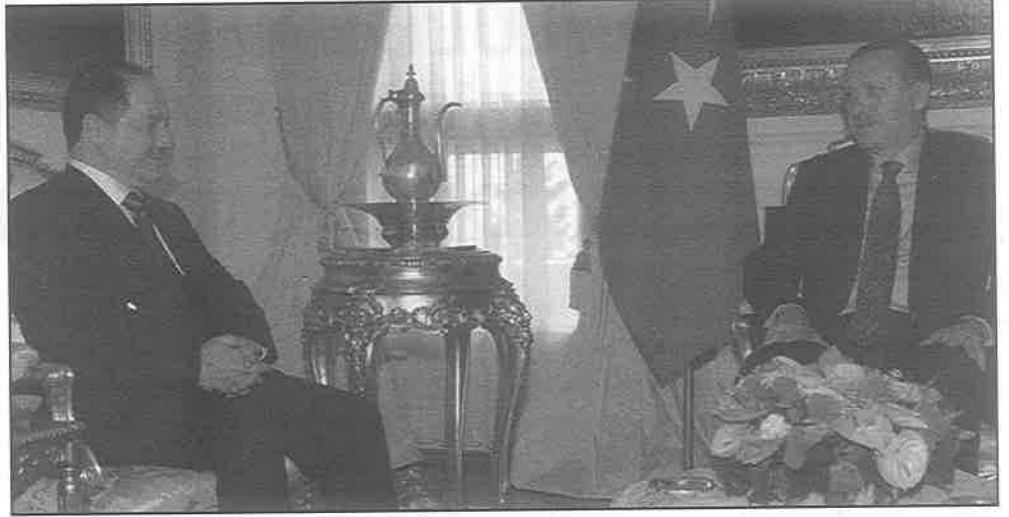
Emperyalizmin elinde bulunan bu teknolojik imkânları bir süreliğine de olsa kullandırması ya da hizmetine vermesi Türkiye egemenlerinin olanaklarını daha da bü-

yütecektir. Gerilla mücadelesinin salt askeri başarılarla bitirilemeyeceği geçmiş deneyimlerden biliniyor. Böyle bir hayal her zaman olsa da, egemenler gerçekçi düşünüp dönemselsel olarak yakalanabilecek bir başarıyı siyasal zafere (Demokratik açılım) çevirmenin peşindedir. **Bundan sonra "Demokratik Açılım" ile askeri operasyonların birlikte sürdürüleceği anlaşılıyor.** Ayrıca ABD'nin ihtiyaç duyması halinde Türkiye egemenleri PKK'yi bahane ederek Kuzey Irak'ta uzun süre kalmayı isteyebilir. Talabani-Barzani üzerinden bölgedeki denetimi güçlendirmek, yıl sonuna doğru ABD birliklerinin geri çekilişini koordine etmek gibi uzun vadeli ve dolaylı amaçlar da olabilir. Ancak ABD'nin rızası dışında Türkiye'nin sınır ötesi operasyona kalkışmayı düşünemeyeceği akıldan çıkarılmamalıdır.

**SİLAHLI MÜCADELE
DÜŞMANI MASAYA
OTURTMAK İÇİN DEĞİL;
HALKLARIN KARDEŞLİĞİ,
ÖZGÜRLÜĞÜ İÇİN
VERİLDİĞİNDE; KALICI
BAŞARILAR SAĞLANABİLİR**

Gerilla mücadelesini salt askeri olarak anlamamak gerekir. Halkla gerilla arasında irtibatı sağlayan pek çok kanal bulunur. Halk desteğini yitiren hiçbir gerilla mücadelesinin başarı şansı yoktur. Egemenler bu halk desteğini bitirmek ya da azaltmak için sürekli kanalları yok etmeye çalışır. **Siyasi, ekonomik, moral, lojistik, askeri ve yarı-askeri pek çok kanalda süren bu bağ zaman zaman zayıflasa da ideolojik-politik netlik yapının devamlılığı için güvencedir.**

Uluslararası desteği arkasına aldığı düşünün Türkiye egemenlerinin PKK'yi yalıtarak varmak istediği nokta teslimiyettir. Egemenler bir gerilla hareketinin halkla kurduğu iletişim kanallarına darbeler vurarak dönemselsel başarılar elde edebilirler. ABD, Vietnam Savaşı'nda "stratejik köyler" oluşturarak mil-

yonlarca köylüyü açık hava cezaevlerine hapsedmişti. Haksız savaş yürütmesinin yanında gerillanın vurduğu darbeler kısa sürede bu projenin çökmesini sağladı. Gerillaya olan halk desteği görülmemiş boyutlara sıçradı.

PKK'nin pragmatist duruşu zayıf yanını oluştursa da gerilla savaşında dünden bugüne biriktirdikleriyle oluşacak basıncı yönetebilecek donanımına sahiptir. PKK kuşatılmışlığı aşır bölgede etkin bir özne olduğunu göstermek istiyor. Aksi takdirde çembere alınıp, yok edilme tehlikesiyle karşı karşıya kalacağını görüyor. PKK'nin Reşadiye, Ladik, İskenderun ve metropollerde askeri eylemler gerçekleştirmesini böyle bir sürece hazırlık olarak okumak gerekir. Önümüzdeki süreçte askeri eylemlerin ekonomik hedefleri de kapsamı halinde çatışmaların şiddetinin ve etki gücünün egemenleri daha fazla telaşlandıracağı açıktır. Silahlı mücadeleyi devrim yapmak için değil faşizmi masaya oturtmak, onu ikna etmek için yürütmek, kazanımların hızla tüketilmesine yol açacaktır. Marksizmden uzaklaşmış bir önderlik halkı yanlış hedeflere yönlendirmekle birlikte zaman içinde inanç ve kararlılığın erimesine yol açacaktır. Krizin sonuçlarının işçi ve emekçileri çok derinden etkilemesi, bir çıkış için uygun atmosfer yaratıyor. Ancak sınıfsal bir duruşa sahip olmayan PKK'nin bu potansiyelle buluşabilme olasılığı çok za-

yıf gözüktüyor. Bugüne kadar mücadelenin ulusal temelde yürütülmesi; egemenlerin, Karadeniz, İç Anadolu gibi bölgelerde milliyetçilik temelinde karşıt refleksi büyütme imkân ve olanaklarını artırıyor.

"Demokratik Açılım"ın PKK'nin tasfiyesi olduğu açıktır. Kürt Sorunu'na emperyalist çözüm; halkı teslim almaktır. Bunun dışında hiçbir çözüm egemenleri ikna etmez. Bir yandan Kürt halkının "açılım" aldatmacasıyla sisteme yedeklenmesi hedeflenmekteyken diğer yandan Kürt kurumları operasyonlar yoluyla tasfiye edilmeye çalışılmaktadır. **Kürt Ulusal önderliği karar aşamasına gelmiştir. Ya emperyalist projelere evet deyip ilmiği kendi boynuna geçirecek ya da yüzünü halkların kardeşliği temelinde işçi sınıfı ve emekçilere dönerek mücadelesini sınıfsal bir zeminde sürdürecektir.** İkisinin arası pragmatizmdir. Emperyalistlerarası çelişkilere abartılı anlamlar yükleyerek bu çelişkilerden faydalanmaya çalışmak biçiminde özetleyebileceğimiz siyaset tarzının bedelini Kürt halkı bugüne kadar yaşadığı acılarla fazlasıyla ödedi. Kürt halkının özgürlük talebinin karşılanabileceği tek seçeneğin, faşizme karşı işçi ve emekçilerle omuz omuza yürüteceği Demokratik Devrim mücadelesi olduğu görülüp tüm imkân ve olanaklar bu yönde seferber edilmelidir.

**24 TEMMUZ 2010
DEVİRİMCİ HAREKET**

12 EYLÜL'DE NEDEN SANDIĞA GİDİLMEMELİDİR REFERANDUM KİMLERİN KİMLERLE SINAVIDIR?

Bir süredir iktidarın en büyük başarısı, kendi oluşturduğu gündemi, istediği biçimde ve tayin ettiği algı aralığında tartışmaktır. Bu durum, "ıslak imza" için de, "Kozmik Oda" için de; darbe tartışmaları, referandum ve YAŞ için de geçerlidir.

Tarihi boyunca fikri aydınlatma, yol gösterme ve siyasi gerçekleri açıklama işleviyle varlık gösteren "Sol"un, bir süredir özel gayretlerle etkisizleştirilmesi oranında, oluşan boşluk ya sosyaldemokrat kesimlerce, ya da solun cephaneliğinden aşırıldığı kavramlar eşliğinde halkın beklentilerini istismar eden AKP tarafından dolduruldu. Özellikle AKP, eski sol ağzların liberalleşen söylemi eşliğinde, bir taraftan sermayenin ihtiyaç duyduğu antidemokratik her yasayı çıkarmış, diğer taraftan kazanılmış tüm hakları boy hedefi yapmış ve ülkeyi bir bütün halinde pazarlama yoluna gitmişken, toplumun önemli bir kesiminin "demokratikleşme" beklentilerini sömürmeyi sürdürmüştür.

Herkesin aynı anda konuştuğu, ama hemen hiç kimsenin dilini soruna değdirmediği bir durumla karşı karşıyayız. Gündemdeki her konuda yazıldı/konuşuldu, ama gelişmelerin röntgenini çeken, arka planına değinen olmadı. Gerçekte, referandumun 12 Eylül'e denk getirilmesi de, "darbecilerin yargılanması" söyleminin öne çıkarılması da aynı kapsamlı programın bir parçasıdır. **Program kapsamlıdır çünkü, 80 yıllık paradigma, em-**

peryalist sermayenin ihtiyaçları çerçevesinde yeniden biçimlendirilmektedir. Diğer bir ifadeyle söylemek gerekirse, milliyetçi tutkalla güçlendirilmiş, içerde "komünist tehlike"ye, dışarıda ise, "dört tarafını kuşatmış düşman"a karşı savaşmak üzere eğitilmiş, kontrgerilla bileşenli 1 milyonluk ordu da emperyalizmin ihtiyacıydı, bugün de sayısı azaltılmakta ve niteliği/işlevi yeniden tanımlanmakta olan ordu da emperyalizmin ihtiyacıdır.

Kontrgerillanın yasalar içine sığdırılması ile yasal engele rağmen göz yumulan bir devlet birimi olması arasında öz itibarıyla bir fark yoktur; olsa dahi bu, devrimcilerin devlet karşısındaki duruşunu, sistem tanımını ve ideolojik-politik hattını değiştirmesini gerektireyecek, görece bir farktır. **Halklar, kendi özgücü ile çözmesi gereken sorunları, bu emperyalist denklemin dönemsel ihtiyaçları içine yedirerek, bir anlamda, kaderini emperyalist insafa terkederek "çözme"ye kalktığına, emperyalizmin değişmediğini, bedeli ağır örneklerle görecektir.**

Referandum, böyle bir süreçtir. Önceleyen gelişmelerden de, devamında programlanmış süreçlerden de bağımsız değildir. Rakamsal sonuçlar ne olursa olsun, önemli oranda tamamlanan rejimin yeni inşaatına devam edilecektir. **Tam da bu nedenle, bu demokrasicilik oyununun dışında durmak, iktidarı ve muhalefetiyle bir bütün halinde çürüyen, kokuşan burjuva**

siyasetinin bir parçası olmamak halkın beklentilerini sandıkla örtüştürmemek, başlı başına önemli bir tercihtir.

Hemen her kesim "sayı"dan bahsetse de, yönlendirmeler böyle yapılsa da gerçekte mesele, görünürde kimin kazanacağı veya kaç oy alacağı değildir. Kaldı ki sonuçlar ne olursa olsun, tüm kesimlerin kazanması(!) da burjuva siyasetin ölçülerindedir. **Sandığa gitmemek, referandumla tanımlı çerçeveden öte, halka AKP üzerinden kurulan tuzakların dışında farklı yol ve tercihlerin olabileceğini göstermek açısından önemlidir.**

AKP'nin varlığında bulunan, ama diğer burjuva partilerin de muaf olmadığı, küresel sermayeye hizmet genetiğini dikkate almayan her değerlendirme eksik, dolayısıyla da yanlış olacaktır. Bu bağlamda **red, basit itirazlarla değil, yaratıcı alternatif duruşla mümkündür.** Örneğin demokrasinin, sınıflı toplum tarihi boyunca egemenin ihtiyacı çerçevesinde tanımlar zinciri ile bulandırılmış olması, o tanımların eşliğinde durup, kötünün iyisi duruşlar geliştirmeyi değil, bir bütün halinde alternatif bir tanımlı gerektiriyor.

Siyaset ve hukukun kaba toplamından değil, bileşkesinden oluşan demokrasi kavramı, "Kim için?", "Hangi?" soruları eşliğinde, insanlar arası ilişkinin her boyutuna taşınabildiği oranda, yaşamın tüm dokularıyla uyumlu bir bütüne dönüşebilir. Aksi takdirde, alternatif

iddialı zeminlerde; bireyciliğin, tekleşme ve özneliğin hergün yeniden üretilmesi içten bile değildir.

Dün olduğu gibi bugün de kapitalizme karşı çıkılmadan emperyalizme karşı çıkılmayacağını, darbelerin emperyalizmin ürünü olduğunu anlatacaksak; birbirinin muadili burjuva partilerden uzak durmalı ve kendi alternatifimizi geliştirmeye 13 Eylül'de devam etmeliyiz. 12 Eylül'de sandığa gitmemek bu açıdan da gerekli ve anlamlıdır.

Referandum, solun iradesini yitirdiğini ve azla yetineceğini varsayanlara, hala söyleyecek sözümlü ve yapacak işimizin olduğunu göstermek için bir zemindir. Sandığa gitmemek aynı zamanda AKP'nin, değerleri ya çalarak ya satın alarak hiçleştirme politikasına karşı irade geliştirmektir. Sola ait değerlerin, hiçbir burjuva ağza yakışmadığını, dolayısıyla sahip-siz olmadığını göstermektedir.

Bunun için ne sandığa protesto, ne de "Hayır" oyu yeterli değildir. Bu, kapsamlı ve zorlu bir süreçtir. Böyle bir süreçte, devrimcilerin belki de en çok ihtiyaç duyacağı nitelik, düzen partilerinin aldatmacalarına sırtını dönmüş ve kendi yolunu kendisi çizen bir iradedir. Devrimci geleneğimiz bu yol ve yöntemlere yabancı değildir. Kaldı ki protesto edilmediği dönemlerde de sandık, hiçbir zaman çözüm zemini olarak görülmemiştir. Bu bağlamda, "Hayır" eksenli de olsa, bugün kimi yapılarca sandığın (dolayısıyla evet veya hayır oranının) bu denli önemszenmesi düşündürücüdür.

Devrimciler, bu türden sandık oyunlarını ve ona atfedilen önemin abartılmasını geçmişte de reddederken, aynı zamanda mücadele hattında bir sapma olarak mahkum etmiştir. "Hayır" üzerinden kopartılan sol söylemli fırtınaları bu açıdan değerlendirmeli; içinde barındırdığı radikal görünümü, devrimciliği AKP

AKP'nin varlığında bulunan, ama diğer burjuva partilerin de muaf olmadığı, küresel sermayeye hizmet genetiğini dikkate almayan her değerlendirme eksik, dolayısıyla da yanlış olacaktır. Bu bağlamda red, basit itirazlarla değil, yaratıcı alternatif duruşla mümkündür. Örneğin demokrasinin, sınıflı toplum tarihi boyunca egemenin ihtiyacı çerçevesinde tanımlar zinciri ile bulandırılmış olması, o tanımların eşliğinde durup, kötünün iyisi duruşlar geliştirmeyi değil, bir bütün halinde alternatif bir tanımları gerektiriyor. Devrimciler, bu türden sandık oyunlarını ve ona atfedilen önemin abartılmasını geçmişte de reddederken, aynı zamanda mücadele hattında bir sapma olarak mahkum etmiştir.

"Hayır" üzerinden kopartılan sol söylemli fırtınaları bu açıdan değerlendirmeli; içinde barındırdığı radikal görünümü edilgenliğin, devrimciliği AKP karşıtlığına indirgeyen sosyaldemokratlaşma eğiliminin bir parçası olup olmadığı üzerinden kafa yorulmalıdır.

karşıtlığına indirgeyen sosyaldemokratlaşma eğiliminin bir parçası olup olmadığı üzerinden kafa yorulmalıdır.

Ülkemizde uzun süredir bir toplumsal hipnoz ve sol değerleri köreltme hareketi uygulanıyor. Toplumun kendi eliyle kendi değerlerini tüketmesi demek olan, bir beyaz yabancılışmayla karşı karşıyayız. İnsanı insan yapan değerler hedef tahtasına konmuş durumda. Ve bu tehlikeli gidişat, bu değerlerin ve dinamiklerin topyekün tasfiyesi süreci, halkın çıkarınaymış gibi gösterilmekte, halkın kendi eliyle ipini çekmesini amaçlayan tuzaklar dizisi, AKP eliyle, devletin ve emperyalizmin imkanları eşliğinde devreye sokulmaktadır.

Bu bağlamda, bugüne dek darbe karşıtlığı, Ergenekon tasfiyesi, demokratik açılım, vb. nedenlerle AKP'ye şu veya bu oranda olumluluk yakıştıran herkese sesleni-

yoruz; bu denli yanlışya, tuzak ve yanlış destek vermek, insanın kendi aklına ve öngörü kapasitesine olduğu kadar, geleceğine de kastetmektir.

Bunlar içinde, "sol" iddialı kesime sesleniyoruz: Yeter artık, yaksışmıyor; sol, biraz da olguları doğru okuma kabiliyetidir. Bu doğru okuma gerçekleştiği oranda devrimcilerde hafıza tazelenmesi yaşanacak ve kendine sistem içinde yer açma eğilimini aşarak, daha uzağı görme ufku kazandıracaktır.

Yani mesele, "evet" veya "hayır" değildir; halkla beraber solun, devrimci hafızasını tazelenmesi ve yolunu çizmesidir, sürece bağımsız bir iradeyle, devrimi ve devrimciliği anımsatarak müdahale etmektir. Bugün buna şiddetle ihtiyaç vardır.

18 AĞUSTOS 2010
DEVİRİMCİ HAREKET

ÖZNELİK KENDİ KABINI DELEN ASİT GİBİDİR ORTAK DEĞERLERİ TÜKETİR

Balzac, kendi sözleriyle resim çizdi.
İnsanlığın büyük tablosuna
renk renk dokundu,
dilindeki fırçayla.
Halk şairlerinin ağzından dizeler
büyük nehre aktı.
Tarkovsky'nin filmleri gibi
hem aynı hem farklı olmanın
tadını verdi.
İnsanlık, Dostoyevski'nin fikri ve
ruhsal tırnaklarıyla
eşeledi derinlikleri.
Hiç kimseye yetmedi,
kendi bildikleri
Bu nedenle,
kralı ahmakça soytarıyı
akıllıca konuşuran
Shakspeare'e yer verdi
dünyanın tüm derinlikleri...

Hemen her yapı, kendi iç eğitimi ve bağımsız yayınlarında, popüler kültürün bulaşıcı niteliğinden, kapitalizmin bozucu etkilerinden ve alternatif insan ilişkilerinin kalıcı hale getirilmesinin güçlüğünden söz ederken, aynı yapılar, bir ikilem zemininde bir araya geldiğinde, bırakalım gerçekliğini kabul etmeyi, steril bir havuzda yüzüyor muş gibi genellikle, sağlıksız eğilimlerin tümünü "dışsal" görür ve başkasına fatura eder. **Tam da bu bağlamda sormak gerekirse; dergi sayfalarında eleştiri yazılarına yoğun biçimde yer verilmesinin, yapıların kendilerini bir başkası ile aradaki fark üzerinden anlatma ihtiyacı duymasının ve örneğin referandum, vb. meseleler söz konusu olduğunda, sistemle aradaki farktan çok, dost yapılarla aradaki farkın altının çizilmesinin sebebi nedir? Neden sol, bu rekabet eği-**

**limini genetiğine yerleşmişçesine, soluk aldığı her alana taşımaktadır? Coşku oluşturma güçlüğünün veya moral değerleri kalıcılaştırmanın, bu sonuç üzerinde etkisi olabilir mi? Ve çok daha önemlisi, zoru başaramayan sol, kolayca kaçarken, sistem içi kanallara ya-
kınlaşmış olabilir mi?**

Elbette mesele, şu veya bu yapının filanca pratiğinden ibaret değildir. Hepimizin burnuna aynı koku geliyor, hepimiz aynı dertlerle geceleri uykusuz kalıyoruz; birbirimizi sevmediğimiz de söylenemez. O halde aynı/benzer sorunlar için ortaklaşmış emeği/çözümü esirgemek, aynı sorunun (kapitalizmin etkilerinin) devamından başka, ne ile açıklanabilir ki?

Nikaragua devrimine dair bir araştırmacının yaptığı "*Benim için asıl önemli ve tuhaf olan şey, 1979 yılında FSLN için canını vermeye hazır olan Nikaragua'lıların, on yıl sonra ona oy bile vermeye isteksiz hale gelmesidir.*" değerlendirmesi, hangimizin canını acıtmıyor? Veya hangimiz bu acı sorunun şu veya bu biçimdeki izdüşümlerinden muaf olduğumuzu söyleyebiliyoruz? Hangimiz, yol arkadaşlarımız tarafından terk edilme burukluğunu yaşamadık? Hangimiz, kavgada kocamanlaşan öznelerin kapitalist mıknaş tarafından küçültülerek çekildiklerine tanık olmadık? Pek çok sorunumuzun sebebi, "bizim mahalle"ye uğradığını dahi reddettiğimiz yağmurun ıslağı altında yaşama ısrarı olamaz mı?

Kendimizi ve birbirimizi öylesine zayıf düşürdük ve aradaki mesafeleri kapatmak yerine, öylesine

kaşayıp büyüttük ki, bu içsel zaaf, konjonktürel dezavantajlarla birleşince, solun yakın vadede hemen hiçbir konuda alternatif olma şansı kalmadı. Burjuva partilerinin birbiri ile kapışıyor görünmesi bizleri yanıltmamalıdır. Sistemin bekası söz konusu olduğunda nasıl tek vücut haline geldiklerini; onları en hızlı bir araya getiren niteliğin "halk karşıtlığı" olduğunu, pek çok acı deneyimle yaşamayanımız yoktur.

Bu kavga, çok alanlı, çok öznel ve çok raundludur. Referandumun sonucu ne olursa olsun, burjuva partilerinin "*Biz kazandık*", güvütleri ağır basacaktır. Onlar, şimdiden bir sonra ki hamleye hazırlanmış durumdadır. Acaba, "sonucu" başından belli bu raund, birbirimizi bu denli hırpalamaya değer mi? Acaba bu enerjiyi 13 Eylül ve sonrasında gözetken ortak refleksler için harcamak, hepimizin yararına değil mi?

Yeter artık; ayrı akıttığımız her suda, kendi havuzumuz da eksilmektedir. Devrimcilik, öyle bir yaşam biçimidir ki, istense de üzerinde bireyci kalemlerle işlem yapılamaz; "ben" duvarlarının çizdiği hiçbir alana sığdırılmaz.

Bililir ki her devrimcinin bir anayasası vardır. Yasasız devrimci olmaz. Ama devrimci, yasadını birbirine karşı değil, sisteme karşı hazırlar.

Solun bugün, dondurulan ideolojik kalıpları, birbirine kapatılan diyalog kapıları sebebiyle, gerçekliği ile yüzleşmesini sağlamak ve en büyük "yaratıcı"nın dahi yeni yaratımlara ihtiyaç duyacağı gerçekliğini hatırlatmak amacıyla (diğer araç-

larla beraber) sanata, sanatın ufuk açıcılığına, her zamankinden daha fazla ihtiyaç vardır. Çünkü sanat, yaşamın imbiğidir; doğruyu, güzeli süzer. Doğrunun, güzelin mücadelesini verenlerde ise emek ve amaç ortaklaşması yaşanır.

Sanat, mücadeleye estetik ve dinamizm katar. Bugün, daha derine, daha estetik olana ulaşma ve hantallaştırıcı rüzgara kaşı dinamik bir duruş sergileme bağlamında, mücadelenin sanatsal bileşenine olan ihtiyaçta, görece bir artıştan söz ediyoruz.

Bugün, artan manipülasyon, düşsel moral grafiği ve güçleşen mücadele koşulları sebebiyle, farklı alanlarda gündeme gelen ilginin, emeğin ve üretimin aynı potada toplanabilmesine, hiç olmadığı denli ihtiyaç vardır. Böyle bir toplam, varolanla yetinerek farklılıklara kapanmayı değil, en zorlu geçişleri bile mümkün kılan diyalektik kavrayışı gerektiriyor. Bir ressamın tiyatroya bilmesinin,

Nikaragua devrimine dair bir araştırmacının yaptığı “Benim için asıl önemli ve tuhaf olan şey, 1979 yılında FSLN için canını vermeye hazır olan Nikaragua’lıların, on yıl sonra ona oy bile vermeye isteksiz hale gelmesidir.” değerlendirmesi, hangimizin canını acıtmıyor? Veya hangimiz bu acı sorunun şu veya bu biçimdeki izdüşümlerinden muaf olduğumuzu söyleyebiliyoruz? Hangimiz, yol arkadaşlarımız tarafından terk edilme burukluğunu yaşamadık? Hangimiz, kavgada kocamanlaşan öznelerin kapitalist mıknatıs tarafından küçültülerek çekildiklerine tanık olmadık? Pek çok sorunumuzun sebebi, “bizim mahalle”ye uğradığını dahi reddettiğimiz yağmurun ıslağı altında yaşama ısrarı olamaz mı?

bir tiyatrocunun enstrüman kullanabilmesinin avantajları, sağladığı kolaylıklar/destekler gibi bugün devrimcilerin kendi dükkânının kepengini üzerine kapat-

maya değil, üretimi “dükkanlar toplama” bağlamında tasarlamaya ihtiyacı vardır.

31 AĞUSTOS 2010

DEVİRİMCİ HAREKET

REFERANDUM BİR MİLAT DEĞİLDİR SORUNLAR DA ÇELİŞMELER DE KALDIĞI YERDEN SÜRÜYOR

Egemenler, halkın önüne belli periyodlarla, bazen de ihtiyaca göre daha sık aralıklarla sandık koyar ve burada halkın sisteme olan tepkilerini azaltmayı hedefler. Sandık üzerinden halka “her şeyi belirleyen” hissini vermeye çalışır. Seçimin arkasından gelecek olan yeni baskılar için güç toplamaya çalışır. Kapitalizmde sandık, emekçileri düzen içinde tutmanın bir aracı olarak kullanılır. Sandığın böylesi kirli bir yanı olmasına rağmen, devrimciler hiçbir aracı baştan lekeli kabul ederek sırtını dönmez. Doğru zamanda ve doğru yöntemlerle sürece müdahil olmayı bir yöntem zenginliği olarak görür.

Bu bağlamda devrimciler, yeri geldiğinde seçimlere de girer. Ancak bunu, örgütlenmenin ve halka ulaşmanın bir aracı olarak değil, tersine örgütlü bir gücün ifadesi olarak kullanır. (Ayrıca bunu her zaman kullanma zorunluluğu da yoktur.) Kitlelerle siyasal bağların yeterince kurulamadığı dönemlerde, sandık üzerinden ilişkilendirme çabası at ile arabayı yer değiştirmeye benzer. Kitlesele bağların zayıf olduğu koşullarda burjuva partilerle aynı zeminde yürütülecek bir yarış, sonucu belli bir maçı izlemek kadar sıkıntı verici bir durumdur.

Egemenlerin kendi ihtiyacını halkın ihtiyacı gibi gösterme oyunla-

rından biri daha sona erdi. 12 Eylül 2010 tarihinde gerçekleşen halk oylaması, emperyalizmin ve işbirlikçilerinin ihtiyaçlarını karşılayacak biçimde sonuçlandı. Emperyalizmin bölgedeki ihtiyaçları çerçevesinde şekillendirilen Türkiyede, kimi devlet kurumları yeni sürece ayak diremekteydi. Aynı zamanda mevcut anayasa, küresel sermayenin bölgede atmayı düşündüğü adımlara engel oluşturmaktaydı. Referandum sonucunda üzerinde tüm sermaye kesimlerinin uzlaştığı değişiklikler yapılmış, bunun yanında süreci referanduma götüren HSYK'nın yapısı ve Anayasa Mahkemesi ile ilgili değişikliklerle de sistemin işleyişindeki

damar tıkanıklıkları giderilmiştir.

IMF ile masaya oturmayan ancak yargı engeline takılan özelleştirmelerden de istediği sonucu alamayan AKP, 2010'un ilk yedi ayında 50 milyar dolarlık bir açıklık karşı karşıya kaldı. İşçi ücretlerinin % 60 oranında geriletilmesi, MGSB'ye işsizliğin tehdit olarak koyulması uluslar arası tekelere garanti vermeye ve yaşanan daralmayı kısa vadede aşacak bir çözüm oluşturmaya yetmedi. Anayasa değişikliği ihtiyacı böyle bir sürecin sonucu olarak doğdu.

Çin ile girdiği rekabette enerjinin denetimini ve mevcut pazarı elinde tutmaya çalışan ABD, Irak'tan "çekilirken" Türkiye'yi, bölge ülkelerini sisteme entegre edecek "ucuz üretim üssü" haline getirmeyi hedeflemekteydi. Ancak, idari yargı kurumlarının başta özelleştirmeleri durdurması ve Anayasa Mahkemesi'nin, çıkan kimi yasaları iptal ederek süreci tıkaması ve mevcut anayasanın yetersizliğinin getirdiği hantallık ile emperyalizmin bölgedeki acelesi hızlı bir müdahaleyi ihtiyaç haline getirdi. Böylelikle emperyalizmin bölge politikasındaki ihtiyaçları ile Türkiye egemenlerinin iç politikadaki ihtiyaçları çakişti. Sonuç olarak bu değişiklik, idari mahkemelerde açılan 30'un üzerinde özelleştirme davası düşecek. Bundan sonraki süreçte HES'ler ve maden arama şirketlerine karşı açılan davalarda uluslar arası şirketler daha avantajlı hale gelecektir.

Biz referandum öncesi yaptığımız bir açıklamada "evet ya da hayır oranlarıyla değil, hangi gerekçeyle olursa olsun sandık başına gitmeyen kesimle daha ilgili olacağımızı", belirtmiştik. Referandum sürecinde oluşturulan ideolojik bombardımana ve yönlendirmeye rağmen düzenden umudunu kesen kitlelerin, devrimcileri daha çok ilgilendirdiğini düşünüyoruz. Buradan hareketle, 49,5 milyon seçmenden "evet" oyu kullananların sayısı 21,8 milyon, "hayır" oyu kullananların sayısı 15,8 milyon iken "sandık başına" gitme-

Çin ile girdiği rekabette enerjinin denetimini ve mevcut pazarı elinde tutmaya çalışan ABD, Irak'tan "çekilirken" Türkiye'yi, bölge ülkelerini sisteme entegre edecek "ucuz üretim üssü" haline getirmeyi hedeflemekteydi. Ancak, idari yargı kurumlarının başta özelleştirmeleri durdurması ve Anayasa Mahkemesi'nin, çıkan kimi yasaları iptal ederek süreci tıkaması ve mevcut anayasanın yetersizliğinin getirdiği hantallık ile emperyalizmin bölgedeki acelesi hızlı bir müdahaleyi ihtiyaç haline getirdi. Böylelikle emperyalizmin bölge politikasındaki ihtiyaçları ile Türkiye egemenlerinin iç politikadaki ihtiyaçları çakişti.

yenilerin sayısı 11,9 milyon olmuştur. Hemen belirtelim ki yaklaşık 12 milyon seçmenin sandığa gitmemesinin örgütlü bir tutum olduğunu düşünmüyoruz. Ama bu rakam, bunca yönlendirmeye karşın, başka seçenekleri bekleyenlerin sayısal değerini vermektedir.

Kendi içindeki çelişmeleri bir kenara koyan egemenler, emekçilere yönelik sömürü ve saldırı politikalarını daha da arttıracaktır. Ama bu söylediğimizi, "hayır" cephesinde bulunan kimilerinin referandum öncesinde boykot tercihini kullananları kastederek, "Eğer oylamadan evet sonucu çıkarsa gelecek saldırılardan sorumlu olursunuz.", türünden açıklamalarıyla yan yana koymamak gerekir. Çünkü emekçilere yönelik saldırı yasalarının önemlice bir bölümü eski anayasa döneminde çıkartılmıştı. **Hatırlanacak olursa emeklilik yaşından GSS ve SGY gibi yüz yıllık kazanımlara saldırılması referandum öncesine aitti. Dolayısıyla soruna emekçilerin kazanımları veya kayıpları açısından bakılacak olursa, referandum bir milat değildir. İşçi sınıfı ve emekçilere yönelik saldırılar kaldığı yerden devam edecektir. Belki de tek değişen şey, iktidarın hareket etme kabiliyetinin artmış olmasıdır.**

Referandum sürecini ve sonrası-

nı ideolojik bombardıman yönüyle de ele almak ihtiyaç olarak kendini hissettiriyor. AKP'nin "demokrasi", "değişim", "darbe karşıtlığı", "barış" gibi kavramları rahatça kullanmasında medya desteğinin yanında, solun yarattığı boşluğun da epeyce rol oynadığını düşünüyoruz. Egemen söylemin karşısına sol alternatifin çıkartılamaması, halkın beklentilerinin rahatça istismar edilmesine yol açmıştır. Medya üzerinden etkin bir şekilde yürütülen, alguları yönetme çabaları, oylama sonrasında da sürdürülmektedir.

Egemen sınıfların aralarındaki çelişkilere rağmen, emekçiler söz konusu olduğunda ortak refleksler geliştirdikleri bilinen bir gerçektir. Burada sorun, devrimcilerin egemen sınıflar karşısında ortak tavır alma kabiliyetlerinin zayıflığında yatmaktadır. Halka dönük saldırıların artarak süreceğine dair öngörülerde ortaklaşan sol yapıların, bugünden itibaren ortak çıkışların yolunu araması artık bir zorunluluktur. Emekçilerin yakıcı sorunları ve talepleri etrafında yan yana gelişlerin yakalanması, güven artırıcı olduğu kadar sistemin duvarlarını zorlayıcı etkiler yaratması anlamıyla da önemlidir.

18 EYLÜL 2010

DEVİRİMCİ HAREKET

-KUZEY KORE DİRENİYOR- YALAN VE MANÜPLASYON EMPERYALİZMİN VARLIK ZEMİNİDİR

Cevdet Sarıca

Tarihin hemen her kesitinde ve her coğrafyada egemenler, kendi iktidarlarını sürdürmek, halkları baskı altında tutmak ve de saldırı hamlelerini büyütmek için yalan ve manüplasyona ihtiyaç duymuşlardır. Yalan ve manüplasyon bir yandan sömürüyü, eşitsizliği gizlemeye ve bir sınıfın diğer bir sınıf tarafından ezilmesini olağan göstermeye yararken, diğer yandan ise ezilenlerin ezenlere karşı verdikleri meşru mücadeleye kara çalmakta da işlev görmüştür.

Kölecî dönemde, Mısır'da Firavun'un iktidarını sürdürmede etkili yardımcısı; kendisinin, tanrının yeryüzündeki temsilcisi, tanrının gücünün o coğrafyadaki karşılığı olduğu yönündeki yalanıdır. Böylelikle köleler üzerindeki vahşetin nedeni tanrısal bir örtü ile örtülmüş, egemen olanın ise iktidarı sorgulanamaz bir nitelik kazanmış oluyordu.

Burjuvazinin tarih sahnesine çıkışı sürecinde, halk kesimlerini kendisine yedeklemede kullandığı yalan, "eşitlik, özgürlük, kardeşlik" şiarı olmuştur. Böylelikle herkesin yeni kurulacak olan toplumsal düzende eşit, özgür olacağı ve kardeşçe yaşayacağı yanılması yaratılmış, halk kitleleri burjuva sınıfına yedeklenmiş oluyordu.

Süreç içerisinde bilim ve teknolojiye gelişmeler, kitle iletişim araçlarının ve medyanın etkisini görülmemiş boyutlarda arttırmış ve neredeyse medya tek başına burjuvazinin sömürü çarklarını döndürür hale gelmiştir.

Nazi Almanyasında Hitler'in propagandanın sorumlu bakanı olan Goebbels; "Bir yalanı kırk kez tekrarladığımızda, o artık yalan değil; gerçektir." derken esasında, dünden bu-

güne uzanan süreçte, egemenlerin yalan ve çarpıtma konusundaki ortak karakterini göstermiş oluyordu.

Günümüzde ise egemenler, Goebbels'in yöntemlerine rahmet okutacak bir düzeye ulaştılar. Özellikle internetin, dünyanın neresinde olursa olsun, yediden yetmişe herkesin yaşamında bir olgu haline gelmesi ve televizyonun bir "keyif"ten öte bir bağımlılık düzeyinde işlev görmesi, egemenlerin küresel politikalarını hayata geçirmelerini kolaylaştırdı. Hatırlayacağımız gibi ABD'nin Ortadoğu işgaline girişmeden önce gerçekleşen ikiz kulelere saldırılar, televizyon ekranlarında ve tüm kitle iletişim araçlarında günlerce, aralıksız bir biçimde verilmiş ve bu olay dünyadaki en sıradan insanın dahi gündemi haline getirilmişti. Olayın hemen sonrasında ise, özellikle yalan ve çarpıtma doyunluğa ulaştığında, Ortadoğu işgalinin gerekçeleri yaratılmıştı; "özgürlüğe düşman olanlarla savaşmak, demokrasiyi ne pahasına olursa olsun savunmak, Irak'taki sözümona kitle imha silahlarını etkisiz hale getirmek vb. Sonradan bizzat G. W. Bush, Irak'ta kitle imha silahı bulamadıklarını, bunun "yanlış" bir istihbarat olduğunu söylemişti. Söz konusu "yanlışlık", Irak'ta bir milyondan fazla insanın katledilmesine yol açtı.

Bush'un 29 Ocak 2002 tarihinde yaptığı, Ulusun Birliği adlı konuşmada kullandığı "Şer Ekseni" kavramı, emperyalizmin tek hedefinin Irak değil; emperyalist pazarın şu veya bu oranda dışında kalmış tüm coğrafyalar olduğunu gösterdi. Emperyalizmin "Şer Ekseni"nde tanımladığı diğer iki ülke ise İran ve Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti (KDHC) idi. Bununla birlikte Afganistan, Suri-

ye, Küba gibi ülkelerin de gerek fiziksel gerekse de propagandaya dayalı bir "sürekli saldırı" altında olmalarının sebebini anlamak istediğimizde, söz konusu devletlerin hemen hepsinin ortak özelliğinin emperyalist sömürü alanının şu veya bu oranda dışında olduğunu görürüz. Özellikle ismini saydığımız örnekler içerisinde KDHC ve Küba, emperyalizm açısından özel bir yere sahiptir. Birincisi; iki ülkenin de devrim yapmış olması, ikincisi; bugüne kadar duruşlarından taviz vermeyerek sosyalizmin hâla mümkün olduğunu göstermeleri, üçüncüsü ise hiçbir koşulda baş eğmemeleri ve emperyalizme meydan okumalarıdır. Tüm bunların yanında devrim aşamalarında, emperyalistlere hatırı sayılır bir yenilgi tattırılmış olmaları, yine bu iki ülkenin hedef tahtasına koyulmasında önemli etkenlerdendir.

Günümüz şartları açısından baktığımızda ise, emperyalizmin tarihinde yaşadığı en büyük bunalımlardan biri olarak nitelenen bugünkü kriz koşullarında, krizi aşmanın en etkili yöntemleri olarak yeni pazarlar elde etmek ya da mevcut pazarları derinlemesine yağmalamak, emperyalistler açısından önemli bir yerde duruyor. Bu noktada Küba, KDHC, İran gibi ülkelerin sürekli tehdit, karalama vb. atraksiyonlara maruz kalmaları emperyalizmin ihtiyacı sebebiyledir.

Hatırlanacağı gibi 26 Mart 2010 tarihinde Sarı Deniz'de Cheonan adındaki bir Güney Kore korveti, 46 mürettebatıyla birlikte battı/batırıldı. Olaydan hemen sonra alışlagelen bir tarihsel/sınıfsal refleks ile Güney Kore, KDHC'ni gemiyi batırmakla suçladı. ABD ise jet hızıyla, Güney Kore'nin yanında ol-

Kim İl Sung

duğunu ve KDHC'ye yaptırımların daha da ağırlaşacağını ifade eden bir açıklama yaptı. Olaydan hemen sonra söz konusu olayla ilgili olarak KDHC'ni karalama amaçlı bir tura çıkan ABD Dışişleri Bakanı, Japonya, Çin ve Güney Kore ile görüştü. Daha sonra ise ABD ve Güney Kore ortak bir askeri tatbikat yapma kararı aldılar. Tatbikata ABD'nin 97 bin ton ağırlığındaki "USS George Washington" adlı uçak gemisi ile birlikte 20 savaş gemisi, her iki ülkeden 8 bin asker ve 200 savaş uçağı katıldı. Oldukça abartılı bir şekilde yapılan tatbikat, KDHC'ni tehdit etmenin yanında, Ortadoğu'da girdiği bataklıktan çıkamayan ABD'nin, hala güçlü ve askeri anlamda rakipsiz olduğu biçiminde bir mesaj da içeriyordu. Güney Kore söz konusu süreçte, KDHC ile tüm ticari ilişkilerini kestiğini açıkladı. Sınır dışında ise KDHC karşıtı propaganda amaçlı yayın vb. yöntemleri 'yeniden' hayata geçireceğini dünya kamuoyuna bildirdi. ABD de benzer biçimde KDHC'ne uygulanan ambargonun daha da sıkılaştırılacağını duyurdu. Bu noktada KDHC, olayın yaşandığı ilk günden itibaren gemi batırma olayı ile kendisinin hiçbir ilgisinin olmadığını söyledi. Bu olayın kendisine karşı yürütülen saldırının bir parçası olduğunu yaptığı birçok açıklamada dile getirdi.

Olaya ilişkin Güney Kore ve ABD'nin ortak yaptığı 'araştırma'nın

sonuçlarına göre; Cheonan, KDHC'ne ait bir torpido ile batırılmış. KDHC, bu "araştırma"yı kabul etmediğini, içinde kendisinin de yer aldığı ve Uluslararası kamuoyu önünde yapılacak bir araştırmaya hazır olduğunu ifade ederken, emperyalist ABD ve partneri Güney Kore buna yanaşmadılar. Sadece bu olgu dahi göz önünde tutulduğunda olayın arkasında emperyalizmin olduğu görülür.

Hemen herkesin bildiği gibi, ABD ve Güney Kore'nin Kuzey Kore'ye karşı saldırılar düzenlemek temelindeki birliktelikleri yeni değildir. Bu bazen direkt ABD tarafından bazen de Güney Kore aracılığıyla yapılmaktadır. Bu noktada her ne kadar Cheonan gemisinin batırılmasının arkasında emperyalizmin olduğu bilinse de bu bilgi gelişmelerin arka planını açıklamaya yetmemektedir.

Bilindiği gibi devrimciler herhangi bir politik eylem/gelişme sonrasında, kriminal ayrıntıları değil; arka plandaki amaçları tartışırlar. Diğer bir ifadeyle olgunun ekonomi politikasını açıklamaya çalışırlar. Genellikle, bu gibi durumlarda devrimciler, "Bu eylem kimin işine yaradı?" "Sonuçları itibariyle kime hizmet etti?" sorularını yanıtlamaya çalışırlar.

Bu yöntem eşliğinde hareket ettiğimizde "Cheonan gemisinin batırılması kimin/kimlerin işine yarar mı?" sorusuna cevap vermek durumundayız.

EMPERYALİST SALDIRGANLIĞIN TEMEL SEBEPLERİNDEN BİRİ KDHC'NİN YAKALAMIŞ OLDUĞU TEKNOLOJİK DÜZEYDİR

Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti, kurulduğu günden bugüne yoğun bir ambargo altında tutuluyor. Sovyetler Birliği'nin varlığı koşullarında iki ülke arasındaki ticari faaliyet sebebiyle, emperyalizmin uyguladığı ambargo en azından bugünkü kadar sıkıntı yaşatmıyordu. Fakat reel sosyalizmin dağılmasının sonrasında Sovyetler'le ticari ilişkileri

olan diğer birçok sosyalist ülke gibi KDHC de çeşitli sıkıntılar yaşamaya başladı. KDHC, bu durumu kendi özgün koşullarını daha fazla zorlayarak, tüm engelleme çabalarına rağmen belirli oranlarda aşabildi. Gerek tarım gibi yaşamsal öneme sahip alanlarda, gerekse de tıp-bilim-teknoloji alanlarında bugün birçok ülkenin yakalayamadığı bir düzeyi yakaladı. KDHC'nin özellikle bilim-teknoloji alanında yaptığı araştırmalar ve savunma amaçlı geliştirdiği nükleer teknoloji emperyalist devletleri rahatsız etti.

Bilindiği gibi emperyalizmin insan hayatını önemseme, dünya barışı için kaygılanma gibi bir derdi yoktur. Emperyalistler, demokrasi, barış, huzur, kardeşlik gibi kavramları, kendi çıkarlarını sağlama almak için birer makyaj malzemesi olarak kullanırlar. Irak'ta yüz binlerce insanı katlederken en çok "insan haklarına" vurgu yaparlar. İsrail egemenleri, yıllardır Filistin halkına kan kustururken "eşitlik" kavramını bir an olsun dillerinden düşürmezler. Halklara misket bombalarıyla saldırırken, o anda dahi bunun bir "savunma" olduğunu söyleyecek kadar kastederler insanlığa. Sınıfsal karakterlerinin çimentosu halkların kanı olanların "barış"tan anladıkları, kendilerine boyun eğmeyen her halkı teslim almaktır. Nükleer silahlanmadan rahatsız olduklarını ifade ederler ve kendi kurdukları birliklerle (Silahlanma Güvenliği Girişimi vb.), KDHC gibi ülkelerin dünya barışını tehdit ettiğini söylerler. Halbuki en çok nükleer silah kendilerinde vardır. İsrail'in sahip olduğu kullanıma hazır nükleer silahlardan bahsetmezler. Ama söz konusu KDHC vb. ülkeler olunca ayağa kalkar ve medeniyet havarisi kesilirler. Bu noktada emperyalizmi asıl rahatsız eden şey; teknolojinin, silahın kendisine muhalif olan bir devlette olmasıdır...

"Kuzey Kore'nin çalgıncasına nükleer silah elde etmek istediği doğru değildir; bu ABD'nin uydurduğu bir propaganda malzemesidir. KDHC, nükleer silahlara sahip ol-

mak isteseydi, Nükleer Silahsızlanma Anlaşması'nı (NSA) imzalamaz, İsrail gibi, anlaşmayı yapan ülkelerin dışında kalırdı. ABD'nin nükleer saldırı tehditleri Kuzey Kore'yi anlaşmadan imzasını çekmeye zorladı. Kuzey Kore'nin ürettiğini söylediği plütonyum, başkent Pyongyang'ın kuzeyindeki Yongbyum bölgesinde bulunan nükleer tesislerde üretiliyor; böylece, bolca bulunan uranyum kaynaklarından elde edilen nükleer güç, Sovyetler Birliği'nin yıkılmasından sonra başlayan iktisadi gerileme nedeniyle erişilemeyen ithal petrolün yerini tutabilecek; eldeki kömür ve hidroelektrik güç kaynaklarına yenileri eklenebilecek. KDHC, elindeki güç kaynaklarını nükleer güçle tamamlarken yeni bir şey yapmıyordu; bunu Japonya ve Güney Kore de yapmıştı – bu ülkelerin başarılı nükleer enerji sanayileri bulunuyor.” (Kuzey Kore: Emperyalizme Karşı Devam Eden Bir Mücadele, Stephen Gowans, Marxism-Leninism Today / 26 Ağustos 2005)

ABD ve diğer emperyalist devletler, her zaman kendileri için sonsuz bir saldırı özgürlüğünü savunur. Bu “özgürlüğü” ihtiyaç duydukları anlarda kullanırlar. Dünyanın bütün coğrafyaları onlar için sömürü alanları olması bağlamında önemlidir. Sömürgeleştirmeye dayalı düzenlerin devamını sağlamak içinse “askeri yöntem”i bir seçenek olarak sürekli kenarda tutarlar. Bundan dolayı ABD'nin, dünyanın hemen her yerinde askeri üsleri mevcuttur. 2007 yılında ABD Savunma Bakanlığı tarafından yayımlanan bir rapora göre ABD'nin kendi topraklarındakilerle birlikte tüm dünyadaki resmi askeri üs ve tesis sayısı 5300'ü aşıyor. Bunlara bir de resmi olmayan, çok daha özel işler için kullanılan tesisler eklendiğinde ortaya ciddi bir tablo çıkıyor. İşgal, sömürü ve katliam için kurulmuş bu üslere ve ABD saldırganlığına karşı önlem almak, bunun için silah üretmek dahil çeşitli hazırlıklar yapmak KDHC açısından oldukça normal bir durumdur. Bugün KDHC'de üretilen nükleer silahların temel amaçlarından biri de

ABD saldırganlığına karşı caydırıcı bir önlem almaktır. Nitekim zaman zaman bu önlemin işe yaradığı görülmüştür.

“Kuzey Kore NSA'dan imzasını çekince, ABD başkanı Bill Clinton Yongbyon tesislerini vurmaya planlar. 37 Bu, meşruiyet yoksunluğu ve saldırganlık anlamında, Orta Doğu'da nükleer tekelini sürdürmek amacıyla Irak'ın nükleer tesislerine daha önce saldıran İsrail'in eyleminin bir tekrarı olacaktı. Ama Clinton'un danışmanları Kuzey Kore'nin çok sert tepki vereceğini öngördüler. Güney Kore kentleri ağır topçu ateşine tutulabilir, ABD birlikleri büyük kayıp verebilirdi. Sonuç saldırganlar ve Güney Koreli müttefikleri için korkunç olabilirdi; bu planlar rafa kaldırıldı. Saldırıya uğrayan ülke Kuzey Kore'nin vereceği kayıp ise, bilindiği gibi, saldırganların umurunda değildi.

1994'te, saldırmak yerine, anlaşma yoluna gidildi. ABD, Japonya ve Güney Kore Pyongyang'a iki elektrik reaktörü satın alabilmesi için uzun vadeli krediler ve borç verecek, karşılığında Kuzey Kore Pyongyang'daki tesislerini kapatacağı. Elektrik reaktörleri yapıldıkça ABD, KDHC'ne petrol verecekti. Ayrıca ABD, kalıcı barışı reddeden geleneksel politikasından biraz taviz vererek, ilişkileri normalleştirme sürecini başlatacağı-

na söz verdi. Buna göre on yıllar süren ABD ambargosu kalkacak, Kuzey Kore nükleer silahlarla tehdit edilmeyecekti. Washington anlaşmayı tam uygulamadı. Anlaşma, askeri operasyonu tercih eden Clinton yönetiminin içine sinmemişti; Bush yönetimi ise bu anlaşmaya karşı çıktı. Pyongyang, 1999 yılında yatırım ve ticaretle ilgili bazı sınırlamaları kaldırdı. Ama Washington ambargoyu kaldırmadı. KDHC'ni nükleer silahlarla tehdit etmeyeceğini söyleyen ABD uzun menzilli nükleer silahlarla tatbikat yapıyordu. 1998'de, donanmadan bir general açıkça KDHC'ne sürpriz bir saldırı düzenlemekten, ülkede Güney Kore'nin işgal güçlerine dayanan bir rejim tesis etmekten söz etti.” (age)

Bilindiği gibi KDHC, uzaya birçok uydu gönderdi. Bu, KDHC'nin uzay araştırmaları alanında da iyi bir düzeyde olduğunu gösteresidir. Uydular yardımıyla haberleşmenin yanında savunma ve askeri anlamda da ciddi avantajlara sahip olduğunu artık bilmeyen yok. Ayrıca yerçekimini aşır uzaya uydu fırlatabilecek bir füze ancak balistik (uzun menzilli) özelliklere sahip olmalıdır. KDHC'nin uzun menzilli füze sistemine sahip olması demek ABD'nin tamamen açık hedef haline gelmesi anlamına geliyor. Bir de balistik füzelere nükleer başlık eklendiğinde ABD

ve ortakları açısından durumun ve hameti ortada. KDHC'nin uzay araştırmaları alanındaki faaliyetleri de emperyalizmi rahatsız eden bir başka konudur. Özellikle emperyalizme karşı olan ya da emperyalizmle şu veya bu oranda çelişkileri olan devletlerin, teknoloji alanındaki bilgi-birikimi paylaşması ise emperyalizmi zayıflatan bir işleve sahiptir. Örneğin İsrail'in Lübnan'a yaptığı saldırıda hezimete uğramasının sebeplerinden biri de, KDHC üretimi olan ve yeraltı tünellerinde kullanılan haberleşme sistemidir. Bilindiği gibi KDHC'nde de ABD emperyalizminin tehditlerinden kaynaklı yeraltı tünelleri oldukça yaygındır.

"Kuzey Kore topraklarının altında devasa yer altı tünelleri bulunur; bu, elli yıl boyunca, ABD nükleer silahlarının tehdidi altında yaşamının bir gereğidir. Yer altındaki hedefleri yok eden silahlar özellikle Kuzey Kore'ye saldırmak için üretilmiştir." (a.g.e)

KDHC'nin sürekli bir ambargo ve tecrit altında tutulmasının temel sebeplerinden biri de diğer ülkelerle olan bilimsel-teknolojik bilgi paylaşımıdır.

CHEONAN GEMİSİNİN BATIRILMASI ABD'NİN BÖLGEDEKİ HAKİMİYETİNİ SAĞLAMA ALMA AMAÇLI BİR HAMLEDİR

KDHC'nin ya da herhangi bir sosyalist devletin, kendi topraklarına fiili bir saldırı olmadan durduk yere başka bir devlete (ya da onun gemi, uçak vb. bir aracına) zarar verdiği rastlanan bir durum değildir. İkinci KDHC, böyle bir olay sonrasında kendisine uygulanan ambargonun çok daha ağırlaştırılacağına bilincindedir. Dolayısıyla böyle bir eylemin kendi açısından hiçbir artışı yoktur.

Güney Kore gemisinin batırılmasının, emperyalizmin bölgedeki çıkarları açısından ise birden fazla açıklaması vardır.

Bilindiği gibi, Japonya'nın 2 Haziran 2010 tarihinde istifa eden başbakanı Yukio Hatoyama, göre-

ve başlamadan önce Japon halkına Okinawa'daki ABD Üssü'nü kapatacağını taahhüt etmişti. Böylelikle ABD Üssü'nün varlığına oldukça tepkili olan Japonya halkının desteğini arkasına almıştı. ABD'nin Asya'daki en büyük hava üslerinin bulunduğu Okinawa'da yaklaşık 47 bin ABD askeri bulunmakta. Adanın yüzölçümünün Kıbrıs Adası'nın yaklaşık 2/3'ü kadar olduğu göz önünde bulundurulduğunda ve sorunun salt asker sayısı da olmadığı (askeri teçhizat ve ABD askerlerinden kaynaklı yaşanan tecavüz vb. insan dışlıklar) düşünüldüğünde durumun Japonya halkı açısından yarattığı sıkıntı daha iyi anlaşılır.

Okinawa Adası, Japonya'nın güneyinde yer alan birçok ada sırası içerisinde en büyüğüdür. Stratejik konumu itibarıyla de ABD açısından olmazsa olmaz bir özellik taşımaktadır. Okinawa Adası'ndaki üsler aracılığıyla ABD, Çin'in bütün Güneydoğu kıyılarını denetleme imkanını elinde bulundurmaktadır. Özellikle bugünkü süreçte ABD'nin en güçlü rakiplerinden biri olan Çin, bu bağlamda ABD açısından rahatsız edici bir faktördür.

Okinawa Adası'nın, KDHC'ne oldukça yakın bir mesafede bulunması ise, ABD açısından diğer bir önemli faktördür. Özellikle son dönemde nükleer teknoloji alanında gelişmelere imza atan ve bunu tüm emperyalist devletlerin tehditlerine rağmen gerçekleştiren KDHC, bu anlamda sürekli baskı altında tutulması gereken bir güçtür. Okinawa Üssü KDHC'ni sürekli baskı altında tutma anlamında da önemli bir işleve sahiptir. İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan sonra 1972'ye kadar ABD toprağı olarak kalan Okinawa, bu tarihten sonra Japonya'ya verilmiştir. 1972'ye kadar Okinawa'da ABD kanunları geçerli olmuş ve halk tamamıyla ABD baskısı altında yaşamak zorunda bırakılmıştır. Bugün açısından baktığımızda ise yine durumda özü itibarıyla değişen bir şey yoktur.

Japonya kamuoyunda Okinawa Üssü'nün kapatılması tartışması-

nın oldukça geniş bir yer kaplaması, halkın ABD karşıtlığı temelindeki tepkisi ABD'yi politik bir hamle yapmaya itti. İşte Cheonan adlı Güney Kore korvetinin batırılması tam da bu süreçte gündeme geldi. 26 Mart 2010'da, Sarı Deniz'de Cheonan batırıldı ve böylelikle bir taşla birçok kuş vurulmuş oldu. Hatoyama istifa etmek durumunda bırakıldı. Japonya kamuoyuna bizzat başbakanlarının ağzından bu üssün kapatılmasının imkansız olduğu duyuruldu.

Güney Kore korvetinin batırılması, Okinawa Üssü haricinde de pek çok noktada emperyalizm tarafından kullanılmak istendi. Bölgede yaratılan gerginlik ve yükselen tansiyon üzerinden KDHC'nin üzerindeki baskı daha da arttırıldı/ambargo sıkılaştırıldı. Kuzey Kore, nükleer silah üretme çılgını olan ve sürekli gemi batırma vb. saldırılarda bulunan; dolayısıyla bölge (aynı zamanda dünya) güvenliğini tehdit eden bir unsur olarak yansıtıldı. Böylelikle ilerleyen süreçte düşünülen olası atraksiyonların psikolojik altyapısına bir tuğla daha eklendi. Japonya ve Güney Kore'yi iyice kontrol altına alma, silah satışı, ABD gemilerinin bölgeye yerleşmesi, dolaylı yoldan Çin ve Rusya'nın tehdit edilmesi de söz konusu süreçte, emperyalizm açısından bir avantaja çevrilmeye çalışıldı. ABD'nin bu hamlesinden sonra bölgedeki stratejik hâkimiyetini -en azından belirli bir süre- sağlama aldığını söyleyebiliriz.

Emperyalizmin bugün, küresel politikalarını hayata geçirirken kullandığı yöntemler ne kadar üst düzeyde organize edilirse edilsin, yalan ve manüplasyon ne kadar yaygın kılınırsa kılınırsın devrimcilerin halka gerçekleri açıklama imkânları her zaman mevcuttur. Özellikle açlığın, yoksulluğun insanlık düşmanı her türlü uygulamanın küreselleştirildiği günümüzde bu imkânlar daha da artmıştır. Hepimiz açısından en acil görev; emekçilere, halklara sistem dışı alternatifin uzak/imkânsız olmadığını gösterebilmektir.

2010 ENERJİ'DE ÖZELLEŞTİRME YIKIMI VE EGEMENLERİN KAPİTALİZME SOLUK ALDIRMA TELAŞI

Şükran Çavuş

Yıllardır ulusal ekonomik gelir düşüklüğünün nedenlerini, esnafın ödenmeyen vergilerine, halkın “kaçak” enerji kullanımına bağlayan egemenler, kendilerine has yöntemlerle bu durumu ortadan kaldıracak emin adımlar atıyorlar. Ve bu anlayışla ekonomik yıkımın sebebini emekçilere/yoksullara yükleme işlevlerini yerine getirerek, emekçi halka kapitalistleri sırtlarında taşıyabilecek bir rol de sunmuş oluyorlar.

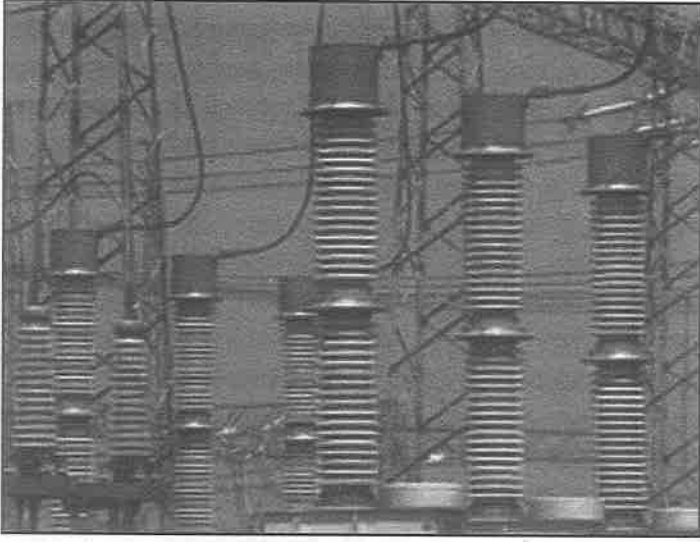
Bilindiği gibi kapitalistler her kriz döneminde faturayı halka ve halkın kaynaklarına çıkarmayı doğal sorumluluk olarak görürlerken, buna yönelik tüm hamlelerini de “daha iyi hizmet”, “sorunsuz üretim” ve “iş olanağı” yalanlarıyla örtbas etmeye çalışırlar.

Tayyip Erdoğan “Kriz Türkiye’yi teğet geçti” söylemiyle adeta yalancılık abidesi haline geldi. Zira egemen ağızlar her ne kadar kriz konusunda teğet geçti söylemleriyle nabızları yavaşlatma yolunu tercih etmiş olsalar da, içinde bulunan somut durumun uzun süreli bir koma haline dönüştüğü ve sürecin giderek buz dağının görünmeyen kısımlarını su yüzüne çıkardığı ortada. Emekçilere ve kamuya yönelik alınan her önlem paketi bunun açık göstergesi olurken buna karşı gerçekleşen her tepki ise, sopayla, gaz bombasıyla, tutuklama ve gözaltı furyasıyla karşılaşılıyor. Dolayısıyla devletin, Nazi Almanyası’nı aratmayan yöntemlere başvurarak halkı zapt-u rapt altına almaya çalışması, sömürünün şaşırtıcı olmayan klasik bir tezahürüne de dönüşmüş oluyor.

Son dönemlerde kapitalist temsilcilerin krizi önleyemediklerine yönelik değerlendirmelerde bulunmaları, varolan sis bulutunu kendilerinin yarattığının itirafı anlamına geliyor. Hatta uzun süredir krizle ilgili yorum yapmayan ünlü milyarder ve spekülâtör/vurguncu George Soros, Avrupa’da yaşanan mali kaygıların derinleşmesinin ve hükümetlerin bütçe açıklarını azaltma baskısı altında olmasının, küresel krizde ikinci perdeyi başlattığı uyarısıyla krizin evrenselliğine ve sürekliliğine dikkatleri çekiyor. Hükümetlerin açıklarını azaltmak için yapacakları kesintilerin küresel ekonomiyi yeniden resesyona/durgunluk riski ile karşı karşıya bıraktığını savunan Soros, “*Bildiğimiz gibi finansal sistemde yaşanan çöküş bir gerçektir ve bu kriz henüz sona ermiş olmaktan oldukça uzak*” diyordu. Bu ifade de doğruluyor ki; kriz sona ermediği gibi yayılarak ve etkisini artırarak daha da yoğun bir hale geliyor. İşte tam da bu nedenle yerel ve uluslararası hükümetler eliyle tekellerin ve sermaye çevrelerinin krizden kazançlı çıkmalarına yarayacak önlemler konusunda her türlü atraksiyon ballandıra ballandıra halkların önüne sunuluyor. Özelleştirmelerden, taşeron ihalelere kadar tüm olanakların sermayeye peşkeş çekilmesi ve buna oldukça hız kazandırılması gibi.

Özellikle 80’lerin sonlarıyla birlikte yakalanan, kapitalist sistemin tek kutuplu dünya düzeni sonrası sağlamış olduğu rahatlama, fazla uzun sürmedi. Bilindiği gibi 80’lerin sonlarında liberalizm rüzgârıyla etki altına alınmaya çalışılan halk-

lara, serbest piyasanın ve küreselleşmenin, refahın kaynağı olduğu fikri empoze edilmeye çalışılmıştı. Ancak ne Serbest Piyasa ekonomisi ne de küreselleşme söylemlerinin ardındaki gerçeklerin, dillendirildiği gibi cennet bahçesi olmadığı görüldü. Ve aslında çok kısa denebilecek bir süreç içerisinde piyasa ekonomisinin kendi kendini dengeye getireceği, denetleyebileceği, kendi kendine istikrarlı bir büyüme, kaynakların dağılımında istikrar ve verimlilik sağlayacağı konusundaki ezberler bozulmuş oldu. Dolayısıyla toplumlara sunulan refah programının aslında serbest piyasaya dayalı uluslararası sermaye ve çok uluslu şirketler (emperyalist tekeller) yararına hazırlanan ideolojik bir yanıltma olduğu gerçeği ortaya çıktı. Hatta bunu doğrulayan bir diğer gerçek, kimi burjuva çevrelerin ‘Marks haklı mıydı?’ sorusunu sormaları ve emperyalist-kapitalist ülkelerde yeniden Keynes’yen tedbirlere (doldur boşalt/boşalt-doldur) başvurulması gerektiğinin tartışılıyor olması. Öyle ki, 14 Mart tarihinde ABD’de Bearn Stearns adlı yatırım bankası kamunun kaynaklarıyla kurtarıldığında, muhafazakâr görüşleri ile tanınan Financial Times’ın baş ekonomisti Martin Wolf, karışık duygular içerisinde şu satırları dile getirmişti: “*14 Mart 2008 tarihini unutmayınız: Bu tarihten bundan böyle küresel serbest piyasada kapitalizm düşününün öldüğü gün olarak anılacaktır.*” Başkan Obama’nın son dönemde ele aldığı kurtarma paketinin esası ise büyük oranda ABD’nin Keynesçi tedbirlerle varolan ekonomik sarsıntının

derin etkilerini hafifletmek anlamında bir hamle olarak düşünülüyordu. Bilindiği gibi geçtiğimiz aylarda açıklanan ekonomik kurtarma paketlerinde kamu hizmetlerine yönelik yapılandırıcı yeni önlemlerin alınması bunun ifadesiydi. ABD'nin otoyol inşaatlarından, demiryollarına dek yeniden bir inşaa süreci başlatmış olması ve neredeyse ülkenin tamamını bir şantiye alanına çevirmesi ekonomik canlandırmanın Keynes'yen türevi olarak sahneye çıkıyor. Bu da krizin varolan/yaşanan etkilerini kısmi oranda hafifletmenin amacı olarak düşünülüyor.

Ancak yine de yaşanan tüm bu gelişmeler ve sarsıntıları önleme çabaları kapitalizmin çöküşü anlamına gelmiyor. Zira emperyalist-kapitalist sistem her krizden kazançlı çıkma anlayışıyla kendi krizini de emekçilere ve ezilen halklara fatura edeceği önlemlere başvurur. Bu durum kimi zaman demokrasi adına bir ülkenin işgali, kimi zaman nükleer silah tartışmalarıyla bölgeler arasında gerilimler yaratmayla dışavurduğu gibi, kimi zaman da kamu kaynaklarının pazara sunulması, işsizlik, kemer sıkma politikaları ve devlet terörü olarak karşımıza çıkar. Ücret zamlarının uzun zamandır fiilen durdurulmuş olması, 'kriz bahanesiyle' ücretlerin düşürülmesi, iş güvencesinin kaldırılmasına yönelik gündeme gelen düzenlemeler, zaten sınırlı olan sosyal haklara dahi göz dikilme-

si, yasal sendikalaşma hakkını kullanmak isteyen işçilerin devletin polisi tarafından 'yasadışı' olarak engellenmesi vb. gelişmeler, sermaye ve onun sözcüsü hükümetin bir süredir 'Krizi fırsata çevirmek' adına hayata geçirdiği adımlarda ne kadar kararlı olduğunu gösteriyor.

Kapitalizm her dönem o döneme denk düşen ihtiyaçlarınca şekillenen ekonomik, politik, kültürel yönelimlerini tüm toplumun ihtiyaçlarıymış gibi lanse etmeye çalışır. Dolayısıyla bu çaba ideolojik yönlendirmenin tüm araçlarının devreye sokulduğu bir süreç eliyle yürür. Bugün de ülkemizde görüldüğü gibi Tekel direnişine ilişkin pişkinlikle yapılan açıklamaların yanında devletin tekel direnişine karşı almış olduğu tutum ve özelleştirme atağına verilen önem vb. egemen duruşun sınıfsal özelliği olarak okunmalıdır. Bu amaçla enerjide özelleştirmenin gerekliliğinden Tekel'de 4/C uygulamasına kadar her gelişmede egemenlerin devlet destekli yalanlarıyla karşılaşılması şaşırtıcı değildir.

Ülkemiz de dâhil olmak üzere uluslararası planda sağlık, eğitim, ulaşım, haberleşme, gıda, enerji vb. temel hizmet alanları uluslararası tekellerin ihtiyacı doğrultusunda tamamıyla sermayenin hizmetine açılmak isteniyor. Özelleştirme, taşeronlaştırma, çalışma yaşamının esnekleştirilmesi, sosyal hakların gâsbi, örgütsüzleştirme vb. saldırılar artık kamu hizmet alanları ile çalışanlarını da kapsıyor. Manipülasyonla birlikte özelleştirmeler, ihaleler birbirini izlerken emekçilere verilen tüm hakların tırpanlandığı bir zeminde inşa edilmiş oluyor. Kamu hizmetlerine dönük satışların yapılması ise sermaye çevrelerinin yeni kazanç kapılarına dönüşü-

yor. Suni gündemler ve tartışmalar içerisine çekilen kimi sol/muhalif kesimler de krize karşı tepkiyi örgütlemek yerine halkı da bu suni tartışmaların içine çekecek roller oynuyor. Dolayısıyla, şekillenen yeni sömürü politikaları tepkiler minimize edilerek engellenmeden başarıyla gerçekleşmiş oluyor.

Örneğin geçtiğimiz günlerde birçok tamamlanmış bulunan enerji ve elektrik dağıtım şirketlerinin özelleştirilmeleri, bu kapsamdaki hamleler olarak düşünülmelidir. Bilindiği gibi 2008 yılı bütçe açığı tartışmalarında "sermaye piyasalarına derinlik kazandırma" anlayışıyla hazırlanmış bulunan Bütçe Gerekçesi'nde AKP hükümeti tarafından alınan önlemlerde, özelleştirmelere ağırlık verileceği vurgulanmıştı. Ve alınan çeşitli kararlar ile birlikte elektrik dağıtımı ve üretiminden, limanların satışına, karayollarının piyasaya sunulmasından, tütün, şeker, çay vb. tüm üretim alanlarına yönelik bir satış planı sunulmuştu. Bugün itibarıyla yapılması planlanan birçok satış ihalesi bu minvalde gerçekleşerek tüm birikimlerin sermayeye özenle sunulduğu bir sürece dönüştü. Örneğin Bandırma Limanı 36 yıllığına Çelebi Holdinge, Samsun Limanı Ceynak'a devredildi. Hatta Samsun Limanı, en büyük müşterilerden birine devredilmekle kalmadı, Amerikan Petrol devi Exxon Mobile'in Karadeniz'deki petrol arama çalışmalarının da "üssü" haline getirilmiş oldu. İskenderun Limanı'nın 36 yıl süre ile işletme hakkı ise 372 milyon dolarla Limak Yatırım Enerji Üretim İşletme Hizmetleri'ne sunuldu.

Bunun yanında Çay-Kur ise önümüzdeki birkaç yıl içerisinde özelleşecek kurumlar arasında bulunuyor. Dolayısıyla süreç tam anlamıyla küresel krizin faturasının halkın sırtına yıkılacağı ve ulusal kaynakların tam anlamıyla sermayeye peşkeş çekileceği bir süreç olacak.

Zaten geçtiğimiz yıllarda bu

adımların atılacağı açıkça belirtilmişti. Kapitalist ekonomi çevreleri, içinde bulunduğumuz 2010 yılının özelleştirmelerle birlikte Enerji İhaleleri ve satışına yönelik 'damga vuracak bir yıl' olacağı görüşünü dillendirmekteydiler. Bu anlayışla henüz yılbaşındaki verilere göre sadece enerji alanında; Toplam 9 portföy grubunda yapılacak üretim ihalelerinden yaklaşık 10-15 milyar dolarlık 'gelir' hedeflendiği açıklanıyordu. Ve büyüklükleri 356 megavat ile 2.795 megavat aralığında değişen 9 portföy grubundan 3 adedi sadece termik santrallerden, 2 adedi termik ve hidroelektrik santralleri içeren karma portföyden, 4 adedi ise sadece hidroelektrik santrallerden oluşan bir satış listesi söz konusuydu.

Hatırlanacağı gibi 18 Mart'ta Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, kamu kaynaklarını sermayeye peşkeş çekecek görüşleri açıkça belirtmiş ve şunları söylemişti. "Türkiye Elektrik Dağıtım Piyasası'nın yüzde 30'unu oluşturan ve 8 milyon aboneye hizmet veren Boğaziçi, Gediz, Trakya ve Dicle Elektrik Dağıtım şirketlerinin ihale sürecini bugün itibarıyla başlatıyoruz. Başkent Elektrik Dağıtım özelleştirme sürecini ise sene sonuna kadar tamamlamayı planlarken hedefimiz ise, elektrik dağıtımının tamamını özel sektöre devretmektir." "...Avrupa'nın en büyük üretim özelleştirmesi olan 16 bin megawatt kapasiteli 45 santralin özelleştirilmesiyle ilgili olarak, tamamıyla bir elektrik üretim özelleştirmesi stratejisi belirledik. Böylece 44 bin megawatt olan Türkiye'nin kurulu gücünün üçte biri özelleştirilmiş olacaktır."

Uluslararası sermaye çevrelerinin direktifiyle gerçekleşen ancak Başbakan'ın Kasımpaşa'lı tarzı ile ülkeye gelir kaynağı sağlayacak yollarlarıyla üstü örtülüp geçirilmeye çalışılan bir ekonomik ve sosyal saldırı sürecinden bahsediyoruz.

Tüm bu gelişmeler ile birlikte geçtiğimiz aylarda 4 bölgede Elek-

trik Dağıtım Hizmetleri satışına sunuldu. Buna göre 4 bölgede yapılan satışlarda su sonuçlara varıldı.

Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.'ye (TEDAŞ) ait Van Gölü Elektrik A.Ş.'nin blok satış yöntemiyle özelleştirilmesine ilişkin nihai pazarlık görüşmesinde en yüksek teklifi 100 milyon 100 bin dolarla AKSA Elektrik Perakende Satış A.Ş. verdi. Vangölü Elektrik Dağıtım A.Ş. Van, Bitlis, Hakkari ve Muş illerini kapsıyor. Sadece 2008 yılı net elektrik tüketim miktarı 1 milyon 137 bin 226 megavat olan merkezin abone sayısı ise 402 bin 976.

Yine TEDAŞ'a bağlı, Fırat Elektrik A.Ş.'nin yüzde 100 oranındaki hisselerinin özelleştirilmesine ilişkin nihai pazarlık görüşmeleri bu dönemde yapılan görüşmeler arasındaydı. Bu görüşmede ise en yüksek teklifi 230 milyon 250 bin dolar ile Aksa Elektrik Perakende Satış A.Ş. verdi. Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş. ise Elazığ, Malatya, Bingöl ve Tunceli illerinde faaliyet gösteriyor ve bu bölgedeki 2008 yılı net elektrik tüketim miktarının 2 milyon 145 bin 246 megavat olduğu bildiriliyor. Bölgenin abone sayısı ise 659 bin 497.

Bir diğer satış ise Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş. üzerinde yapıldı.

Çamlıbel Elektrik Dağıtım'ın Yüzde 100 oranındaki hisselerinin özelleştirilmesine ilişkin nihai pazarlık görüşmelerinde ise en yüksek teklifi 258 milyon 500 bin dolarla Kolin İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. verdi. Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş. Sivas, Tokat ve Yozgat illerinde faaliyet gösteriyor. Söz konusu elektrik dağıtım şirketinin 2008 yılı net elektrik tüketim miktarı ise 2 milyon 87 bin 933 megavat. Abone sayısı ise 734 bin 673.

Sermaye çevrelerinin en iyi yatırım kaynaklarından biri olarak belirtilen ve satış yapılan başka bir kuruluş da Uludağ Elektrik. TEDAŞ'a bağlı Uludağ Elektrik A.Ş.'nin yüzde 100 oranındaki hisselerinin özelleştirilmesine ilişkin nihai pazarlık görüşmelerinde ise en yüksek teklifi 940 milyon dolar ile Limak İnşaat, Sanayi ve Ticaret A.Ş. vermişti. Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş. Bursa, Bilecik, Çanakkale ve Yalova illerinde faaliyet gösteriyor. Bu bölge ise sanayi kuruluşlarının en hacimli olduğu yer olmakla birlikte en karlı alan olarak da biliniyor. Söz konusu elektrik dağıtım şirketinin 2008 yılı net elektrik tüketim miktarı 10 milyon 940 bin 535 megawatt. Bu bölgenin abone sayısı ise 2 milyon 278 bin

524

Muğla'nın Yatağan ilçesinde, 3x210 Mw gücündeki Yatağan Termik Santrali' de Özelleştirme İdaresi tarafından özelleştirme kapsamına alındı. Hatta bu kararın ardından Citi-Oyak-Master ve Socain firmaları tarafından oluşturulan dördü bir konsorsiyum bir araya gelerek satın alma çalışmalarına başladı. Geçtiğimiz aylarda bu konsorsiyumun santrale gidip gözlem yaptığı sırada işçiler tarafından bölgeden kovulmaları ve Jandarma tarafından güvenliklerinin sağlanarak gözlemlere devam ettiğini biliyoruz.

ÖZEL TEKELLER YARATILIYOR

Halkın bilincini bulandıran en önemli etkenlerden biri de elektrik dağıtım bölgelerinin özelleştirilmesi ile birlikte şirketlerarası rekabetin elektrikte ucuzluğa neden olacağı yalanıdır. Yaşanan sürecin elektrik ücretlerinin ucuzlamasına neden olması bir yana aksine katlanarak ve giderek pahalılaştıran bir alana dönüşeceği gerçeğinin üstü bilerek örtülüyor. Bilindiği gibi elektrik dağıtım hizmeti teknik niteliği bakımından zaten rekabetin oluşamayacağı bir alan olduğu gibi doğal tekel sayılan bir alandır. Bu nedenle bu alana talip olan şirketlerin zaten kendi alanlarında tekel niteliğinin bulunması da bunun işaretidir. Ayrıca özelleştirme sonrası elektrik fiyatları da düşmek bir yana artacaktır. Bu fiyat artışlarını, 1 Temmuz 2008 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanan otomatik fiyatlandırma mekanizması nedeniyle zaten yaşamıştık. Özelleştirmeci anlayış yıllardır, önce bölgesel fiyatlandırma, sonra otomatik fiyatlandırma ve en son maliyet esaslı fiyatlandırma adı altında elektriği piyasalaştırarak fiyat artışlarına zemin hazırladı.

Bilindiği gibi Elektrik alanında bugüne kadar sürdürülen özelleştirme ve serbest piyasa uygulamala-

rı ülkemizi enerji sıkıntısı ve pahalı elektrik fiyatlarıyla karşı karşıya bıraktı. Özelleştirmelerin nedeni, ülkenin ekonomik kaynaklarının kısıtlılığına bağlayan egemenler tüm enerji alanlarına yatırım yaparak kaynak aktarmak yerine bu kaynakları özel şirketlerle karşılamak eğiliminde olduklarını zaten açıkça belirtiyorlar. Oysa ki gerçeklik, enerji alanında yatırım yapmak için "devletin parası yok" söylemleriyle enerji alanında özelleştirme ve serbest piyasa uygulamaları sonucunda milyarlarca dolar kamu kaynağının özel şirketlere transfer edilmesidir. Özelleştirme ve serbest piyasa uygulamaları nedeniyle ülkemizde elektrik açığı her geçen gün artmakta, kamunun üstlendiği maliyetler de katlanmaktadır. Şirketlerin talepleri doğrultusunda devreye alınan dengeleme ve uzlaştırma sistemiyle elektrikte, "maliyet ve makul kar" ile açıklanamayacak fahiş fiyatlar ortaya çıkması/çıkacak olması ise bunun ne derece doğru olduğunu önümüzdeki günlerde ortaya koyacak. Bu artan fiyatları yansıtmak üzere otomatik fiyatlandırma mekanizmasının Yüksek Planlama Kurulu kararına göre önümüzdeki aylardan itibaren devreye alınması planlanıyordu. Söz konusu otomatik fiyatlandırma ise enerji tekellerine halkın cebinden kar garantisi sağlanması anlamına geliyor. Zaten yapılan anlaşmalarda tekellerin bu madde konusundaki ısrarı gelecek kar oranlarının gittikçe yükselmesinin garantisi olarak yorumlanıyordu.

İŞBİRLİKÇİ İKTİDARLARIN SON TEMSİLCİSİ ERDOĞAN HÜKÜMETİ KAPİTALİZMİN GEÇİCİ YÜZÜDÜR VE YAĞMALAR, ÖZELLEŞTİRMELER KAPİTALİST TEKELLERİN İHTİYACIDIR

Kimi çevreler yaşanan tüm bu gelişmeleri AKP ve Erdoğan'ın öznel duruşuyla tanımlayarak Cum-

huriyet tarihinin en kötü hükümeti tanımlamasıyla AKP karşıtlığıyla özdeşleşen bir mücadele hattı oluşturmayı ana amaç olarak belirlemiş durumda. Oysa tarihsel tüm gelişim seyri sömürünün sınıfsal çıkarlarla ilintili olduğu gerçeğini ortaya koyar. Sömürüdeki artış ise kapitalistlerin dönemsel ihtiyaçlarının karşılanması ile ilintilidir. Aciliyet ve yağmanın oranı bu ihtiyaca göre belirlenir. Dolayısıyla küresel kriz nedeniyle faturayı halka ve onun kaynaklarına çıkaran egemenlerin yağması AKP özelinde değil kapitalizmin niteliği olarak algılanmalıdır. Ve muhalif duruş buna göre bir mücadele hattı izlemelidir.

Bu bağlamda ele aldığımızda yıkım sürecinin değişen hükümetlerce adeta bayrak yarışına dönüştüğünü görürüz. Örneğin 12 Eylül Faşist Cuntası ile birlikte olgunlaşan 24 Ocak Kararları, emperyalist tekeller için cazip bir alan yaratma işlevi olarak kurgulandı. Gümrük duvarlarının kaldırılması ve ardından KİT'lerin yağmalanması bu sürecin en önemli işaretleriydi. Talana zemin hazırlandığının işaret fişegini yakan işbirlikçi yerel iktidarlar, özellikle 1984 yılı ve sonrasında tekellerin iştahını kabartarak 'mal bulmuş mağribi' edasıyla yerel pazarları ele geçirmesinin önünü açmış oldu. İlk özelleştirme sürecinde bununla birlikte başlamış oldu. Hatta bilindiği gibi ülkedeki ilk özelleştirme atağı bugün üzerinde oldukça spekülasyonlar yapılan enerji sektöründe gerçekleştirilmeye çalışıldı. Özal'ın ilk özelleştirme girişimi enerji alanına ilişkin çıkardığı 04.12.1984 tarih ve 3096 sayılı, "TEK dışındaki kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtım ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun" ve bu kanun uyarınca çıkarılan uygulama yönetmelikleriyle olmuştu. Böylece enerji sektöründe özelleştirmelerin yolu açılarak, kamu finansman sıkıntısı gerekçesi arkasında özel sektöre faaliyette bulunma olanağı tanındı.

Bu kanun ile birlikte uluslararası tekelin çıkarları için ulusal düzenlemeleri geriletken ilk uygulama da gerçekleştirilmeye çalışılmıştı. 3096 sayılı yasayla TEK'in tekel konumu ortadan kalkmış, enerji alanı imtiyazlı bir alan olarak nitelenip, görevli şirketle "imtiyaz sözleşmesi" yapılmasının yolu açılmıştı. Ancak bu yasa biraz da bürokrasinin direnmesi sonucu uzun süre uygulanma şansı bulamadı. Bu yasaya dayanılarak 1989 yılında İstanbul'un Anadolu Yakası'nın elektrik dağıtımını konusunda görevlendirilen Aktaş'la 1990'da sözleşme imzalanmış, ancak imzalanan bu sözleşme 1993'de Danıştayca iptal edilmişti. 1995 yılında görevlendirme yapılmasına rağmen, yeni sözleşme ancak 1998'de imzalanabildi. Hatta bu dönemde hukuki ve idari bir yığın zorlama ve kamunun trilyonlarca liralık zararıyla Aktaş'ın, 1989-1998 arası yasadışı bir şekilde çalıştığı unutulmadı. Daha sonra muhalif çevrelerin yaptığı itirazlarla birlikte Anadolu Yakası'nın Elektrik Dağıtım İşletmesi TEDAŞ'a geri dönmüş, böylece sektörün ilk özelleştirme uygulaması fiyaskoyla sonuçlanmıştı.

Ancak egemenler ve işbirlikçisi yerel iktidarlar, çeşitli atraksiyonlara başvurarak bu durumun üstünün örtülmesi amacıyla yeni girişimler başlattılar. Bu girişimlerin başında ise TEK'in idari olarak yeniden yapılandırılması geliyordu. Bu amaçla TEK'in bölünüp, küçültülerek işlevsizleştirilmesi gerçekleştirildi. 1993 yılında TEK'in TEAŞ ve TEDAŞ olarak ikiye bölünmesiyle dağıtım şirketlerine bölünen TEDAŞ'ın satışının önü açılmaya çalışıldı. Bununla da yetinilmemiş 2001'de Dünya Bankası'nın verdiği kredilerin ön şartı olarak TEAŞ'ın; Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ), Elektrik Üretim Anonim Şirketi (EÜAŞ) ve Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Şirketi (TETAŞ) olarak üçe ayrıldığı görülmüştü. Böylece sektörün merkezi planla-

Halkın bilincini bulandıran en önemli etkenlerden biri de elektrik dağıtım bölgelerinin özelleştirilmesi ile birlikte şirketlerarası rekabetin elektrikte ucuzluğa neden olacağı yalanıdır. Yaşanan sürecin elektrik ücretlerinin ucuzlamasına neden olması bir yana aksine katlanarak ve giderek pahalılaştıran bir alana dönüşeceği gerçeğinin üstü örtülüyor. Bilindiği gibi elektrik dağıtım hizmeti teknik niteliği bakımından zaten rekabetin oluşamayacağı bir alan olduğu gibi doğal tekel sayılan bir alandır. Bu nedenle bu alana talip olan şirketlerin zaten kendi alanlarında tekel niteliğinin bulunması da bunun işaretidir. Ayrıca özelleştirme sonrası elektrik fiyatları da düşmek bir yana artacaktır.

mayı gerektiren bütünlüklü yapısı bozularak sonuçları bugün karşımıza yolsuzluk ve kaos olarak çıkan dönemin kapısını da aralamış oldu.

Özelleştirmenin yolunu açmak için çıkartılan yasalarda da hukukun alabildiğine zorlandığı biliniyor. 1994 yılında 3996 sayılı yasayla Yap İşlet Devret (YİD) modeli getirildi. 1996 yılındaysa bu modelden vazgeçilerek 8269 sayılı yasayla artık yapılan işletmelerin belli bir süre işletilip sonradan kamuya devredilmesini öngören "devret" bölümü atılıp, Yap-İşlet (Yİ) modeline geçilmişti. Bu model aleyhine de bir çok dava açılmasına ve bu davanın Şubat 1997'de yürütmeyi durdurmayla sonuçlanmasına rağmen, Enerji Bakanlığı, hukuku yok sayarak ihale süreçlerini devam ettirmişti.

Her dönemde iktidara gelen işbirlikçi hükümetler ve partilerce sürdürülüp birbirine devredilen bu soygun düzeni neredeyse kamusal hiçbir alanın kalmayacağı bir zemin yarattı. Sömürücülerin bayrak yarışında AKP'nin de kulvardaki yerini almasıyla bu süreç, kapitalizmin krizi ile birlikte daha da boyutlandı. Özelleştirme saldırısı ivmesini artırarak sürdürülme-ye devam edildi. Örneğin Türk Telekom AKP hükümetinin en büyük

özelleştirmesi olarak tarihe geçti. Ve Tayyip Erdoğan bu durumu zafer kazanmış komutan edasıyla bir başarı olarak gördüğünü açıkladı. Hatırlanacağı üzere 14 Kasım 2005'te yapılan ihaleler sonucunda Türk Telekom, Oger Telecom'a satılmıştı. Özelleştirmeler ardı sıra gerçekleşmeye devam etti. Yine aynı yıl içerisinde Türkiye'nin en karlı işletmeleri arasında sayılan Seydişehir Eti Alüminyum, Ce-Ka İnşaata satıldı. 2 Şubat 2006'da Başak Sigorta, Fransız şirketi Groupama International'e, 26 Ocak 2006'da Türk Sanayisinin en büyük kuruluşlarından TÜPRAŞ Koç-Shell ortaklığına, Şubat 2006'da ise dünyanın sayılı demir çelik üreticileri arasında bulunan ERDEMİR, Oyak Grubu'na satıldı. 2007 yılında PETKİM Rus-Kazak ortaklığı olan TransCentralAsia Petrochemical Holding Ortak Girişim Grubu'na, TCDD'ye ait İzmir Limanı; Hutchison Whampoa, Global Yatırım Holding ve Ege İhracatçı Birliği'nin oluşturduğu üçlü bir konsorsiyuma, İstanbul'un en değerli arazisi olan Karayolları arsası Zorlu Grubu'na satıldı. Araç Muayene istasyonları da uzun yargı aşamasından sonra, Akfen-Doğuş-TüvSiüd Ortak Girişim Grubu'na satıldı.

Bunlar sadece kısa süreler içerisinde gerçekleşen önemli özelleştirmelerdi. Bunun yanında irili ufaklı daha bir çok kamu yatırımının özel sermayeye peşkeş çekildiği biliniyor.

KAPİTALİZMİN YENİ SÖMÜRÜ ALANI HİDROELEKTRİK SANTRALLERİ HES'LER NEYİN İHTİYACI?

Bir başka sorun da ülkenin Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yaşanan Hidroelektrik Santralleri'nin yapımı ve özel şirketlere verilmesi ihaleleridir. Bilindiği gibi Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yapılması düşünülen 2000 adet Mikro Hidroelektrik Santral'inin yapımından bahsediliyor. Hatta egemenler yine diğer alanlarda da olduğu gibi ballandıra ballandıra ele alıp kamuoyuna sundukları projelerde "işletmelerin enerji ihtiyaçlarını kendi öz kaynakları ile sağlayacağı" yalanına başvuruyor. Birincisi, bölgede bu tür kaynağa başvurabilecek işletme sayısının olmaması bunu yalanlıyor. İkincisi ise, bu anlamda gerçekleştirilecek herhangi bir sanayi projesi henüz mevcut değil. Dolayısıyla su kaynaklarının zenginliği ile bilinen bölgede böylesine bir atraksiyona başvurulması, tatlısu kaynaklarının birilerine peşkeş çekileceği anlamına geliyor. Bu bağlamda hem tatlısu kaynaklarının sermayenin eline geçmesi sağlanmış olacak, hem de bu yatırım süreci içerisinde yapım ihaleleri ile sermayenin bir kesimi gözetilmiş olacaktır. Oysa bölgenin ekolojik korumada öncelikli sıralarda yer aldığı biliniyor. Bu projeye bırakılmı bölgede ekolojik dengeyi korumak, su kaynaklarını yitirecek bir sürecin adımı atılmış oluyor.

Bilindiği gibi bundan bir süre önce su sorununa ilişkin bir değerlendirmeyi bilgilerinize sunmuş ve bu değerlendirmede hem suyun ticarileştirilmesi hem de emperyalist tekellerin bu konudaki pazar geliştirme çabalarına ilişkin değeri-

dirmelerde bulunmuştuk. Birçok ülkede tatlı su kaynakları üzerindeki kamu mülkiyeti ve ayrıcalıkları özenle korunurken, birçok yeni sömürge ülkede bu kaynaklar özel mülkiyete açıldı. Önemli kaynak suları, akarsular, barajlar ve göller, hatta yeraltı sularının kullanımını tekellere devredildi. Bu ise önümüzdeki dönemde tatlı su kaynaklarının yağmalanacağı bir sürecin izlerini taşıyor.

Öyle ki sadece Türkiye'deki su pazarı dahi bunun göstergesi.

"Bugün Türkiye'de paketlenmiş su pazarı her yıl yüzde 10 büyüyor. 300'e yakın damacana, 100'den fazla pet şişe üreticisi var. Pazar payı Nestle'nin yüzde 29, Coca Cola'nın 18.4, Danone'nin 10.5, Yaşar Holding'in 13.7, Aytaç'ın 14.3. Piyasanın yüzde 70'i ise yabancı şirketlerin elinde. Bunun yanında tatlı su kullanımındaki artışa rağmen, kaynaklarda bir artışın olmaması, hatta giderek kirlenme, iklim değişikliği gibi nedenlerle gözlenen azalma sonucu, kapitalistler açısından su kaynaklarının mülkiyetine sahip olma önemli bir rant kaynağı haline geldi. Türkiye'de 90 milyar dolarlık bir pastadan söz ediliyor. Bu alandaki özelleştirme için emperyalist tekeller ve Türkiyeli muhtemel ortakları özellikle AKP iktidarı döneminde bu yolda önemli mesafeler katetmiş sayılır." (Bkz Devrimci Hareket Dergisi Sayı:28)

Bölgede ise HES'ler için yalana dayalı egemen politikalarla yanıltma çalışmaları hız kazanmış durumda. Çay üretiminden önemli bir gelir sağlayamayan bölge halkına iş imkanı sunulacak yalanlarıyla HES'ler yoksul üreticilerin gözünde meşru kılınmaya çalışılıyor. Ancak bölgede işe alınacak işçi sayısının bir elin parmaklarını dahi geçmeyeceği açık. Egemenler yöre halkına santral bekçiliğini layık görürken bir yandan da çay ve fındıkta uyguladığı gibi tarım politikalarıyla bölgedeki üreticiyi HES'lere muhtaç duruma getirmeye çalışı-

yor. Böylelikle tekellerin çıkarları için tarımdan, ekolojiye, sağlıktan, özelleştirmelere kadar halka, emekçiye düşman bir sürecin tohumları ekilmeye çalışılıyor.

ÜRETEN BİZİZ, YÖNETEN DE BİZ OLACAĞIZ

Artık açıkça biliniyor ki bağımlılığı işbirlikçi iktidarlar tarafından gittikçe kökleşen Türkiye'nin rolü, tüm alanlarda uygulanacak olan girşimlerle, bu bağımlılığı daha da derinleştirmektedir. Egemenlerin her krizi ile birlikte onlara soluk aldırma işlevi gören Türkiye egemenleri bu rol ile birlikte yağmanın dozunu yükseltecek olanaklar konusunda daha da radikal yöntemlere başvurmaktan çekinmiyorlar. Çünkü amaç insan olmaktan çıkarak kapitalistlerin cebini doldurma görevi olarak görülüyor.

Doğumundan ölümüne kadar her insan için gerekli olan enerji, su, sağlık, eğitim vb. gibi ihtiyaçlar öncelikle yaşam hakkı, insan hakkıdır. Böylesi bir hakkın halka ücretli olarak sunulması ve hatta yoksulların ödenmeyen faturalar nedeniyle bu hizmetlerden mahrum kalması kapitalist kar anlayışının ürünüdür. Kapitalistler tarafından diktatörlükle suçlanan SSCB ve diğer sosyalist ülkelerde elektrikten suya, sağlık ve eğitim hakkından toplu taşımaya değin bir çok hizmetin parasız karşılandığı düşünüldüğünde insana verilen değerlerin orantısı her iki sistem arasındaki farkı açıkça ortaya koyuyor. Bugün dahi geçmişte sosyalist blok içerisinde yer alıp revizyonizm tarafından geri dönüşle karşı karşıya kalmış ülkelerde su, elektrik gibi doğal insan hakkı olan hizmetlerin ücretsiz veriliyor olması sosyalist birikimlerin ürünü olarak algılanmalıdır. Ve bu; yaşadığımız coğrafyada insana dair mutluluğun ancak emekçi halkın iktidarı ile olgunlaşacak bir sürecin ürünü olacağına en önemli işarettir.

TEK YOL DEVRİM!

İŞBİRLİKÇİLERİN SAHTE KAVGASI ABD'NİN ORTADOĞU POLİTİKALARINDAN BAĞIMSIZ DEĞERLENDİRİLEMEZ

ABD ekonomik olarak sıkışmış durumda. Dışarıda rakiplerini sınırlama atraksiyonları peşindeyken; Ortadoğu'da "sorun alanlarını yatıştırmak" çabası içerisindeyken; en son temenni edeceği şey, bölgede yaşanacak yeni huzursuzluklardır/çatışma dinamikleridir. Bu bağlamda Akdeniz'de İsrail'in gemilere saldırısı biçiminde gündeme gelen, kimilerinin algıladığı/zannettiği gibi yeni çatışma ve çelişme zeminleri oluşturmayı değil, aksine ABD'nin bölgedeki ihtiyaçları temelinde işbirlikçi aktörleri Ortadoğu denklemindeki yerine oturtma işidir.

Operasyon; Türkiye, İsrail ve ABD eliyle teamüden yapılmıştır. Benzer operasyonların aksine bunda aldanan da, aldatan da yoktur. Üçü bir arada rol oynamıştır. Irak'tan güçlerinin önemli bir kısmını çekme hesapları içinde olan ABD'nin acelesi var. Bölgedeki mevcut duruş ve beklentilerine İsrail'in saldırgan konumu uymamaktadır. Bu operasyon hem İsrail'i istenen sınırlar içine çekmeyi, hem de daha hızlı ve güçlü hareket etmesi beklenen AKP'nin ülke içinde ve dışında elini güçlendirmeyi amaçlamıştır.

İsrail'in saldırısı ardından uluslar arası arenada alışlagelenin aksine sert tepkiler geldi. Bu güne kadar 1400 kişinin kimyasal silahlarla öldürüldüğü 2008'deki Gazze saldırısında, Lübnan saldırısında ve 20 yıldır İsrail'i ABD'nin vetosu sayesinde kınama kararı almayan BM 24 saat içinde kınama kararı alıyor.

Ayrıca emperyalist merkezlerden sert açıklamalar yapıyor. Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy, İsrail'in Gazze'ye yardım götürme gemilere orantısız güç kullandığını söyleyerek saldırıyı kınadı. Almanya Başbakanı Merkel ise "...Gazze'ye gidilmesi için yol açılmalı, abluka kaldırılmalı. Hamas, İsrail'in varlığını kabul etmeli. Sürtüşme istemiyoruz. Diyalogun sürdürülmesini istiyoruz" dedi.

Operasyon sonrası gelişmelere bakıldığında İsrail'in, ABD'nin Ortadoğu'daki dönemsal politikalarına uyumlu hale getirilmesinin amaçlandığı da görülüyor. Kuruluşundan beri bölgede emperyalizmin ileri karakolu görevini üstlenmiş İsrail devleti, halkını da her an savaş olacaktıymışçasına sürekli teyakkuzda tutmuştur. Ulusal travma halinin kendiliğinden son bulma-

sı beklenmemeli. ABD, bir yandan Türkiye'yi parlatırken diğer yandan yumuşak geçiş adına "Hukuki soruşturmayı İsrail kendisi yapsın.", diyor. İsrail'i bir yandan istediği sınırlara çekerken, diğer yandan gözetmiş oluyor.

Önümüzdeki dönemde Gazze'deki ambargonun yumuşaması beklenmelidir. Bu adımlar atılırken, Netanyahu hükümeti de yaptığı operasyon sayesinde tabanıyla karşı karşıya gelmeyecektir. Ama bu İsrail'in güçsüzleştirileceği anlamına gelmiyor. İsrail'in duruşu mevcut paradigmaya (Obama'lı ABD dönemine) uydurulmaya çalışılıyor.

AKP ŞECAAT ARZ EDERKEN SİRKAT SÖYLÜYOR

Başbakan'ın o çok sevdiği deyimle söylemek gerekirse, "şeca-

Başbakan'ın o çok sevdiği deyimle söylemek gerekirse, "şecaat arz ederken sirkat" söyleniyor. Erdoğan, çok gürlere gibi görünürken İsrail'in en iyi dostu olduğunu anımsatıyor. Yaptırımından bahsederken tatbikatları iptal ettiğinden bahsediyor. Böylece "one minute şov"un tatbikatlar eşliğinde yürüdüğünü itiraf ediyor. Abdullah Gül'ün "Affetmeyeceğiz" ve "Artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak." biçimindeki sözlerinin, kendi deyimiyle hamasetten öte bir anlamı yoktur. Hükümet göstermelik bazı adımlar atsa da ikili ilişkilerde uzun vadeli tahribatı göze almayacak, daha çok iç kamuoyunu yönlendirme amacını taşıyacaktır.

at arz ederken sirkat" söyleniyor. Erdoğan, çok gürlere gibi görünürken İsrail'in en iyi dostu olduğunu anımsatıyor. **Yaptırımdan bahsederken tatbikatları iptal ettiğinden bahsediyor. Böylece "one minute şov"un tatbikatlar eşliğinde yürüdüğünü itiraf ediyor.** Abdullah Gül'ün "Affetmeyeceğiz" ve "Artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak." biçimindeki sözlerinin, kendi deyiimiyle hamasetten öte bir anlamı yoktur. Hükümet göstermelik bazı adımlar atsa da ikili ilişkilerde uzun vadeli tahribatı göze almayacak, daha çok iç kamuoyunu yönlendirme amacını taşıyacaktır.

AKP'nin saldırıyı iç politika malzemesi yapma girişimi tansiyonu da, beklentileri de yukarı çekiyor. İsrail karşıtlığının tavan yapması egemenleri telaşlandırmış, birtakım açıklamalarla tansiyon dengeye alınmaya çalışılmıştır. Fettullah Gülen'in Amerikan Wall Street Journal (WSJ) gazetesine verdiği mülakatta "anlaşma aramadan yardımı yola çıkarmanın otoriteye başkaldırı işareti olduğunu ve fayda getirmeyeceğini" söylemesi zamanlama ve içerik bakımından önemlidir. Gülen, bu açıklamayla tabanına

çekilmelerini işaret etmiştir. Aynı zamanda İsrail'e arka çıkması da gerçiklerin gerçek yüzünün bir kez daha teşhir olmasına yol açmıştır.

Türkiye ile İsrail ilişkileri pek çok askeri ekonomik vb. anlaşmalarla, kolay kopmayacak bağlarla ABD'yi de ilgilendiren dengeler üzerine oturuyor. Askeri eğitim de, istihbarat da dahil, tank ve uçak modernizasyonundan silah alışverişine kadar yaygın olan ilişki, bugün ABD'nin bölgedeki dönemselle ve acil ihtiyaçları çerçevesinde daha da önem kazanmıştır.

İsrail ve Türkiye, operasyonun bizzat kurgulayıcıları arasındadır. Birbirleriyle çatışmamakta, çatışmış gibi yapmaktadırlar. Ne yazık ki alternatif düşünsel zeminde duran, yol gösterici konumda olması gereken sol kesimlerin önemli bir kısmı bile "muş gibi" olana takılmış ve niyetten bağımsız olarak o yapay gürültüyü besler konuma düşmüştür. Solun handikapı; pek çok olayda gözüktüğü gibi bağımsız bir duruş sergileyebilme dirayetinde olmamasıdır. Sol, var olan gündeme eklemleme dışında bir duruşu uzun süredir gösterememektedir. Bunun

başlıca sebebi özgüven eksikliği ve olayın arka planını görebilme yeteneği sergileyememek, görünenin fotoğrafını çekmekle yetinmektir. Durumdan vazife çıkarmak yerine sürecin bütününe gözetken bir yaklaşım, dümeni daha sıkı kavramayı sağlayacak, savrulmaları engelleyebilme başarısını getirecektir.

Mesele bu süreçte rol alan İHH'nin kimliği de değildir. O da bir figürandır. **Resmi, bir bütün halinde okunmalı, ABD ve işbirlikçilerine karşı dururken İsrail'in kan, zulüm ve işgalden beslenen devlet kimliği teşhir edilmelidir.** Filistin davasının haklılığı halklara bir kez daha haykırılmalıdır.

Bölgede Kürt varlığına yönelik sıkılaştırılan kuşatma da doğru okunmalıdır. Barzani'nin 6 yıl aradan sonra Türkiye ziyareti dahil tüm çabalar ABD'nin bölgeye dönük dönemselle projeleri kapsamındadır. Barzani'nin ziyareti sırasında basın açıklamasında Irak bayrağının yer almaması, toplantının içeriğinin ise ekonomi ve güvenlik biçiminde açıklanması çıkarların iç içe olduğunu göstermektedir. Barzani'nin "Bölgede Türk, Kürt her gencin kanının dökülmesi bizi üzüyor. Türkiye'nin güvenliğini kendi güvenliğimizden ayrı görmüyoruz." biçimindeki açıklaması işbirliğinin daha ileri boyutlara taşınacağını gösteriyor. Amaç Kürt Sorunu'nu çözmek değil "sorun alanlarını yatıştırmak"tır. Bu bağlamda PKK, İran dahil yoğunlaşan saldırılarla bu "yatıştırma" sürecine uygun bir adıma doğru zorlanıyor.

Emperyalizm, Ortadoğu'daki dönemselle politikaları bağlamında, işbirlikçilerini gözeterek sürece hazırlıyor. Önümüzdeki dönem ABD'nin bölgedeki acelesi, işbirlikçilerinin (Türkiye-İsrail) tavırlarına, hızlı bir şekilde ABD lehine atılacak adımlarla yansiyacaktır.

Akdeniz'de İsrail'in gemilere saldırısı biçiminde gündeme gelen, kimilerinin algıladığı/zannettiği gibi yeni çatışma ve çelişme zeminleri oluşturmayı değil, aksine ABD'nin bölgedeki ihtiyaçları temelinde işbirlikçi aktörleri Ortadoğu denklemindeki yerine oturtma işidir. Operasyon; Türkiye, İsrail ve ABD eliyle teamüden yapılmıştır. Benzer operasyonların aksine bunda aldanan da, aldatan da yoktur. Üçü bir arada rol oynamıştır. Irak'tan güçlerinin önemli bir kısmını çekme hesapları içinde olan ABD'nin acelesi var. Bölgedeki mevcut duruş ve beklentilerine İsrail'in saldırgan konumu uymamaktadır. Bu operasyon hem İsrail'i istenen sınırlar içine çekmeyi, hem de daha hızlı ve güçlü hareket etmesi beklenen AKP'nin ülke içinde ve dışında elini güçlendirmeyi amaçlamıştır.

5 HAZİRAN 2010
DEVİRİMCİ HAREKET

DEVRİMCİLERİN YAŞADIĞI TIKANIKLIĞI DOSTLARININ OMZUNA YIKARAK AŞAMAYACAĞI BİLİNMELEDİR -YÜRÜYÜŞ DERGİSİ'NE YANIT-

"Devrimci Hareket, bu Türkiye gerçeğine rağmen, neden böyle bir anlayışa savrulduğunu sorgulamalıdır. Yukarıdaki gerekçeyi ÖDP ileri sürse, EMEP, SDP, TKP ileri sürse anlaşılır. Çünkü bunların siyasi çizgileri, ölmeyi-öldürmeyi reddeden bir çizgidir zaten. Ama Devrimci Hareket, siyasi çizgi olarak halk savaşını, silahlı savaşı savunmakta, en azından teoride öyle ifade etmektedir. Öyleyse sorun nedir?... Ama tabutlar onyıllardır Devrimci Hareket'in pratiğinden, hayatından çıkmıştır. Bunun doğal ve kaçınılmaz sonucu işte platformda dile getirilen bu reformist, sivil toplumcu söylemdir..."

"Eylem öncesinde yazılan metni görmek isteyip de göremeyen olmuş mudur? Hayır. Bir yıldan fazla zamanda yüze yakın basın açıklaması yapıldı bu platform adına. Bunun şimdi sorun olması normal değildir."

"Hasta Tutsaklar Serbest Bırakılsın birliği, Tecrite Karşı Mücadele Platformu, Devrimci 1 Mayıs Platformu, bütün bunlar, ısrarlı, kararlı, sabırlı, emek, irade ve disiplin gerektiren, sonuç alıcı, kazanmayı hedefleyen birliklerdir. Bunlardan ayrılmak ise; yine çok açıktır ki, devrime ve halka karşı sorumsuzluk, ve iddiasızlıktır!"

Yukarıdaki ifadeleri Yürüyüş Dergisi'nin 236. sayısında, bize yönelik olarak yaptığı değerlendirmeden aktardık.

Bilindiği gibi, bir yıldan fazla süredir, hasta tutsaklarla ilgili bir birlik oluşturulmuş ve çeşitli etkinliklerle varlığını duyurmuştur. Ancak birliğin oluşum sürecinde süren tartışmalarda daralma yaşanmıştı. Sonrasında da bileşen sayısının artması bir yana hızla, dar bir çevreye hapsolmesiyle birlikte bu birlikle ilişkimizi, kendimize göre haklı gerekçelerle yeniden düzenledik.

Mücadelenin niteliğine de biçimlerine de farklı bakmak, ayrı ayrı yapılar olmanın en doğal sonucudur. Bize (devrimci kimliğimize) yakışan; kendine sevdalanıp gerçekliğini göremeyen bir duruşla farklılıkları abartmak değil, dostluğu (üslup dahil) yaşamın her kesitinde gözetebilmek becerisini göstermektir.

Gerçekte bilinir ki üstünlüğü olan, ayrıca "üstünüm" demeye; doğru yolda yürüdüğüne inananın bunu zorlama ölçekler üzerinden kanıtlamaya ihtiyacı olmaz.

Biz rakip değiliz. Devrimci değerler de çikara tahvil edilebilen bir meta değildir. Devrimciler, süreci bir bütün olarak kavramış ve mücadelenin odağına günü kurtarmayı değil, devrimi koymuşsa; dostlarıyla arasındaki mesafeden değil, yakınlıktan beslenir. Bu nedenle, devrimciler içinde "en devrimci" yarışı başlı başına bir sorundur.

Bu bağlamda, geçmişin içinde kendini de görüp; yaşananlardan öğrenmek yerine dostlarına, söylemediği şeyleri söyleyip buna dayalı yapay bir moralle yürümek, bir ihtiyaç haline gelmişse; bu, üzücü olmaktan öte bir sonuçtur.

Hâlbuki devrimcilik, hepimize yetecek moral kaynaklara sahiptir. Yeter ki mülkiyetçi duruş ve algının dışında birbirimizi karşılamayı öğrenelim.

Yazıyı okuyanlar, Yürüyüş'ün sabah-akşam, "solda birlik" yaptığını zanneder. Bu bir yanıyla da gerçekliğini, dostlarına karşı sesini yükselterek, örtme çabasıdır. Görünen o ki, Yürüyüş'ün kendi sesinden ve sertleştiği içeriksiz didişme yazılarından moral bulmaya ihtiyacı var.

Tekrar söylüyoruz

Hasta Tutsaklar Toplantısı'nda kefen giyme ve tabut taşıma gibi eylem biçimlerini doğru bulmadığımızı belirtmiş; bu tip eylemlere onay veremeyeceğimizi söyleyip yürütmenin bu yöndeki faaliyetlerini engellemek adına çekildiğimizi ancak destekçi olarak katkımızın aynı tempoda süreceğini söylemiştik. Dostlarımız tarafından söylediklerimiz üzerinden değil de söylemediklerimiz üzerinden eleştirilmiş olmak ayrıca inciticidir. Kefen giymek ve tabut taşımak üzerine yaptığımız eleştirilere cevaben kısacık bir paragrafta bile bu kadar olumsuz, negatif kelimeyi yan yana getirip dostlara sarf etmek düşündürücüdür. Aslında biz eleştirilerimizi dostlarımızın anladığı gibi sağdan değil soldan yapmıştık. Yani hasta tutsaklara ilgiyi artırabilmek adına Greenpeace'i çağrıştıran medyatik eylem biçimlerinin, halkın ilgisini toplayıp katılımı artırmak bir yana kanıksamasına yol açacağını düşünüyoruz.

Dostlarımızın eylemlerde okunan açıklamalardan önceden haberdar edilmediğimize dair eleştirimize ise "görmek istediniz göstermedik mi?" ya da "bir yıldır aklınız neredeydi?" gibi yaklaşımlar bizim kötü niyetimizi değil; yalnızca uyumu bozmamak adına bir yıldır gösterdiğimiz iyi niyetin göstergesi olabilir. Hatırlatmakta fayda var. Bugüne kadar oluşturulmuş tüm birlikteliklerde metin yazmayı üzerine alan kurumlar taslağı katılımcılara gönderip onaylarını aldıktan sonra bildiri son halini almış olur. Yoksa hiçbir kurum okunacak metni talep etmezse kabul etmiş sayılır diye bir anlayış yoktur.

Dostlarımız yazılarının devamında kendilerinin içinde yer aldığı bazı birlik ve platformları sıralayıp yer almayanları halka ve devrime karşı sorumluluğunu yerine getirmemekle eleştiriyor. Kendini merkeze koyup, her yaptığının ve söylediğinin doğru olduğunu; kendisi gibi düşünmeyenlerin ise mutlak bir yanlışlık içinde olduğunu iddia etmenin literatürdeki karşılığını ise sol kamuoyunun takdirine bırakıyoruz.

Devrimci Hareket bugüne kadar dost yapılarla didişme dilinden uzak durmaya özen gösterdiği gibi bundan sonra da aynı tavrını koruyacaktır. Biz, hiç kimseden ne dostluğu, ne de desteği esirgedik. Şu anda da geçmişe gidip, örnekler eşliğinde devrimcilerin neden; "resmi tarih" yaratmaya/yazmaya ihtiyacı olmadığını anlatacak değiliz.

Bu olumsuz örneğin, tekrarını önleyecek bir farkındalığa sebep olması dileğiyle. Dostlukla...

ÜRETEN BİZİZ, YÖNETEN DE BİZ OLACAĞIZ

KESK'TE YAŞANAN TOPLU GÖRÜŞME KRİZİ VE YAPISAL SORUNLAR

Türkiye sendikal hareketi içinde, oluşumu itibariyle özgün bir yere sahip olan KESK, geldiği noktada açmazlarıyla da özel bir örnek oluşturuyor. 12 Eylül'den sonra, kamu emekçileri cephesini birleştirip tüm olumsuz koşullara rağmen fiili mücadeleyi başlatan KESK, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Yasasıyla birlikte yeni bir sürece girmiştir. Bu yasanın hazırlandığı dönemde, yasayı kendimize uyarlama fikrinin yerini, "kurumsallaşma" adına yasaya uyum gösterme çabası aldı. Aslında bugün, gelinen tıkanıklığın sebeplerini de bu kırılma noktasında aramak gerekir.

Çıkarılan 4688 sayılı yasayla aslında var olan toplu sözleşme ve grev hakları ortadan kaldırılmaktaydı. Çünkü uluslararası sözleşmeler ve konu bağlamındaki yine uluslar arası mahkemelerin vermiş olduğu lehte kararlar, kamu emekçilerine zaten TİS ve grev hakkını tanıyordu. Geriye kalan, bu hakkın fiilen hayata geçirilmesiydi. Ancak fiili mücadele çizgisinin terk edilerek bürokratik yollara heves edil-

mesi, sendikal hareketin hantallaşmasına yol açtı.

Yasa gereği, her yıl 15 Ağustos'ta "toplular görüşme" masasına oturmaya başlandı. Uygulamanın ilk yılında üye sayısının çokluğunun da verdiği havayla masaya oturan KESK, sonraki yıllarda hem yetkiyi kaybetti hem de "masa"dan beklenti oluşturduğu için sokakları kaybetti. Ve çaresizliğin çaresi olarak "toplular görüşme değil, toplu sözleşme" sloganıyla masayı protesto etmeye başladı. Ancak burada asıl sorun, tabanla bağların tüketildiği noktada kendini gösterdi. Salt protesto etmenin yaşamda bir karşılığının olmadığı da kısa sürede açığa çıktı.

Takvimler 15 Ağustos 2010 tarihini gösterdiğinde aynı oyun yine sahnelenmeye başlandı. Devlet güdümlü sendikalar, dışı dış mücadele ediyormuş görüntüsü vererek, hükümet de gerçekten pazarlık yapıyormuş edalarını takınarak masadaki yerlerini aldılar. **Bu oyunun en büyük zararı ise kamu emekçilerinin yüzde 2+2 biçimindeki zamlara alıştırılmış ve razı edilir**

hale getirilmiş olmasıdır. Öyle ki zamlar 4+4 olduğunda kitleler bunu kazanım sayar hale gelmiştir. Masa etrafındaki oynanan oyun nedeniyle kamu emekçilerinin beklentileri devletin ön gördüğü sınırlara çekilmiş oldu.

Bu sene ki toplu görüşme oyunlarına damgasını vuran gelişme ise KESK Genel Başkanı Sami Evren'in önerisi olmuştur. Sami Evren, "toplular görüşme" yerine "toplular sözleşme" yapmak gerektiğini, bunun için görüşmenin Ekim ayına ertelenmesini önermiştir. Hükümet ve Memur-Sen, bu öneriye sıcak bakmış ve anında kabul etmiştir. Ancak mevcut yasanın çizdiği zaman sınırı nedeniyle bu öneri uygulanma şansı bulamamıştır.

KESK Genel Başkanı Sami Evren'in dile getirdiği öneri, dikkatli bakıldığında birçok açıdan sakıncalar içermektedir. Sami Evren'in bu sakıncaları düşünmeksizin konuştuğu kanaatinde değiliz. Eğer getirdiği önerinin hangi amaçlara hizmet ettiğini bilmiyorsa, o zaman kişisel yetersizlikler nedeniyle der-

hal istifa etmelidir. Ancak biz, Sami Evren'in konuşmalarının siyasal duruşuyla ilgili olduğu düşüncesindeyiz.

Toplu görüşme masasında dile getirilen ve hükümetin çok hoşuna giden bu öneriyi ele alacak olursak, ilk olarak referandumla ilişkisi üzerinde durmakta fayda vardır. Bilindiği gibi AKP hükümeti, referandumdan "evet" çıkması için her türlü hile ve şantajla başvuruyor. Bu noktada kamu emekçilerine de havuç uzatarak anayasa paketine, grevden arındırılmış "toplu sözleşme" maddesini ekledi. "Eğer toplu sözleşme istiyorsan evet tercihini kullan" mesajını vermektedir. Dolayısıyla Sami Evren'in önerisi de bu noktada önem kazanıyor. Referandum sonrasına bırakılacak toplu görüşme, AKP'nin eline sopayı vermek anlamına gelmektedir.

Toplu sözleşme için görüşmeleri referandum sonrasına erteleme istemek, bugüne kadar grev ve toplu sözleşme hakkımızın zaten olduğu yönündeki tüm söylemlerimizi boşa çıkartan bir hamledir. Kısacası, uluslar arası sözleşmelerden ve İLO normlarından kaynaklı haklara sahip çıkmama anlamına gelir.

Bir hakkın kullanılması için yasal düzenleme beklemek, bugüne kadar yaratılan değerlerle de çelişmektedir. Fiili mücadeleyi temel alan sendikalar, yasal düzenleme peşine düşmek yerine, iktidarı fiilen hayata geçirilen haklara uygun yasa yapmaya zorlar. Buradan hareketle; hükümeti, var olan hakların kullanılmasını için zorlamak yerine, toplu sözleşme için referandum sonrasına tarih vermek kendine güvensizliğin ve sokaktan kopmanın sonucudur.

KESK, toplu sözleşme hakkının oylanmasını doğru bulmadığını tüm kamuoyuna açıklama görevini yerine getirmemiştir. Temel insan hakları ve sendikal haklar oylamaya sunulamaz. Bunlar tercihe tabi tutulacak konular değildir. O nedenle anayasa paketi konusunda örgütü bağlayıcı tavırlar alması dü-

Örgütü yeniden örgütlenme süreci olarak da adlandırabileceğimiz bu sürece, iş yeri ve şubelerde düzenlenecek tartışma oturumlarıyla başlanabilir. Konu başlığı olarak; örgüt modeli ve karar organları gibi bir sınırlılık sonuç alıcılık açısından düşünülebilir. Herkesin önerilerini sunma şansını bulabileceği bu oturumlar, süre sınırına takılmadığında verimli sonuçlar doğurabilir. Herkesin sürece dair analizlerini ve önerilerini sunduğu böylesi çalışmalar, çeşitli ortaklaşmaları da beraberinde getirebilir. Kimi politik olmayan yapay ayırım noktalarını ortadan kaldıracak bir işlev üstleneceği de hesaplanmalıdır. Böylesi bir çalışma Eğitim Sen genel merkezi tarafından "program kurultayı" olarak organize edilmiş, ancak sonuç alınamamıştı. Kurultaya sunulan tüm çalışmalar adeta yok sayılarak, suya sabuna dokunmayan bir sonuç bildirgesiyle geçiştirilmişti.

şünülemez. Ancak kamu emekçileriyle ilgili bölümler için etkin teşhir çalışması yapılabilirdi. Anayasa paketindeki toplu sözleşme maddesinin grev içermediği için anlamsız olduğu, ayrıca uzlaşmazlık durumunda hükümetin atayacağı Hakem Kurulu'nun tam bir tuzak olduğu etkin bir şekilde anlatılabildi. Bütün bunların mücadele konusu edilmesi gerekirken, tam tersine anayasa paketini çare olarak göstermek, kamu emekçilerinin mücadele tarihine leke olarak düşmüştür.

Kuşkusuz Sami Evren ne yaptığını da ne önerdiğini de çok iyi biliyor. Soldan sistem içi kanallara yol almanın uçlaşmış örneği olan grup anlayışıyla hareket ediyor. Burada amacımız geçmişi kaşımak değil ama bu grupla seçim ittifakı yapanlar da en az Sami Evren kadar vebal altındadır. Salt yönetimlerde yer alabilme adına soldaki bozulmalara güç verenler, en azından böylesi durumlar için dersler çıkartabilmelidir.

Tekrar konunun özüne dönecek olursak, toplu sözleşme güç ve örgütlülük işidir. Çuvaldızı kendimize batırarak düşünelim. Eğer bugün itibariyle toplu görüşme değil de toplu sözleşme uygulanıyor olsaydı KESK için ne değişirdi? Hatta bir an için grev hakkının da kullanıldığını düşünelim. Bütün bunları sadece yetkili olduğumuz Kültür-Sen üzerinden mi yürütecektik? Üçüncü sıradaki konfederasyonun yaptırım gücü ne olurdu acaba? Bütün bunların yanında, yasal düzenlemesi olduğu halde, işçi sendikalarının sürekli hak kaybına uğruyor olması nasıl açıklanabilir?

Yukarıdaki sorulara samimi cevaplar üretmek için örgütlenme meselesine doğru çözümler bulmayı gerektirir. KESK'in asıl meselesi yasaların eksikliği değil, kendi içinde doğru bir örgüt modelini oluşturamamasıdır. Örgütlenme yapısının hantallığının yanında mücadele programlarını oluşturacak mekanizmaların da olmayışı, ekstra bir eksiklik olarak göze çarpıyor.

Gıdasını sistemin kültüründen alan ve tabanla yönetimin yabancılaşmasına yol açan temsili anlayış, devrimci bir eleştiriden geçirilmeksizin sendikal krizden çıkmak mümkün değildir. Yöneten-yönetilen ikilemine demokratik bir çözüm bulmak, her şeyin çaresi olmasa da ilk adımı olabilir. Çünkü taban dinamiklerinin edilgen olduğu yerde enerjinin açığa çıkarılması da olanaksızdır. Birçok defa tabanın söz ve karar sahibi olmasının organlarını yaratmanın önemine dikkat çektik. İş yerlerinden başlayarak şubedeki temsilciler kurulunun karar organı olması gerektiği konusunda herkeste görüş birliği oluşmuşken, bunun hayat bulmamasının sebeplerini tartışmak gerekiyor.

KESK'in içine düştüğü açmazlar-

KESK, toplu sözleşme hakkının oylanmasını doğru bulmadığını tüm kamuoyuna açıklama görevini yerine getirmemiştir. Temel insan hakları ve sendikal haklar oylamaya sunulamaz. Bunlar tercihe tabi tutulacak konular değildir.

dan kurtulması için mücadele tarihine bakması bile yeterince ipucu verecektir. Geçmişinde alınacak her kararı tabanıyla tartışan sendikal hareket, sokakta da masada da güçlü olmuştur. Çünkü kitleler, içinde bulunmadığı kararlara sahip çıkmada isteksiz davranır. Oysa içinde kendi iradesini hissettiği kararların da yılmaz savunucuları olmuştur. Mücadele tarihimizde başarılı her eylemin öncesinde, mutlaka tabanla kurulmuş sağlıklı ilişkilere rastlamak mümkündür. Ancak tersinden düşünecek olursak, başarısız her eylemin altından da tabandan kopukluk çıkar. Öyleyse işe, tabanı söz ve karar sahibi kılacak organların oluşturulmasından başlamak en doğru yöntem olacaktır.

Örgütü yeniden örgütlenme süreci olarak da adlandırabileceğimiz bu süreçte, iş yeri ve şubelerde düzenlenecek **tartışma oturumlarıyla** başlanabilir. Konu başlığı olarak; ör-

güt modeli ve karar organları gibi bir sınırlılık sonuç alıcılık açısından düşünülebilir. Herkesin önerilerini sunma şansını bulabileceği bu oturumlar, süre sınırına takılmadığında verimli sonuçlar doğurabilir. Herkesin sürece dair analizlerini ve önerilerini sunduğu böylesi çalışmalar, çeşitli ortaklaşmaları da beraberinde getirebilir. Kimi politik olmayan yapay ayırım noktalarını ortadan kaldıracak bir işlev üstleneceği de hesaplanmalıdır. Böylesi bir çalışma Eğitim-Sen genel merkezi tarafından "program kurultayı" olarak organize edilmiş, ancak sonuç alınamamıştı. Kurultaya sunulan tüm çalışmalar adeta yok sayılarak, suya sabuna dokunmayan bir sonuç bildirgesiyle geçiştirilmişti.

Bu olumsuz deneyimin ışığın-

da hareket edilerek, şube düzeyinde düzenlenecek oturumlardaki sunumlar ve en önemlisi fikir birliğine varılan konular mutlaka bağlayıcılığı olan kararlar haline getirilmelidir.

Sendikal hareketi zayıflatan ve inandırıcılığının kaybolmasına yol açan diğer bir etken de seçim süreçleri olmuştur. Temsili olan ve tabanın yetki devretmesine dayanan seçim sistemi, yalnızca bürokrasiyi doğurmakla kalmamış, aynı zamanda grup dinamiklerinin ilkel duruşlarını da zaafa uğratmıştır. Öyle ki bir seçim sürecinde ittifak yapılan grupla diğer seçimde karşı karşıya gelinir olmuştur. Hiçbir politik duruşa dayanmayan bu ittifaklar, delege sayıları üzerinden yapılan pazarlıklar sonucu olmaktadır. Bu durum, tabanda itici bir etki yaratmakta ve sendikal süreçten kopmalara yol açmaktadır.

Seçim süreçlerinin bu bozucu et-

kilerini en aza indirmenin asıl yolu, yönetimleri karar organı olmaksızın çıkartıp, bu sorumluluğu tabana yaymaktan geçecektir. Karar organlarının cazip hale gelmesi katılımı ve dinamizmi artırıcı bir rol oynayacaktır.

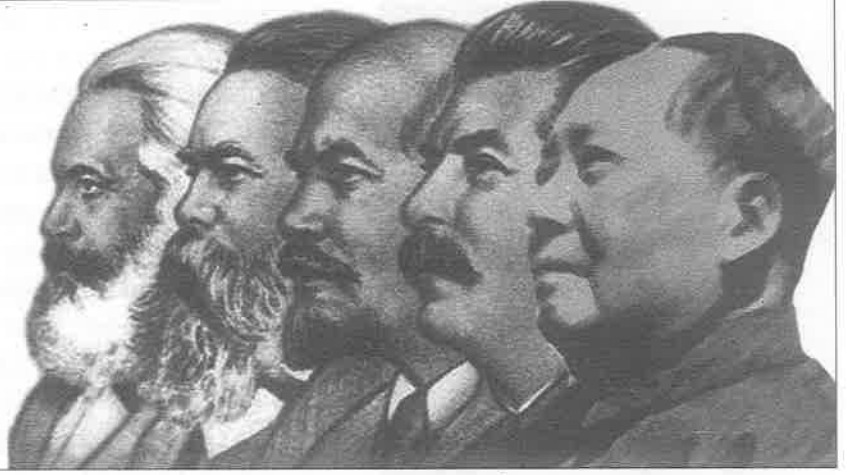
Yukarıda sözünü ettiğimiz tartışma oturumları önerimiz, önümüzdeki kongreler öncesinde hayata geçirmek birçok açıdan önemlidir. Her şeyden önce, sendikal mücadeleye yakın pencereden bakan anlayışları birbirine yakınlaştıracak ve ortak programlar oluşturma zemini yaratacaktır. Böylece anlamsız delege yarışmaları yerine, anlayışların politik rekabetine şans verilmiş olacaktır.

Sendika içi demokrasiye güç katacak olan bu tip çalışmaları, zaman kaybetmeden hayata geçirmek gerekmektedir. Aksi durumda var olan kan kaybı daha da artacaktır. Sorunlara sınıf perspektifiyle yaklaşmak sorumluluk isteyen bir iştir. Emekçilerin genel çıkarını ve sendikal örgütünü öncelikli saymayan anlayışlar giderek kendi varlıklarını da yitirecektir. Ashında bu söylediğimize KESK içinde yeterince örnek de vardır.

Bugün kamu emekçileri mücadelesinde yaşanmakta olan sıkıntıların sebepleri değişik gerekçelere dayandırılrsa da yapısal eksikleri ve yönetim anlayışındaki sapmaları başlıca nedenler olarak sayabiliriz. Bize göre, yapısal sorun olarak gördüğümüz nedenleri ortadan kaldıracak önlemler, aynı zamanda yönetici hatalarını ve sapmaları da en aza indirecektir. Yeter ki geleneğimizde var olan devrimci çözümleri bugüne doğru aktarabilelim. Ve unutmayalım ki kitlelerin devrimci potansiyellerini açığa çıkarmanın yolu yüzümüzü emekçilere dönmekten geçer.

Eğer sorunlarımızın çözümü için anahtar kavramlar arıyorsak; birisi tabanın söz ve karar sahibi olması, diğeri ise fiili ve meşru mücadeledir.

DOĞRU YERDEN ÖĞRENELİM

VIETNAM EMPERYALİZME VE FEODALİZME KARŞI MÜCADELEDE BİR KİLOMETRE TAŞIDIR

Marksizm bir eylem kılavuzudur. Bugüne kadar birikmiş deneyimler birebir aktarılmak yerine her ülkenin koşullarına göre yeniden üretilir. Amacımız, Vietnam'ı incelerken Ho Shi Minh ve Vo Nguyen Giap'ın öncülüğünde yürütülen mücadeleyi, milyonların katıldığı devrim sürecinin kilometre taşlarını anlamaya çalışmaktır. **Hiçbir devrim modeli taklit edilemez; ancak dersler çıkarmamıza yardımcı olur.**

VIETNAM SÖMÜRGEÇİLİĞE VE MONARŞİYE KARŞI BAŞKALDIRIDIR

1516 yılında Portekizlilerin bölgeye gelmesiyle Vietnam sömürgecilerle tanışmış oldu. Onu ticaret, şantaj, savaş ve misyonerlik faaliyetleriyle diğer güçler takip etti. 1859 yılında Fransızlar'ın Saygon'u ele geçirmesiyle Vietnam'ın sömürgeleştirilmesi tamamlandı. 1. Emperyalist Paylaşım Savaşı'na gelindiğinde Fransa'nın sömürgeleri kendi topraklarının 8 katı büyüklüğündeydi (48 milyon km2) ve 48 milyonluk bir nüfusu barındırıyordu. Ayrıca 600 bin kişilik ordusu-

nun yarısından fazlası sömürgelerden devşirilen askerlerden oluşuyordu. Fransa, sömürgelerin yeraltı ve yerüstü zenginliklerini yağmalayarak ihtiyaç duyduğu kaynakları sağlıyordu. Vietnam'dan elde edilen hammaddeler ise pirinç, kauçuk ve kömürdü. Bunların çıkarılması için ihtiyaç duyulan insan kaynağı, yine Vietnamlılarca karşılanıyordu. Maden ve diğer sanayi kollarında 100 bin civarında Vietnamlının çalıştırılması cılız da olsa işçi sınıfını oluşturdu.

Kaynakların talan edilmesi, halkın yoksulluk ve açlık içinde yaşamasına yol açmış; feodal boyunduruğa emperyalist yağma da eklenmişti. Vietnamlıların okula gitmesi, eğitim alması sakıncalı görüldüğü gibi halk sağlığı konusunda da hiçbir şey yapılmadı. Vietnam'da her yüz bin kişiye bir doktor düşüyordu.

Sömürgeçiliğe karşı direnişin başlangıcında burjuva ve küçük burjuva unsurlar bağımsızlık mücadelesine ilgi göstermesine rağmen, zamanla pasifizm ve uzlaşmacılık eğilimi ağır basar. Çin'de Guomintang, Vietnam'da Ulusal Parti başlangıçta sömürgeci-

liğe karşı mücadelede yer almalarına rağmen baskı, şiddet ve katliamlarla karşılaştıklarında işgalcilerle uzlaşmayı tercih etmişlerdi. Komünist partilerin doğuşuyla, milliyetçi hareketlerin gerçek yüzünü açığa çıkarmak kolaylaşmıştır. Burjuvazi, işgalciyle komünistler (işçi ve köylüler) arasında kaldığında sınıfsal konumu gereği hiç tereddüt etmeden işgalden yana tavır almıştır.

Vietnam'da devrimci mücadelenin harcının oluşturulmasında ve gelişmesinde Ho Shi Minh'in büyük katkıları olmuştur. Gençliğinde Vietnam'dan çıkan Ho Shi Minh, Fransız Komünist Partisi'nin kurulmasında (1920) rol almıştır. Ardından Sovyetler Birliği'ne geçerek 3. Enternasyonal toplantısına katılmıştır (1924). Kendi ülkesindeki devrimci mücadeleyi toparlamak için Çin'in Kanton bölgesine geçerek Vietnam Devrimci Gençlik Birliği'nin kurulmasını (1925) sağlamıştı. Ho Shi Minh, komünistlerin parçalı ve cılız görüntüsünü gidererek küçük Marksist grupları birleştirip Çin-Hindi Komünist Partisi'nin kurulmasını sağladı (Şubat 1930).

Başlangıçta, Vietnam'daki ulusal mücadeleye önderlik eden Vietnam Ulusal Partisi, koşulların sertleşip işgalcilerin katliamlara yönelmelerinin ardından mücadeleden hızla uzaklaşarak yok oldu. Yeni kurulan Çin-Hindi Komünist Partisi'nin öncülük ettiği Yen Bai Garnizonu'nda başlatılan ayaklanma sömürgeci-ler tarafından bastırılmıştır. Ancak halkın mücadele azmi kırılmamış, kırsal bölgelere çekilen devrimciler köylülüğün örgütlenmesini önüne koymuştu. Köylü ayaklanmaları (1930-1931) sonucu kırsal bölgelerde kısa süreli halk iktidarları kurulmuş ancak bunlar da katliamlarla bastırılmıştır.

Vietnam devriminin başında Ho Shi Minh gibi bir önderin bulunması mücadele çizgisinin berraklaşmasında önemli bir etkidir. Ho Shi Minh, devrimin yolunu "...işçi sınıfının öncülüğü, geniş bir anti-emperyalist cephe kurulması ve silahlı ayaklanmadır." (Milli Kurtuluş Savaşımız- Ho Shi Minh) biçiminde çizerek uzun bir Halk Savaşı verileceğini göstermişti. **Vietnam gibi coğrafi ve nüfus bakımından zayıf, ekonomik yönden gelişmemiş bir ülkede ancak zamana yayılmış bir savaşın başarı şansı olabilirdi.**

Vietnam'da ayaklanmaların sömürgeci-ler tarafından bastırılmasının ardından Ho Shi Minh, Hong Kong'da İngiliz emperyalistleri ta-

rafından tutuklandı (Şubat 1930). Devrim dalgasının kısa süreliğine de olsa geri çekilmesinin ardından, Fransızlar ayaklanmalardan çıkardıkları dersle burjuva ve küçük burjuva unsurları komünistlerden ayırmak için İmparator Bai Dai'nin 'reform' politikası açıklamasını sağladı. Kukla bir hükümet kurdurarak başına da Ngo Dinh Diem adında bir gericiyi getirdiler.

2.EMPERYALİST PAYLAŞIM SAVAŞI'NIN VIETNAM ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİNE ETKİLERİ

2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın hemen başında faşist devletlerin, rakipleri karşısında sağladığı üstünlük siyasi haritanın değişmesine yol açıyordu. Alman birlikleri, doğuya doğru yıldırım harekâtları ile pek çok devleti adeta savaşmadan işgal etmişti. Fransa'da Halk Cephesi'ni hükümetten düşüren milliyetçiler ülkeyi faşizme teslim ettiler. Kısa çarpışmalar sonrasında Fransa, faşist ordulara armağan edildi (1939). Fransa'nın düşüşü sömürgelerde tereddütlere yol açmıştı. Fransız işgal kuvvetleri yeni durumda nasıl tavır alacağını belirlemeden Japon faşistleri Vietnam'ın kuzey bölgelerini işgale başlamıştı bile (1940). Vietnam halkı artık Fransız emperyalistlerinin yanı sıra Japon faşistlerine karşı da savaşmak zorundaydı. Bu koşullarda Ho Shi Minh, 30 yıllık aranın ardından gizlice Vietnam'a dönerek (1941) ulusal kurtuluş mücadelesinin başına geçti. İşgale karşı çıkan tüm güçler bir araya getirilmeye çalışılmış, 1941 Mayıs'ında Ulusal Birlik Cephesi (Vietminh) kurulmuştur. Cephenin kurulmasıyla birlikte gerilla mücadelesi ivme kazanarak pek çok bölgede direnişler örgütlendi. 22 Aralık 1944 yılında Vo Nguyen Giap komutasında ilk Silahlı Propaganda Birliği kuruldu. Ho Shi Minh, SPB'nin görevlerini şöyle tanımlıyordu. "...politik yana askeri yandan daha fazla ağırlık verilecektir; bu bir propagan-

da birliğidir. Askeri yanda başarılı hareketin ana ilkesi, kuvvetlerin yoğunlaştırılmasıdır. Propaganda birliği kuzeyden güneye bütün Vietnam'da hareket edecektir." (Milli Kurtuluş Savaşımız- Ho Shi Minh)

FAŞİZMİN SOVYET ORDULARINCA YOK EDİLMESİ SÖMÜRGEÇİLİĞE KARŞI HALKLARIN AYAĞA KALKMASINDA KALDIRAÇ İŞLEVİ GÖRMÜŞTÜR

Kahraman Sovyet halkı, faşist saldırıları önce Moskova ve Stalingrad önlerinde durdurmuş, kısa bir süre sonra da püskürtmüştü. Faşistler kaçarken canlı namına her şeyi yok ettiği gibi taş üstünde taş da bırakmamıştı. Sovyet Ordularının Berlin'e girmesinin ardından 2 Mayıs 1945'te, Alman faşistleri döktüğü kan deryası içinde boğulup gitmişti. Sovyet Orduları, bu kez yönünü doğuya çevirip Japon faşistlerinin Mançurya'daki ana karargâhını yok ederek Güney Asya'daki faşist işgallerin bitmesinde çok önemli bir adım attı. Japon faşistleri, Sovyetlerle teslim şartlarını görüşürken Amerikan emperyalistlerinin Ağustos'ta önce Hiroşima'ya ardından Nagazaki'ye attığı atom bombaları yüz binlerce insanın ölmesine milyonlarca insanın da sakat kalmasına yol açtı. **Sovyet Kızıl Ordusu'nun yenilmez denilen Japon faşistlerini çok kısa bir süre içinde yok etmesi Asya halkları için müthiş bir atılım sağladı. Bağımsızlık mücadelelerine ivme kazandırdı. ABD'nin Japon halkı üzerine attığı atom bombasının asıl hedefinin, yüzünü sosyalizme ve devrime dönen dünya halkları olduğu her zaman akılda tutulmalıdır.**

Vietnam halkı bir yandan Fransız emperyalistleri, diğer yandan Japon faşistlerinin gözü dönmüşlüğü sonucu korkunç ızdıraplar yaşadı. 1944 yılı sonundan 1945 yılı başına kadar, 2 milyondan fazla insan açlıktan öldü. Savaşın sonlarına doğru Japon faşistleri Fransız işgalcile-

ri yenerek hepsini hapsetti. (9 Mart 1945) Fransızların teslim olmasıyla geniş kırsal alanlarda doğan boşluk Çin-Hindi Komünist Partisi'nin Silahlı Savunma Birlikleri'ni kurmasıyla dolduruldu. Ayrıca, Silahlı Propaganda Birlikleri ile Kurtuluş Birlikleri birleştirilerek Vietnam Kurtuluş Ordusu oluşturuldu. (Nisan 1945)

Japon faşistlerinin teslim koşullarını kabul etmesiyle, Vietnam'da genel ayaklanmanın başlama tarihi kesişti. 11-23 Ağustos 1945'te Vietnam Kurtuluş Ordusu öncülüğünde Vietnam halkının ayaklanması, 19 Ağustos'ta Hanoi'nin kurtarılmasıyla son buldu. Bir yandan Japon faşistleri ve Fransız emperyalistleri yenilirken, diğer yandan Bai Dai'nin tahttan çekilmesiyle 12 yıldır süren monarşi devrilerek Vietnam Demokratik Cumhuriyeti kuruldu (2 Eylül 1945).

Japonların müttefiklerle teslim anlaşmasını imzalamasının ardından Japon askerlerini teslim almak bahanesiyle Vietnam'ın güneyine gelen İngilizler, önce Fransızları hapisten çıkararak tekrar silahlandırdı. Ardından güneyde esir Japon askerlerinin de kullanıldığı bir darbe tezgahlandı (23 Eylül 1945).

Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'nde 6 Ocak 1946'da yapılan seçimlerde, Ulusal Birlik Cephesi (Vietminh) zafer kazandı. 2 Mart 1946'da ise yeni halk anayasası kabul edildi. Ulusal Birlik Cephesi'nin halkın tek temsilcisi olduğunun tescillenmesinin ardından, 6 Mart 1946'da Ho Shi Minh ile Fransız temsilci arasında hazırlık anlaşması imzalandı. 14 Eylül 1946'da ise geçici anlaşma imzalandı. Fransız emperyalistleri Vietnam'ın bağımsızlığını tanıyacağını ilan etmesine rağmen daha anlaşmanın mürekkebi kurumadan Hoipong'u bombalayıp Lang Son'u işgal ettiler (23 Kasım 1946). Binlerce sivil, bombardıman ve işgal sırasında katledildi. 17 Aralık 1946'da ise Fransızlar Hanoi'ye

saldırarak Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'ni yıkmaya çalıştı. 19 Aralık 1946'da bütün halkın katılımıyla Fransız emperyalizmine karşı Direnme Savaşı başlatıldı.

DİRENME SAVAŞI

Alman faşizminin işgali sırasında kaynakları talan edilmiş, savaş sonrasında ise Marshall yardımlarına avuç açmış olan Fransa, nasıl oluyordu da binlerce mil uzakta sömürgeciliği devam ettirme kararı alabiliyordu? Ya da önce Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'nin bağımsızlığını tanımasına rağmen neden çark ediyordu? Fransa'nın tutum değişikliğinin/cüretinin arkasında, 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan daha da güçlenerek çıkan ABD emperyalizmi vardı. ABD, Japon faşistlerinin teslim olmasının ardından Güney Asya bölgesinde nüfuz alanlarını genişletmeye çalışıyordu. Çinde İngilizlerin yerini alarak Guomintang'ı desteklerken Filipinler'de İngilizleri, Vietnam'da da Fransızları destekledi. Savaştan güçlenerek çıksa da, ABD'nin pek çok cephede birden savaşı yürütme kapasitesi yoktu. Ayrıca kendisi savaşmak yerine uzunca yıllardır işgal deneyimleriyle, ilişki ağıyla tecrübe edinmiş İngiliz ve Fransız emperyalistlerinin kendileri adına savaş-tırılması daha ekonomik olacaktı. **Kore'nin işgalinde doğrudan yer**

alan ABD, savaş sonrası zayıflayan rakiplerinin eski sömürgelerini elde tutmaları için her türlü desteği yapmıştır. ABD'nin desteğinin arkasında kendi pazar alanlarını genişletme isteği yatmaktaydı. Komünizmin yayılması bahanesiyle emperyalist rakiplerini kendi arkasında yedekleyip dünyanın jandarması rolüne soyunan ABD, halkların bağımsızlık, özgürlük taleplerini kanla bastırıp, engellemeye çalışıyordu.

Vietnam'ın tekrar işgali sırasında Fransız askerlerinin silah, yiyecek vb. tüm ihtiyacının en az %85'ini ABD karşılıyordu. İşgalin her aşamasına 'danışman' adı altında gönderdiği kuvvetlerle müdahale ediyor, savaşı yönetiyordu.

İşgal karşısında Vietnam halkı, Vietminh'in yerine çok daha geniş bir çevreyi içine alan Lien Viet'i (Vietnam Birleşmiş Ulusal Cephesi) kurdu (Mart 1951). Direnme Savaşı boyunca "Her şey cephe için, Her şey zafer için" sloganı tüm halkın kenetlenmesinde önemli bir rol oynadı. Lien Viet, emperyalizme ve feodal sömürüye karşı tüm halkın örgütlenmesinde kaldıraç işlevi gördü. Vietnam'da toprak ağaları ve feodal sınıf, nüfusun yalnızca %5'ini oluşturduğu halde, ekilebilir toprakların % 70'ine sahipti. Bu durumu tespit eden Ho Shi Minh bir-

lik ve ittifaklar konusunda kapsayıcı bir yaklaşım sergiliyordu: “*Genel tutum ve politika, tamamen topraksız ve az topraklı köylüye dayanma, orta köylü ile yakın bağlar kurma, zengin köylülerle ittifak etme, feodal sömürmeyi adım adım ve fark gözeterek ortadan kaldırma, üretimi genişletme, direnme savaşını hızlandırmak*” (Milli Kurtuluş Savaşımız- Ho Shi Minh) diyordu.

Çin-Hindi Komünist Partisi Direnme Savaşı boyunca tazminat ödemedi toptan el koyma yoluna gidilmemesi gerektiğini söylüyordu. Parti, toprak reformu için de hedefini “toprağı işleyene dağıtmak” biçiminde belirliyordu. Fransız emperyalistleri sömürgelerden topladıkları askerlerle birlikte 500 binin üzerinde bir güçle saldırıyor ancak, herhangi bir sabit cephe olmadığı için tüm Vietnam’a güçlerini yaymak zorunda kalıyordu. Vietnam Kurtuluş Ordusu ise gerilla savaşını ülkenin her yanına yayarak düşmanın dağınık, zayıf hedef olmasını sağlıyordu. Vietnam Kurtuluş Ordusu’nun dağınık ve zayıf işgal kuvvetlerini kolaylıkla yok etmesi işgalcileri yeni önlemler almaya zorluyordu. Fransız emperyalistleri kolay lokma olmamak için güçleri bir araya toplamak istediğinde ise boşaltılan geniş alanlar Vietnam Kurtuluş Ordusu’nun denetimine giriyor, daha fazla güçlenmesine yol açıyordu. **İşgalcilerin en büyük zaafi cephe savaşı için güçlü bir orduya ve modern silahlara sahip olmalarına rağmen hareketli savaş karşısında çaresiz kalmalarıydı.**

Vietnam Kurtuluş Ordusu, Direnme Savaşı boyunca pek çok muharebede düşmanı bozguna uğratmayı başararak zafere adım adım ilerliyordu. Direnme Savaşı boyunca gerçekleşen çarpışmaların bazılarını şöyle sıralayabiliriz:

1947 yılında Viet Bac’da, 1950 yılında Vietnam-Çin sınırında işgalciler yenilgiye uğratıldı. 1951’de iç bölgeler seferi, 18. yol seferi,

Ha Nam-Nam, Dinh-Ninh Binh, Hoa Binh seferi vb. 1952 yılında Vietnam’ın Güney ve Kuzey Batı bölgelerini içine alacak biçimde savaş genişledi. 1953’te ise Vietnam’ın da dışına çıkarak diğer sömürgelere yayıldı. Kamboçya ve Laos’da da işgal güçleri gerilemeye başladı. Pat Het Lao (Özgür Laoslular Hareketi) ile Vietnam Halk Gönüllüleri, yaşanan çarpışmalarda düşmanı yenerek Samneu ve Yukarı Laos’un geniş bölgelerini işgalden kurtardı.

DIEN BIEN PHU YÜZYILLIK SÖMÜRGEÇİLİĞE KARŞI VIETNAM HALKININ CEVABIDIR

Fransız sömürgeciler Dien Bien Phu’ya asker ve silah yığarak bir yandan Vietnam-Laos sınırını kapatmayı hedeflerken diğer yandan Vietnam Kurtuluş Ordusu’nu yenmeyi, dağıtmayı amaçlıyordu.

Vietnam Kurtuluş Ordusu’na ise Giap komuta ediyordu. Giap ile Ho Shi Minh devrimci mücadelenin başlangıcından beri azmin ve kararlılığın simgeleşen isimleri olmuşlardı. Giap, silahlı mücadelenin her aşamasında bulunmuş, ona yön vermiş bir askeri önderdi. Bugün bile Giap, burjuva uzmanlar dahil birçok kesim tarafından gelmiş geçmiş en büyük askeri dehalardan biri olarak kabul edilir.

Dien Bien Phu vadisine Fransızlar büyük miktarda paraşütçü birlikler indirdi. Vietnam’daki çarpışmalara katılan birliklerin yarısı bu bölgede toplandı. 10 Aralık 1953’de, Vietnam Kurtuluş Ordusu Lau Chau cephesinde çarpışmaları başlattı ve iki gün içinde bu bölge düşmandan temizlendi. 27 Aralık’ta ise Özgür Laoslular Hareketi ile Vietnam Halk Gönüllüleri Thakha’a girdiler ve Mekong deltasının kıyılarına kadar ulaştılar. Üç gün sonra ise Attopeu bölgesinde düşmanı yenilgiye uğratarak Bolovani bölgesini düşmandan temizlediler.

7-8 Mart 1954’te Vietnam Kurtuluş Ordusu, Lat Bi ve Gia Lan havaalanlarına beklenmedik saldırılar

düzenleyerek 78 uçağı imha edip düşmanı şaşkına çevirdi.

13 Mart 1954’te ise Dien Bien Phu da çatışmalar başladı. Fransız emperyalistleri büyük bir saldırı başlatmak için kuvvetlerini bu bölgeye toplamışlardı. Vietnam Kurtuluş Ordusu ise bu vadinin çevresini kuşatmış; zamanla çemberi daraltarak küçük bir bölgeye hapsedmişti. Fransızlar, kurdukları kapana kendileri kısılmıştı. İşgal kuvvetleri hava desteğinin de yardımıyla çemberi kırmaya çalışıyordu. **Modern silahların yanında Napalm bombaları da dahil her türden kitle imha silahlarını kullandılar. Ancak Vietnam halkının özgürlük tutkusunu yine de yok etmeyi başaramadılar. Vietnam Kurtuluş Ordusu, Giap yönetiminde insanın dayanma sınırlarını zorlayan bir azimle 100 yıllık esarete son verilmek üzere olunduğunun bilinciyle davrandı.** “...savaşçılarımız yüzlerce km siper kazdılar. Bu mükemmel siperler kuvvetlerimizin düşmanın Napalm bombası yağmuru altında ve topçu ateşine rağmen yayılmasını ve ilerlemesini mümkün kıldı...Askerlerimiz topçu kuvvetlerimizi Dien Bien Phu yakınlarına getirebilmek için ormanlardan kestikleri kütüklerle yollar yaptılar” (Halk Savaşının Askeri Sanatı- Vo Nguyen Giap)

Dien Bien Phu’ya kadar ki çarpışmaların toplamında 112 bin Fransız askeri saf dışı edildi. Ayrıca 177 uçak düşürüldü. Dien Bien Phu bölgesinde 16.200 işgal kuvveti vardı. Çarpışmalar sonucunda tümü ya öldürüldü ya da esir alındı.

DIEN BIEN PHU SADECE BİR ÇARPIŞMA DEĞİLDİR; O BİR HALKIN ÖZGÜRLÜK UĞRUNA BAŞKALDIRISIDIR

Dien Bien Phu’yu sadece savaş terimleriyle açıklamaya çalışmak onu tam olarak anlamamaktır. Dien Bien Phu özgürlüğe susamış bir halkın; kadın, çocuk, yaşlı-genç demeden “Her şey cephe için, Her şey zafer için” sloganının etrafında bir-

leşmesidir. Zafer için kenetlenmiş bir halkın başkaldırısıdır.

Dien Bien Phu'ya cephane , silah, yiyecek, bilgi vb. ulaştırmak için halk seferber olmuştu. Halkın canı pahasına gösterdiği cesaret hayranlık vericidir. Giap, yazılarında bu gerçeğin altını sıklıkla çizer. "Kasabalardan gelen binlerce bisikletli de cepheye yiyecek ve cephane taşıdı." (Halk Savaşının Askeri Sanatı- Vo Nguyen Giap)

Halkın zafere kilitlendiğini gösteren bir başka örnek; "cepheye malzeme götürmek için her boyda yüzlerce kayık, yüz binlerce bambudan yapılmış sal, makineli tüfek ateşini, akarsuları, çağlayanları aştı." (Halk Savaşının Askeri Sanatı- Vo Nguyen Giap)

Hiçbir görevlendirme beklemeden mücadelenin doğallığında halk cepheye koşarak düşmanın durumu ile ilgili bilgi vermek için adeta yarışıyor. "Gece ve gündüz 100 binlerce haberci ve genç gönüllü, düşman uçaklarına ve gecikmeli bombalarına rağmen geçitleri, akarsuları aştı." (Halk Savaşının Askeri Sanatı- Vo Nguyen Giap)

Halkın coşkusu, fedakarlığını, zafere olan inancını arkasına alan Vietnam Kurtuluş Ordusu, Dien Bien Phu'da zafer için ölümün hiçe sayıldığı pek çok örnek sunmuştur. "...geri kaymasını önlemek için kendisini bir topun altına atan To Vinh Dien; bir topçu yuvasını vücudu ile susturan Phon Dinh Giot... Düşmanı 3000 km izleyen birlikler vardı."(Halk Savaşının Askeri Sanatı- Vo Nguyen Giap) Özgürlük karşısında ölüm ne kadar da acizleşiyordu.

Fransız sömürgeciliğinin Vietnam'da ödediği faturanın bedelini açıklayan Birleşmiş Milletler Fransız delegesi Julas Manc "Fransız saflarında 92 bin ölü ve 114 bin yaralı vardı. Savaşın maliyeti 7 milyar dolardı..." (22 Temmuz 1954-Vietnam'da Savaş Suçları-Bertrand Russell)

55 gün süren Dien Bien Phu

çarşımaları 7 Mayıs 1954'de işgal güçlerinin tamamının saf dışı edilmesiyle sonuçlandı. Fransız emperyalistleri yenilgiyi kabul etti. 21 Temmuz 1954'de Cenevre Konferansı düzenlendi. Konferans, Fransız emperyalistlerinin Çin-Hindi'nden tamamen çekilmesini karar altına alıyordu. Konferansın sonuçları incelendiğinde öne çıkan üç önemli madde şunlardı:

1-Vietnam, Kamboçya ve Laos'un bağımsızlığına saygı duyulacak.

2-Özgür seçimler yapılacak

3-Fransız ordusu Hindi Çin'inden çekilecek.

VIETNAM FRANSIYALISTLERİ İÇİN BİR BAKIŞA DÖNÜŞTÜ

Fransız emperyalizmi işgali sürdürebilmek için diğer sömürgelelerinden getirttiği 500 binin üzerinde askeri Vietnam'da savaştırdı. Bu durum diğer sömürgelelerde ve özellikle Kuzey Afrika'da boşluk doğmasına yol açtı. Buralarda ortaya çıkan direniş hareketleri büyük başarılar elde ederek Fransız sömürge sistemini tümünden tehlikeye soktu. 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı sonrası Tunus (1952), Fas (1953), Cezayir (1954) Kuzey Afrika'da emperyalizme karşı kurulan Ulusal Cephele mücadelelerinin zirveye çıkmasına yol açtı. Vietnam'ın özgürlüğüne kavuşması, bu ülkeler için de örnek oldu.

7 yıldır süren Vietnam Savaşı Fransız ekonomisini olumsuz etkilediği gibi öldürülen, sakat kalan ya da esir edilen Fransız askerlerin durumu da Fransız halkının işgale karşı tepkisinin oluşmasında etkili oldu. Ayrıca Fransa'da faşizme karşı savaşta olgunlaşan sol ve Fransız Komünist Partisi işgalin sorgulanmasında, halk desteğinin zayıflamasında etkin bir rol aldı.

VIETNAM'IN

ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİNİN HALK SAVAŞINA KATKILARI

Ho Shi Minh önderliğinde kahramanca direnen Vietnam halkı, Vo Nguyen Giap gibi bir askeri de-

hayı da ortaya çıkarmıştır. Vietnam Halk Savaşı Marksizme eşsiz katkılar yapmıştır. Mao'nun Halk Savaşı Stratejisi, Vietnam laboratuvarında yeni deneyimler eklenerek daha da zenginleşmiş, halkların ortak hafızasına kazınmıştır.

Giap, Fransız emperyalizmine karşı verilen direnme savaşının amacını şöyle açıklıyordu. "Bizim direnme savaşımız bir halk savaşıydı...bir yandan ulus ve emperyalizm arasındaki çelişki, diğer yandan da halk arasındaki, özellikle köylülük ve feodal toprak ağaları sınıfı arasındaki çelişki" (Halk Savaşının Askeri Sanatı- Vo Nguyen Giap)

THKP/C'nin temel teorik tezlerinde Sovyetler Birliği'nden Çin'e, Küba'dan Vietnam'a kadar pek çok deneyimin izleri görülür. Çünkü hiçbir bilgi şapkadan tavşan çıkarır gibi oluşmaz. Vietnam da diğer ülke deneyimleri gibi devrimcilerin kazanç hanesine yazılmıştır. Giap, halk savaşının hangi aşamalardan geçerek başarıya ulaşacağını da analiz etmişti. "Uzun süreli devrimci savaş, içinde birkaç farklı aşamayı bulundurmalıdır: gayret gösterme aşaması, denge aşaması ve karşı saldırı aşaması" (Halk Savaşının Askeri Sanatı- Vo Nguyen Giap)

Sınıflar mücadelesinin düşük seyrettiği dönemlerde sapmaların ortaya çıkması çokça görülen bir durumdur. Bir yandan küçük burjuva unsurlar hızla devrimciliğe sırtını dönerken diğer yandan dogmatizm, sekterlik madalyonun diğer yüzü olarak karşımıza çıkar. Sol sapmada en çok öne çıkan yön ihtiyaca uygun araçlar geliştirmek yerine ezberlenmiş paket "çözüm"ler devreye sokmaktır. Bilinir ki güçler dengesi aleyhte olduğu dönemlerde kendi güçlerimizi bir araya toplayıp düşman güçleri yıpratmak (kendimizi değil) esastır. "...Güçler dengesi aleyhte olduğu sürece... birlikleri bir araya toplamak gerekir. Bu kendi güçlerimizi toplamak,

geliştirmek ve düşmaninkileri de küçük küçük zaferlerle tüketmek için yapılır... Toprak kaybı pahasına bile olsa kayıp vermekten kaçınılmalıdır.” (Halk Savaşının Askeri Sanatı- Vo Nguyen Giap) Türkiye’de 1980 sonrası devrimciler halka öncülük yapmak bir yana sürekli kendi sorunlarıyla uğraşmıştır. Reel sosyalizmin çözülmesiyle burjuva ideolojisinin gerisine düşmekten kurtulamamıştır. Devrimci ölçek ve normlarda da aşınma yaşanmıştır. Küçük parlamalar dışında sürekli başarısızlıklarla anılır olmak halkın devrimcilere olan ilgisini azaltmıştır. Aslında yeni-sömürge bir ülkede toplumun sürekli yoksulluk, açlık, çaresizlik içinde olması, devrimcilerin önüne büyük hedefler koyup sürekli darbeler yemesi yerine ağır adımlarla kalıcı başarılar hedeflemesini gerektirir. Sevinç ve hüznü abartılı bir şekilde yaşayan toplumlarda devrimcilerin grafiğinin az da olsa sürekli yukarıyı göstermesi gerekir.

Kırla şehrin, fabrikayla tarlanın diyalektik bağı her zaman göz önünde bulundurulmalıdır. Bir çarpışmada edinilen deneyim mücadelenin diğer alanlarına (özgünlükleri göz ardı edilmeden) aktarılabilir. Askeri yazıların o alanın sorunları ve pratiği üzerinden şekillenecek kaleme alınmasına rağmen salt o alan için yazılmış olduğunu düşünmek yanıltıcı olur. “Düşman güçlüyse ondan saklanılır. Düşman güçsüzse ona saldırılır...askeri hareketi siyasi ve ekonomik eylemle birleştirerek karşı koyar. Cephenin sabit bir yeri yoktur. Düşman neredeyse cephede oradadır.” (Halk Savaşının Askeri Sanatı- Vo Nguyen Giap) Ülkemizde düşülen hatalardan bir diğeri de eylem biçimlerini belirlerken güçler dengesini hesaba katmamak ya da kendi gücünü ve düşmaninkini abartılı değerlendirmektir. Devrimcilik kahramanlığı da içerir ancak tek başına kahramanlık değildir. Devrimciler gerektiğinde kahra-

manlıkların en büyük örneklerini sergilemiştir. Ancak unutulmamalı ki emek, sabır, bilinç, disiplin ve umut, işte bunlar kahramanlığın harcıdır. Bireysel kahramanlık önemlidir ve gereklidir. Ancak halkı ayağa kaldırıp mücadeleyi omuzlamasını sağlamak kahramanlıkların en büyüğüdür.

Gerilla savaşını hep saldırı üzerine kurgulamak da yanlıştır. Feodalizmin henüz aşamadığı yerlerde erkek egemen kültür öne çıkar. Kendini gösterme, kanıtlama kaygısı, yapılacak işin önüne geçer. Bu durum zaman zaman kavganın diline de yansır. Giap, sonuç almaya dönük pratik eylemlerin hayati önem taşıdığına altını ısrarla çiziyor. “...kazanmak için vur, sadece başarı kesin olduğu zaman vur, eğer başarı kesin değilse vurma...” (Halk Savaşının Askeri Sanatı- Vo Nguyen Giap) Ülkemiz özgülünden örnek vermek gerekirse; **Tersane ve Tekel işçilerinin yanında olmak adına her seferinde Genel Grev çağrısı yapmak biçimindeki anlayış, karşılığını bulmadığı gibi yaşanan hayal kırıklığı bu eylemlerin kısa süre içinde solun gündeminden de düşmesine yol açmıştır.** Unutulmamalı ki fener ileri tutulduğunda önümüzü aydınlattığı gibi gözümüze tutulduğunda ise önümüzü göremememize yol açar.

Sovyet Kızıl Ordusu askerlik sanatına hareketli savaşı kazandırmıştı. Moskova ve Stalingrad çarpışmalarında olgunlaşan hareketli savaş faşizmin ezilmesine giden yolun önemli bir basamağı olmuştu. Daha sonra Çin Kızıl Ordusu’nun da uygulayıp geliştirdiği bu yöntem Vietnam’da daha ileri taşınmış oldu. “...Adım adım hareketli savaşa doğru ilerleyen halk savaşı, uzun süreli gerilla savaşı, Vietnam’daki kurtuluş savaşının en değerli dersleridir...” (Halk Savaşının Askeri Sanatı- Vo Nguyen Giap) Vietnam Halk Savaşı büyük askeri birlikler yerine hareketli küçük birliklere

öncelik vermiştir. Sömürgecilerin silah ve düzenli birlikler yönünden çok üstün olması, hava desteğinin yanı sıra kitle imha silahlarına da sıkça başvurması büyük askeri yığınakların tercih edilmemesinde etkili olmuştur.

Vietnam’da Halk Savaşının gelişmesi aşamasında birbirinden farklı askeri örgütlenmeleri aynı anda yan yana görebilmekteyiz. Düşmanın görece yoğun olduğu bölgelerde milis ve gerilla biçiminde örgütlenmeler varken; güçler dengesinin ortada olduğu bölgelerde ise halk savunma birlikleri ağırlık kazanmaktaydı. Düzenli birlikler ise büyük çarpışmalarda aktif olarak devreye girmektedir. Giap, Vietnam devriminin diğer kazanımlarını şöyle sıralıyor: “...daha ilk günlerden itibaren; yarı askeri örgütlenmeler veya gerilla birlikleri, bölgesel birlikler ve düzenli birlikler olmak üzere üç tip silahlı kuvvet ortaya çıktı...” (Halk Savaşının Askeri Sanatı- Vo Nguyen Giap)

Vietnam, Halk Savaşı’na eşsiz katkılarda bulunmuştur. Asker ve silah bakımından oldukça güçlü bir düşmana karşı halkın uzun bir gerilla savaşı mücadelesinden geçerek zafer kazabileceğini göstermiştir. Başlangıçta insan ve silah bakımından zayıf olursa da yaşanan küçük çarpışmalarda elde edilen kazanımların hem halk desteğini artıracak hem de düşmanı psikolojik olarak zayıflatacağı gösterilmiş oldu. Düşman tattığı her yenilgide iyice şuursuzlaşıp daha fazla hataya zorlanıyordu. Dien Bien Phu’da da görüldüğü gibi Vietnam Kurtuluş Ordusu’nu büyük bir çarpışmada yok etmek için sabırsızlanan düşman kendisi kapana kısılp çembere alınmış sömürgecilik tarihinde tatmadığı bir yenilgiyle tanışmakla kalmayıp onun bu yenilgisi diğer sömürgelere de işgalcilerin yenilebileceğini göstermiştir. Vietnam halkı tarafından tutuşturulan özgürlük meşalesi diğer mazlum halklara yol göstermiştir.

YA BARBARLIK YA SOSYALİZM

ÇEVRE SORUNU HES'LER VE MÜCADELE

Emperyalizm tarihinin en ağır krizini yaşıyor. Sovyetlerin çöküşüyle birlikte enginlere açıldı sanılan "tek kutuplu dünya gemisi" karaya oturdu. En ucuza üretilen yerde yapılan üretim, en çok kar getiren pazardaki tüketim, sonunda geldi metropol ülkeleri vurdu. İstihdam ve alım gücü düştü. İç pazar daraldı. Kriz metropol ülkeleri salmaya başladı. Kapitalizmin ideologları şapkalarını önlerine koymuş kara kara düşünmekte. Yaptıkları tek yorum, krizin dibi göründü mü, yoksa "w" şeklinde bir süreç mi yaşanacağı?

İşçi sınıfı ve emekçiler açısından baktığımızda görünen, 90'lardan bu yana alternatif yokluğunda kapitalizmin daha fazla yoksulluk ve dizginsiz bir sömürü getirmiş olduğudur. Sınıf çelişkisinin ortadan kalktığı, ideolojilerin sonuna gelindiğinin dillendirildiği, küreselleşme gemisinin henüz su almayacağı dönemde, küreselleşmenin konjonktürel olduğunu ve kendi sonunu hazırladığını ifade etmiştik. Bu süreci fark eden emperyalizm/ABD, 11 Eylül sonrası

dünya üzerinde egemenliğinin devamını sağlamak amacıyla enerji ve hammadde yolları üzerinde kontrol ve tam denetimi hedefine koyan adımları attı. Yaptığı hamlelerle bir taşla birden fazla kuş vurmaya çalıştı. Örneğin; Afganistan'ın işgaliyle rakibi Çin'in enerjiye kolayca ulaşımını engellerken, Türkmen doğalgazını Rusya'nın elinden almanın hesapları içine girdi. Aynı zamanda Afganistan'da bulunan 1 trilyon doları aşkın olan maden rezervinin üzerine oturdu.

Benzer bir durum Irak için de geçerli oldu. Ayrıca bu ülkelerin emperyalizmin sömürgeler zincirine doğrudan katılması, ABD için geçici bir rahatlama oluşturması bakımından bir zorunluluktur. Sistemin içine düştüğü çıkmaz bakımından Ortadoğu ve Afganistan hayati bir öneme sahiptir. Savaşın, işgalin bu kadar uzun bir sürece yayılması ve sonuç almadan buralardan çıkılmayacak olması bu zorunluluk nedeniyledir.

Günümüzde kriz ortamında dahi büyüyen ekonomiler mevcuttur. Bunların başında her pazarda

ABD'nin karşısına çıkan Çin gelmektedir. Özellikle devlet imkanlarıyla alınan hammadde ve ucuz işgücü Çin'i emperyalist pazarda çok avantajlı hale getirmiştir. ABD, önüne sessiz sedasız çıkan bu rakip karşısında çeşitli önlemler almaya çalışmaktadır. IMF'nin dünyanın merkez bankasına çevrilmek istenmesi, uluslararası pazarın kurullar üzerinden denetimini sağlamak için atılan bir adımdır. Bir diğeri ise; ABD'nin Irak'taki güçlerini Afganistan'a kaydırarak bölgeye daha hakim olma isteğidir. Bunu yaparken de Irak'ta/Ortadoğu'da oluşabilecek boşluk Türkiye üzerinden giderilmeye çalışılmaktadır. Bu noktada Ortadoğu'da Türkiye'ye biçilen rol, kendi bünyesinde sağlayacağı ucuz üretime uygun ortamla, kriz dönemi artan emperyalistler arası çelişkide, bölge ülkelerin sisteme daha fazla entegrasyonunu sağlayarak ABD pazarını korumaktır. ABD taşeronluğudur. Türkiye de bu taşeronluk rolüne iyiden iyiye ısındırıldı. Davos şovu ve Mavi Marmara üzerinden Ortadoğu'ya açılacak uygun zemin yaratıldı. Birçok

bölge ülkesiyle vizelerin kalkması da sürecin bütünüyle işlediğinin göstergesidir.

Emperyalist tekellerin önündeki engeller de gündün güne kaldırıldı. 2001 krizinden bugüne yaşanan sermaye/mülkiyet değişimi büyük ölçüde tamamlandı. Ayrıca devlet kurumları yeniden yapılandı. Aynı zaman da emperyalist tekellerin cirit atmasına olanak sağlayan her türlü yasal düzenleme hayata geçirildi. Anayasa referandumunu bunun son halkalarından biridir. SSGSS, iş yasası, kamu personeli yasası, özelleştirmeler, tarımın tasfiyesi ve getirilen standartlar üzerinden pazardan el çektirilen KOBİ'ler ise yaşanan sürecin diğer yanını oluşturdu.

Krizle birlikte ülkede işsizlik hiç olmadığı boyutlara ulaştı. İşçi ücretleri kriz öncesine oranla yarı yarıya düştü. Kısacası ucuz üretim üssü olarak düşünülen Türkiye'de zemin uygun hale gelmeye başladı.

Ucuz üretimin sağlanabilmesi için çevrenin talanı da önemli bir yerde durmaktadır. Doğal kaynakların, ormanların, akarsuların, yer altı ve yerüstü kaynakların hiçbir çevresel denetime tabi olmadan kullanımı maliyetleri düşürdüğü için sistem açısından bir gereklilik halindedir. Tekeller için önemli bir girdidir. Sanıldığı gibi aksine su kaynakları bakımından zengin olmayan Türkiye'de, bu kaynaklara göz dikildi. Bilindiği üzere endüstriyel tarım ve sanayini için temiz su kullanımı büyük önem taşımaktadır. Söleşimimizde kapitalizmin çevreye bakışını HES'lerin yarattığı tahribatı ele almaya çalışacağız.

SORU 1: Çevre nedir?

YANIT: Çevre/doğa, canlı yaşamın vücut bulduğu rahimdir. Doğa birbirini üreten dengesiyle bugüne kadar nice doğuma gebe olmuştur. Çevre tüm canlıların ortak varlığıdır. Su, toprak, hava da bu ortak varlığın bileşenleridir. Doğada varolan insanın, bedeni doğadandır.

Kalsiyum, demir, tuz, su doğada olduğu gibi insanın vücudundadır.

Doğa ve çevreye verilen zarar aynı zamanda insanın kendinedir. Ormanların kesilmesi, akciğer kanseri olarak bize döner. Siyanürle dağların eritilmesi kemiklerimizi eriten bir kanser gibidir. Doğadaki her değişim birbirini etkiler. Arı olmazsa çiçekler meyveye durmaz. Yılan olmazsa tarlaları fareler basar. Fare olmazsa toprak havalanmaz. Birbirini etkileyen binbir değişkenle oluşan denge yaşamın kendisidir. Bu nedenle bu dengeye yapılan müdahaleler canlıların varlığında deprem etkisi yapar. Kısacası atmosferin içindeki birbirine bağlı tüm bileşenleri çevre olarak niteleyebiliriz.

SORU 2: Son yıllarda çevre kirliliği artık gündeme oturdu. Çevre kirliliğini yaratan nedir?

YANIT: Çevre kirliliğini yaratan şey kapitalizmin rekabete dayalı üretim tarzıdır. Tekellerin kar hırsıdır. Kapitalist topluma gelene dek insanın yaptığı; doğadan ihtiyacını karşılamaktı.

Feodal toplumda insanın ihtiyaçlarını doğadan karşılama eylemi doğaya büyük zararlar vermiyordu. Tarıma dayalı üretimden sanayileşmeye geçişle birlikte, "tüketim" sistemin devamı için yapılar hale gelmiştir. Kısacası en az maliyetle üretip maksimum karla hızlı bir şekilde metaların tüketimini sağlamak kapitalizmde temeldir. Bunun için "her yol mubahtır" anlayışı, emekçinin sömürsünü doğurduğu gibi, doğanın katline de neden olmuştur. Doğayı hesaba katmayan, pazar için gerçekleşen meta üretimi amaç olmuştur. Dizginsiz rekabette çevre sorunu kapitalizmin ilk dönemlerinde dikkate değer bulunmuyordu. Çevre ve kaynakların sonsuz ve zarar görmeyen bir nitelikte olduğu kabul ediliyordu. Doğaya verilen zararlar fark edilmeye başladığı noktada ise çevre, kapitalist üretimde kaçınılan bir maliyet olmuştur. Çok bildik bir sözdür; "Kapitalizm gölgesini satamadığı ağacı keser." Doğayla

barışık olmayan üretim tarzı dünyayı her geçen gün daha yaşanmaz hale getirmektedir. Milyonlarca yılda oluşan denge çok kısa sürede tekellerin kar hırsının yarattığı değişikliklerle bozulmaya başlamıştır. Doğadaki dengenin bozulmasında enerji olarak fosil yakıtların kullanımını etkili olmuştur.

SORU 3: Fosil yakıt olarak kömür, petrol, doğalgaz gibi milyonlarca yıl önce yeraltında kalan organizmaları kastediyorsunuz herhalde? Peki kirlilikte bu yakıtların ne gibi bir etkisi var?

YANIT: Ağır sanayinin gerektirdiği yoğun enerji 19.yüzyılda kömür ve petrol gibi enerji kaynaklarının kullanımıyla sağlanır hale geldi. Fosil yakıtların kullanımı atmosfere bırakılan sera etkisi olan gazların salınımını artırdı. Bu gazlar CO₂, CH₄ (metan), N₂O (nitroksit), HFC₃ (hidroflorokarbon) gibi gazlardır. Bu gazların salınımının yarattığı sera etkisinden kaynaklı atmosferin sıcaklığı yükselmektedir.

SORU 4: Sera etkisini açabilir misiniz?

YANIT: Ozon tabakasından geçip güneşten gelen kızılötesi ışınlar yer yüzüne çarparak tekrar uzay boşluğuna geri döner. Sera etkisi olan gazların atmosferde yoğunlaşması ise kızılötesi ışınların bu gazlar tarafından tutulmasına sebep olmaktadır. Bu gazların içinde en çok öne çıkan CO₂'dir. CO₂'nin yoğun şekilde emilimi okyanuslar tarafından sağlanır. Ancak atmosferdeki sıcaklığın artmasıyla eriyebilecek olan buzullar deniz suyu sıcaklığının artmasına sebep olabilecektir. Bilindiği üzere ısınan suyun gaz tutma kapasitesi azalacaktır. Okyanuslar eğer emisyonunda doygunluk noktasına ulaşırsa daha fazla CO₂ taşıyamayacağından, artan sıcaklıkla atmosfere sera etkisi yapan bu gazları bırakma riski vardır. Bu da küresel ısınma dediğimiz olgu başladığında, belki de önüne geçemeyeceğimiz bir süreci ifade etmektedir. Atmosferdeki CO₂ emisyonunun artış

hızına baktığımızda 150 yılda 280 ppm'den 330 ppm'e, 30 yılda 330 ppm'den 379 ppm'e çıkmıştır. Sadece geçen yıl yapılan ölçüme göre ise 3 ppm arttığı gözlenmiştir.

SORU 5: Atmosferin sıcaklığının artışı nelere sebep olmaktadır?

YANIT: Atmosferin sıcaklığı arttıkça buzullar eriyecek, sera etkisi yapan gazlar daha fazla açığa çıkacak, sıcaklık daha da artacak. Mevsimlerin, iklimlerin dengesi değişecek. Bugün yaşadığımız birçok hastalığın kaynağında bile doğanın kıyımının olduğunu söyleyebiliriz. Doğanın talanında geline aşamayı daha iyi algılayabilmek için birkaç veri sunabiliriz. Dünyada her gün kirlilikten kaynaklı 1000 adet balina, yunus ve domuz balığı ölüyor. Deniz ve okyanuslarda canlı yaşamının sıfırlandığı 146 ölü nokta tespit edilmiş durumda. Bu noktaların çoğu da zengin ülkelerin kıyılarında bulunuyor. Her yıl 10 milyon hektar orman alanı BM verilerine göre yok oluyor. 2004 verilerine göre Amazon yağmur ormanlarının 1/5'i yok olmuş durumda. Geçtiğimiz aylarda Amerika'nın Florida açıklarında, Meksika Körfezi'nin bütününe kapsayacak büyüklükte petrol, denize aktı. Canlı yaşamı bütünüyle sıfırlandı. BP ise neden olduğu zararı ve kaybını 1 trilyon dolar olarak açıkladı.

SORU 6: Türkiye'de çevre kirliliği açısından durum nasıl? Türkiye'nin çevreye yaklaşımı nasıl?

YANIT: Burada mesele hangi ülkenin ne kadar kirlittiği değil. Belki bugün bakıldığında kirliliğin çok büyük bir kısmının ABD kaynaklı olduğu görülecektir (Sera etkisi olan gazların ¼'ü ABD'den salınır.). Temeldeki sorun bütünüyle sistem sorunudur. Türkiye de bu yanı sıra diğer ülkelerden farklı değildir. Şehirlerin alt yapısında arıtma tesisleri olmadığı gibi fabrika bacaları hala etrafa zehir saçmaktadır. Orman arazileri yakılmakta, 2B yasası gibi yasalarla satışı öngörülmektedir. Siyanürle altın aranmakta, nükleer

santral yapımı için adımlar atılmaktadır. Akarsu yatakları kanalizasyonu andırmaktadır. Kirliliğin her geçen gün arttığı bir denetimsizlik günden güne ilerlemektedir. Suni gübre kullanımı ve hibrit tohumlar suyu ve toprağı kirletmektedir. Son olarak suyun denetim altına alınması istenmesi ve HES'ler çevre tahribatı açısından neyle karşılaşacağımızı gün yüzüne çıkarmaktadır.

SORU 7: HES'lerle ne yapılmak isteniyor, biraz açabilir misiniz? HES'lerin bağımsız bir enerji politikası sağlayacağı söyleniyor, buna ne diyorsunuz?

YANIT: Hidroelektrik enerjisi denildiğinde fosil yakıtlar gibi olmadığı, doğaya zarar vermediği gibi olumlu bir intiba uyanıyor. Ancak doğaya hiç zarar vermeden de ener-

ji üretimi mümkündür. Güneş ve rüzgar enerjisi bu noktada hesaba çok katılmıyor. Ayrıca Türkiye'de HES'lerin bugün bu kadar öne çıkmasının arkasında başka nedenler yatmaktadır. Hidroelektrik santral, suyun hareket enerjisini elektrik enerjisine çevirir. Ancak asıl mesele bu değildir. Bugün 2500 civarında HES ihalesi açılmış ve aşağı yukarı 1600'ünün projesi onaylanmış, ruhsatı çıkmıştır. 2500 proje bütünüyle kurulsaydı, maksimum verimle işler hale getirilse dahi, Türkiye enerji sarfiyatının ancak %5'lik bir dilimini karşılayabilmektedir. Do-

layısıyla HES'ler üzerinde koparılan "bağımsız enerji politikası" söylemi algıyı yönlendirmeye dönüktür. Gizlenmek isteneni maskeleyen bir işlev görmektedir. 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'yla bir yandan elektrik üretiminin özelleştirilmesinin önü açılırken, diğer yandan da kanunun yönetmeliklerinde belirtildiği üzere tekellere 49 yıllığına "Su Kullanım Hakkı Anlaşması" yapabileme olanağı sağlanıyor. Böylelikle borular veya kanallarla bir bölgede toplanan suyun üzerinde tam hakimiyet oluşturuluyor. Kısacası tüm canlılığın ortak mirası su da özelleşiyor. Suyun depolanarak içme, kullanma, sulama suyu vb. şeklinde, ticari meta olarak kullanımının önü açılmış oluyor.

SORU 8: Suyun kullanımını biraz

açar mısınız, suyun özelleştirilmesine neden gidiliyor?

YANIT: Su canlılığın olmazsa olmazıdır. Haberlerden çokça duyduğumuz bir repliktir. Spiker başka gezegenlerde yaşam aranırken "Mars'ta su bulundu." diye haberi geçer. Kısacası su=yaşam diyebiliriz. Suyun önemi yeni bilinen bir şey değildir. Dünyanın % 80'ini su oluşturuyor. Mevcut suyun % 2,5 gibi bir kısmı ancak tatlı sudur. Ve kullanılabilir durumdadır. Endüstriyel tarım ve sanayi alanında, su çok önemli bir noktada durmaktadır. Sovyetlerin varlığında, suya kamu yararı gö-

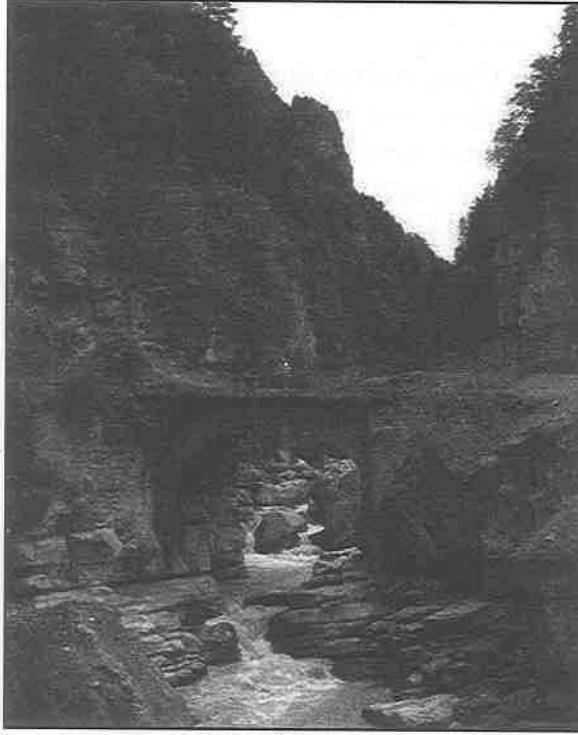
zetilerek kamu hizmeti çerçevesinde bakılıyordu. Ancak reel sosyalist bloğun yıkılmasıyla birlikte su, git gide hak olmaktan çıkarılıp parayla satılabilir bir meta haline dönüştürülmeye başlandı. Sürekli kriz yaşayan kapitalizmin su gibi olmazsa olmaz bir ihtiyacı pazarlaması onun için hazır müşteri potansiyelidir. Tıpkı eğitim, sağlık, sosyal güvenlik vb. birçok sosyal hak gibi su da kişisel bir gereksinime dönüştürülerek hali hazırdaki "müşterilere" satılmaktadır. Kısacası paranız yoksa sudan yoksun kalıyorsunuz. Dünya nüfusunun 1/5'i şu an içilebilir sudan yoksun durumda. BM verilerine göre her yıl 200 milyon insan kirli su kullanımına bağlı rahatsızlıklardan hastalanıyor, 2,2 milyonu ölüyor. Kullanılabilir su da sınırlı. Bu sınırlı kısımda tekellerin kar hırsıyla kirletiliyor ya da endüstriyel tarım ve sanayide kullanılarak tüketiliyor.

SORU 9: Suyun kirletilmesini ve sanayide kullanılmasını biraz açabilir misiniz?

YANIT: Türkiye'de sanayi işletmelerinin %81'inde arıtma tesisi yoktur. Böylelikle arıtma sularını doğal kanalizasyon olarak gördükleri dere ve akarsulara, denizlere akıtmaktadırlar. Endüstriyel tarımda kullanılan suni gübre ve ilaçlar da suyun kirlenmesine neden olmaktadır. Gün be gün kullanılabilir su imkanları azalmaktadır. Su tüketiminin büyük kısmı da kar için üretim yapan sanayi kollarındadır. OECD ülkelerindeki verilere bakıldığında 1960'da sanayide kullanılan temiz su, toplam temiz suyun % 12'sini oluştururken, günümüzde % 60'ını oluşturmaktadır. Endüstriyel tarım ve sanayide suyun kullanımına baktığımızda gerçeklik biraz daha açığa çıkacaktır. Örneğin bir ton şeker için 1000 ton su, bir ton kağıt için 350 ton su, bir ton alüminyum için 1350 ton su kullanmak gerekiyor. Burada önemli olan sınırlı olan imkanları ihtiyaca göre planlı bir şekilde kullanmaktır. Ancak kapita-

lizmin ihtiyacı değil meta üretimini esas alan anarşik üretim yapısı bunun önünde engel teşkil etmektedir. Ayrıca doğayla barışık bir üretim tarzında imkanların sınırlılığı da tartışmalıdır. İmkanlar sürekli kendini üreteceğinden eko sistem işlemeye devam edecektir.

SORU 10: Yukarıda suyu yaşamın kendisiyle eşitlediniz, suyun böylesine stratejik kaynak olması onu elinde bulunduranlarla yoksun olanlar arasında bir çatışma dinamiği olabilir mi?

YANIT: Enerji kaynağı olarak petrolden vazgeçebilirsiniz, alternatif enerji bulabilirsiniz. Şuan alternatifi de var ancak petrol ve otomotiv tekelleri bunun önünde engel oluşturmakta. Fakat suyun bir alternatifi yok, sudan vazgeçemezsiniz. Su olmazsa canlı yaşam olmaz. Bir insan susuz en fazla 8 gün dayanabilir. Doğal olarak suyun kaynağını elinde bulunduran, yatağını kontrol edebilen ülkelerle, o yataktan beslenen ülkeler arasında ciddi çelişmeler/çatışmalar oluşacaktır. GAP bağlamı Fırat ve Dicle üzerinden gerçekleştirilmek istenen projeler bile Fırat ve Dicle'nin aktığı bölge ülkeler açısından ciddi sıkıntılara yol açtı. Üstelik henüz GAP hayata geçmedi. Ama önümüzdeki gün-

lerde ucuz üretim üssü olmaya aday bir Türkiye'de hayata geçecek, farklı boyutlarda çelişmelerin yoğun şekilde yaşanmasına neden olabilecektir.

SORU 11: Petrole ve Hidroelektrik enerjisine alternatif enerji olanaklarından biraz bahsedebilir misiniz?

YANIT : Bugün fosil yakıtlara, hidroelektrik enerjisine alternatif olarak güneş ve rüzgar enerjisi kullanılabilir. Üstelik bu enerjilerin sağlanması doğaya da zarar vermemektedir. Eskiden çok pahalıya mal olan güneş ve rüzgar enerji altyapısı gittikçe ucuzladı. Termal enerjide güneş çokça kullanılıyor. Sıcak su ihtiyacı birçok evde bu şekilde gideriliyor. Asıl önemlisi ise güneşten sağlanacak elektrik enerjisidir. Artık güneşten elektrik enerjisi sağlamak da çok kolay hale geldi. Bir araştırmaya göre Türkiye'nin bir yılda almış olduğu güneş enerjisi mevcut kömür rezervinin 32, petrol rezervinin 2200 katıdır. Rüzgar santrallerinin de çevreye verdiği tek zarar ise görüntüsel ve yanındaysanız biraz da ses yapması. Bunun dışında bu enerjinin bir zararı söz konusu değil. Bedava, tükenmeyen ve dışa bağımlılığı yok. Üstelik her iki enerji "bağımsız enerji politikası" için ideal. Tabii böyle bir dert varsa. Ya da bağımlı ülkenin bağımsız politikası olur mu diye ayrıca sormak da gerekir.

SORU 12: Bildiğiniz üzere HES'lerin Karadeniz gibi doğasının dillere destan olduğu bir bölgede yoğunlaştığını görmekteyiz. HES'ler doğaya ne gibi zararlar vermektedir?

YANIT: Kan, ciğerlerde temizlenir ve kalbin pompasıyla yeniden damarlar aracılığıyla dokulara enerji, mineral, besin taşır. Su da doğanın kanıdır. Tıpkı kan gibi o da buharlaşır bulutlarda arınır, temizlenir ve saf halde toprağa düşer, yeraltı ve yerüstü damarlarıyla geçtiği bölgeye canlılık katar. Besin götürür. İçindeki canlıları yaşatır. Suyun akışının kesilmesi, yatağının değiştiril-

mesi tıpkı damarlarından kan gitmeyen bir organdaki kangrenleşme durumunu yaratır. Akarsu ve dere-lerin beslediği toprak kurur, içindeki canlılar ölür. Üzerindeki yemeyişil bitki örtüsü ve canlılık yok olur. Tüm bunların yerini ölüm griliği alır. İklim sertleşir. Yağmur git gide o bölgeye yağmamaya başlar. Canlılık yok olduğunda su da bölgeyi terk eder. Kısacası yapılacak HES'ler bölgenin doğasını ve insanlığı tehdit etmektedir. Canlılığın olmadığı yerde insanlar da geçim kaynağı bulamayacak, çay ve fındık bahçeleri kuruyacak, insanlar da o bölgeyi terk edecektir. Ormanlara göz diken tekeller önce ormanları kesecek, sonra dağları yarıp siyanürle altın arayacak, maden ocakları açacaktır. HES'lerin yapımının başlamasıyla orman katliamı da başladı, taş ocakları açıldı. Sıra maden aramaya geliyor. Bu projelerin doğaya verdiği zararlardan en önemlisi bio çeşitliliğin yok olmasıdır.

SORU 13: Bio çeşitlilik nedir, bio çeşitliliğin yok olması ne gibi sonuçlar doğuracaktır?

YANIT: Bio çeşitlilik tüm canlılığın birbirine bağlı olarak birbirini ürettiği eko-sistemin sonucu olmuş olan canlı yaşamıdır. Canlılığın toplamda varoluşunu sağlayan bir zenginlik ve denge halidir. Milyonlarca yıl süregelen canlı yaşamında oluşan denge ve doğayı tüketen kapitalizmin müdahalesiyle bozulmakta ve sonuçları bugünden yarına gözlenemeyen, geri dönüşü olmayan kayıplar oluşmaktadır. Bu durum bindiğin dalı kesmeye benzetilebilir. Çünkü kimi canlılar sadece belli bölgelerde yaşamaktadır. Bir bölgeye özgü başka bir ülke veya coğrafyada yetişmeyen bitkilere endemik bitki denmektedir. Örneğin, Munzur'a, İkizdere'ye has çiçekler, canlı türleri mevcuttur. Bunlar birçok hastalığın tedavisinde kullanılabilir. Türkiye'de 10.000 civarında endemik bitki türü yetişir. Bunların 3000'i Türkiye'ye endemiktir. İkizdere Vadisi'nde 100'ü aş-

kın endemik bitki bulunmaktadır. Ancak yapılan HES'in faaliyete geçirilmesiyle dere kurumuştur. Bölge florası tehlike altındadır. Bu çeşitliliğin, zenginliğin ortadan kalkması insanlığın kendi sonunu da hazırlamaktadır. Kapitalizmin doğada yarattığı tahribat sonucu canlı soyularının tükenme hızı artmış durumda. 7266'sı hayvan 8321'i bitki olmak üzere 15589 canlı türü yok olma tehlikesi altında. Her gün 3 canlı türü yok oluyor. Böyle giderse önümüzdeki yüzyıl canlı türlerinin 2/3'ünün yok olacağı tahmin ediliyor. Darwin'in de dediği gibi "Doğaya karşı olan bir şey kesinlikle uzun süre yaşayamaz." Bindığımız dalı biz kesmesek de sonuçlarından en çok biz etkileniyoruz. Bu nedenle doğayla barışık olmayan kapitalizmi o bizi yok etmeden yok etmeli, tarihin çöp kutusuna kaldırmalıyız. **SORU 14:** Toplum doğayla barışık hale nasıl getirilir, doğaya zarar vermeden bir üretim nasıl mümkün olur?

YANIT: Doğaya karşı varlık yokluk savaşını toplumsal eylemiyle oluşturduğu üretim araçlarının yardımıyla kazanan insan, daha sonra kendi içinde sınıflara bölündü. Köleci dönemde, feodal dönemde tarıma, toprağa dayalı üretim biçimi vardı. Üreten/yaratan insan git gide doğaya ve kendine yabancılaştı. Özellikle kapitalist toplum-

da bu durum bütünüyle bir kopuşa döndü. Üretim ilişkilerinin üretim araçlarının gelişiminin önünde bir engel teşkil etmesiyle birlikte, sürekli tüketimi körükleyen ideolojisiyle kendine pazarlanacak meta yaratmaya çalışan emperyalizm bütünüyle batağa battı. Bu durum iki dünya savaşına, daha birçok savaşa, orman katliamlarına, deniz canlıların yok olmasına neden oldu. Bugün doğayla barışık, doğayı da yenileyecek bir üretim yapmak mümkün. Doğayla barışık bir tarım yapmak mümkün. Alternatif, doğaya uyumlu enerji kaynakları yaratmak mümkün. Ancak emperyalist tekellerin engeli söz konusu. Örneğin petrole alternatif enerji var, nükleer enerjiye hiç gerek olmadan üretim yapılabilir. Bio tarımla suni gübrelere ve ilaçlara gerek kalmadan tarım yapılabilir. Tohumların genetiğini bozmadan çok daha verimli üretim sağlanabilir. Toplu taşıma geliştirilip hava kirliliğinin olmadığı şehirler oluşturulabilir. Ozon tabakasındaki incelmeye giderilebilir. Kapitalizmin dizginsiz karı için yapılan üretimin plansızlığı doğayı tahrip ederken insanlığı her türlü haktan, hizmetten mahrum kılıp açlık koşullarına terk ediyor. Amaç sadece ihtiyaçları gidermek olduğunda, dünyanın insana sunduğu olanaklar kim bilir kaç insanlık doyurur. Tabii ki tüm bunlar

için toplumsal bir değişim, devrim gereklidir. Ancak bu, bugünden yapılacak bir şey olmadığı anlamına gelmez.

SORU 15: Bugün çevre sorunu nasıl ele alınmalı, neler yapılmalı, bunu biraz açabilir misiniz?

YANIT: Bugün çevre sorununun nasıl ele alınması gerektiği mevcut çevrecilikten yola çıkılarak anlatılabilir. Kapitalizmi es geçip çevre sorununu birkaç kendini bilmezine verdiği zararlar olarak tanımlarsak, ya da okyanusta yasak fok balığı avlayan balıkçılarla özdeş görürsek bütünüyle yanlış düşeriz. Bugün çevre kirliliğini insanın eylemi diye tanımlarsak, insan kaynaklı kirlenme olarak adlandırsak çevre kirliliğinin nedenine inememiş ve onu kabullenmiş oluruz. Çevre kirliliğinin gerçek sahipleri, kendilerini ellerindeki imkanlarla öyle gizliyorlar ki onları, çevreye çok duyarlı kurumlar (Greenpeace, Tema) olarak da görebiliriz. Örneğin 2002 yılı dünyanın en kötü şirketleri listesinde, dünyanın en büyük ikinci petrol şirketi olan Shell Oil'in meziyetleri ortaya konmuş "temiz enerji" kampanyalarıyla yaptığı çevre katliamlarını, insan hakları ihlallerini gizlemek için çabalayan Shell, çevreci grupları milyonlarca dolar karşılığı satın almaya çalışarak suçlanıyor. Kısacası yaşanan kirlilik, gördüğümüz gibi tek başına bir işçinin veya emekçinin yol açabileceği bir sorun değildir. Ancak Marksizm'e sırtını dönen bazı kesimler ise bugün çevre sorununu sınıf çelişkisinin önüne koymaktadır. Üstelik bu kesimler, "Çevre sorunlarından işçi de işveren de aynı oranda etkileniyor." demektedir. Bu da bütünüyle yanlıştır. Bir burjuvayla bir işçi çevre tahribatından aynı oranda etkilenmez. İşçi bir yağmurda evinin içine taşma riski olan kanalizasyona dönüşmüş derenin yanı başında oturmaktadır. Bir burjuva ise fabrikasından akan atık suyun yarattığı bu kirlilikten doğrudan nasiplenmeyecektir. Üstelik çevre sorununun çözümü de işçi sı-

nı ve sermaye arasındaki uzlaşmaz çelişkinin çözümüne bağlıdır. Bu nedenle işçi ve emekçilerin yaşadığı sorunları, kürt sorununu, kadın sorununu, çevre sorununu emperyalizme karşı demokrasi sorununu, birbiriyle karşı karşıya getirmeden, tüm güç ve imkanları aynı potada toplayan bir program dahilinde hareket edilmelidir.

Önümüzdeki dönem çevre bağlamı birçok sorunla karşılaşacağız. Buna karşı mücadele daha da yükselecek. Şu an HES'lere karşı verilen mücadele de anlamlıdır. Ancak sistem anayasa değişikliği ve idari açıdan tıkanma yaşayan projeleri "yasal" hale getirdi. Bizlerin burada esas almamız gereken ise kendi meşruluğumuzdur. Fiili gücümüzdür. HES'lere karşı olan mücadeleyi hem kendi içinde hem de diğer alanlarda yaşanan sorunlarla birleştirmeliyiz. Toprağını, suyunu, doğasıyla özdeş kendi onurunu koruyan bir ana gibi elimizde ne varsa dikilmeliyiz karşılarına. Çünkü bizim için bu doğa tıpkı Kızılderili'nin mektubundaki gibidir:

Bu mektup, "Duwarmish" Kızılderililerinin reisi SEATTLE tarafından "Washington'daki büyük başkan"a yani 1853-1857 seneleri arasındaki Amerikan Cumhurbaşkanı Franklin Pierce'ye ithafen yazılmıştır.

"Washington'daki büyük başkan bizden topraklarımızı satın almak istediğini bildiren bir mektup yollamış. Dostluktan söz etmiş büyük başkan... Ama biz sizin, dostluğumuza, ihtiyacınız olmadığını biliriz.

Gökyüzünü nasıl satın alabilirsiniz? Ya da satabilirsiniz? Ya toprakların sıcaklığını? Ağzımdan çıkan sözler yıldızlara benzer, büyük başkan, hiç sönmezler. Bu yüzden söyleyeceklerime güveniniz. Havanın taze kokusuna, suyun pırlıtlığına sahip olmayan biri onu nasıl satabilir?

Kutsaldır bu topraklar benim için ve halkım için...

Yağmur sonrası ışıltılı her çam yaprağı, denizi kucaklayan kumsal-

lar, karanlık ormanların koynundaki sis, şakıyan böcekler...

Ve bilin ki: Kızılderili adamın anıları, ağaçların öz suyunda saklıdır.

Toprak bizim anamızdır.

Washington'daki büyük başkan bizden topraklarımızı istediği zaman bütün bunları istemektedir. Büyük başkan bizim babamız biz de onun çocukları olacağız.

Büyük ruh halkımızı sever fakat nedendir bilinmez Kızılderili çocuklarını terk etti. Şimdi size makineler yolluyor ve çok yakında beklenmedik yağmurlar sonrası yataklarımıza taşan ırmaklar örneği beyaz adam bu toprakların her karışımını dolduracak. Bizler yetim kaldık.

Çünkü başka ırklardanız. Çünkü ihtiyarlarımız farklı öyküler anlatırlar.

Bilesiniz ki...

Derelerin ve ırmakların içinden geçen sular, sadece su değildir. Atalarımızın kanıdır o. Babalarının mezarını geride bırakır beyaz adam. Toprağı çocuklarından çalar.

Açlığın, dünyayı saracak beyaz adam ve ardından koskoca bir çöl bırakacaksınız. Sabahın sisi dağların karnından doğan güneşi görür. Ve kaçır. Demir at (lokomotif), öldürüp çürümeye bıraktığımız, binlerce buffalodan nasıl kıymetli olabilir? Nasıl? Anlayamıyorum.

Hayvanlar insanları bıraksa, insanlar ruhlarının yalnızlığından ölmez mi? Hayvanların başına gelen, insanın da başına gelecektir.

Toprağın başına gelen, oğullarının da başına gelecek...

Çocuklarımıza bizim öğrettiğimiz şeyleri öğretin. Toprak bizim anamızdır. Ve toprağa tükürülmez. Toprak insana değil, insan toprağa aittir. İnsan hayat dokusunun içindeki bir lifttir sadece... Beyaz adam neyi satın almak istiyor? Gökyüzü ve toprakların sıcaklığını mı?

Koşan antilopların çabukluğunu mu?

Biz size bunları nasıl satabiliriz? (...)"

ÖNDER BABAT KÜLTÜR MERKEZİ TÜRKAN ALBAYRAK'I ZİYARET ETTİ

Türkan Albayrak Direniyor Direnirken Öğretiyor Paşabahçe Devlet Hastanesi'nde taşeron temizlik işçisi olarak çalışan Türkan ALBAYRAK örgütlü mücadelenin zayıflatıldığı ülkemiz koşullarında sendikal örgütlenme faaliyeti yürüttüğü için 8 Temmuz 2010 tarihinde işten atılmıştı.

Sistemin dayattığı bencilliğe, bireyciliğe ve her türlü zorbalığa karşı demokratik mücadelesini sürdürerek onurlu bir direnişe başladı. Polisin baskısına ve saldırısına boyun eğmeyerek yıkılan çadırını yeniden kurdu. Direnişinin 58. gününde Önder Babat Kültür Merkezi emekçileri, yoldaş yürekleriyle Türkan Abla'larını yalnız bırakmadılar, ziyaret ettiler. Onlarca kişinin katılımıyla gerçekleşen ziyaret sıcak sohbetlerle başlayıp, coşkulu alkışlarla ve basın açıklamasıyla sona erdi.

Basın Metni

"Sevgili dostlar, birleşik ve örgütlü mücadelenin aşındırıldığı bir süreçten geçiyoruz. Sendikal örgütlülüğün zayıflatıldığı günümüz koşullarında, emekçilere kölelik dayatılıyor. İşçiler yalnızlaştırılarak çaresizlik içine sürüklenmektedir. İşte böylesi bir dönemde, Türkan Albayrak'ın direnişine tanıklık ediyoruz.

Türkan Albayrak, yalnızca kendi geleceği için değil, aynı zamanda bir halkın geleceği için de dövüşmektedir. Çünkü sorun tek başına Türkan Albarak'la sınırlı değildir. Sorun emekçilerin genelini ilgilendirmektedir. O nedenle de Türkan Albayrak yalnızlaşmanın değil, çoğalmanın kapılarını aralayan bir deneyim yaratıyor.

O, direnişinin 32. gününde saldırıya uğramasına rağmen direnişine devam ederek, asıl kazanmanın kararlılıktan geçtiğini herkese göstermiştir. Üstelik buradaki direnişin kazanımları bununla da sınırlı değildir. Ülkede tüm demokratik kavramların iktidar tarafından içinin boşaltıldığı şu günlerde, bu direnişle devletin maskesi bir kez daha düşmüştür. Her konu bağlamında demokrasi şampiyonu kesilen hükümet, Türkan Albayrak'ın direnişi karşısında gerçek yüzünü bir kez daha göstermiştir.

Türkan Albayrak buradan direnişle soruyor: Demokrasi mi! Ancak kim için demokrasi? Özgürlük mü! Ama kim için özgürlük?

Tüm özgürlüklerin sermaye için tasarlandığını artık herkes biliyor. Egemen sınıfların sömürsünün önündeki engelleri kaldıran, emekçileri örgütsüz bırakan her girişimin halk düşmanı bir niteliğe denk düşüğünü Paşabahçe Devlet Hastanesi

önünde bir kez daha gördük. İktidar, demokrasi ve özgürlükten ne anladığını Tekel işçilerine destek olanları işten atarak, maden ocaklarında ölen işçilere "güzel öldüler" diyerek de göstermiştir.

Bugün buradaki direnişe yol açan taşeronluk, ortadan kalkmadıkça, özgürlükten de demokrasiden de söz edilemez. Olsa olsa işçi- emekçi düşmanı baskıcı bir yönetimden söz edilebilir. Baskının olduğu her yerde mutlaka direnenler de olacaktır. Bu tarihsel bir anlam ifade eden sınıf mücadelesinin bir gereğidir. Türkan Albayrak da sınıf kardeşlerinin birikimlerine yeni tuğlalar ekleyen bir zincirin halkasıdır.

Seni kutluyoruz Türkan Albayrak, seni kutluyoruz değerlerimizin örnek insanı. Sonuç ne olursa olsun sen şimdiden kazandın."

05 Eylül 2010
ÖNDER BABAT
KÜLTÜR MERKEZİ

“GELİYOR ADALILAR SARP YAMAÇLI YOLLARDAN”

Bazen coşkulu bir marş haykırmak gibidir yaşamak.

Bazen acılı bir ağıdı boğazımızdan yutkuna yutkuna çıkarmaktır.

Maden işçilerinin kazma seslerini, Bütün emekçilerin sesleriyle harmanlamak,

Bundan senfonik bir koro yaratmaktır.

Demir parmaklıklar ardındaki tutsakları düşünüp

Paslanmakta olan demiri değil; İşildamakta olan tutsağın umudunu yazmaktır porteye.

Mine'nin sesini destan destan dinlemek

ADALIYIZ BİZ diye haykıran Mahir'i bugüne izdüşürebilmektir...

Çalışmalarına 4 sene önce başlayan Önder Babat Müzik Topluluğu, bundan sonraki yürüyüşüne ADALILAR olarak devam edecek. Geçen üç sene içerisinde başta “Önder Babat Marşı”, “Mine Bademci Destanı”, “Güneşkök”, “Yolcular”, “Filistin” ve “Geceyi Kuşatanlara” olmak üzere birçok beste üreten grubun yakın zamanda ilk albümü çıkacak. Bugüne kadar pek çok alanda dinleti ve konser veren ADALILAR, bundan sonra da yoluna, mücadeleden damıttığı değerleri estetize ederek devam edecek. Grubun bugüne kadar yaşadığı süreci ve bundan sonraki hedeflerini kendi ağızlarından dinleyelim;

ADALILAR: Bildiğiniz gibi Önder Babat Kültür Merkezi 2005 yılında açıldı. Önder Babat'ın 2004

yılında devlet tarafından katledilmesinden sonra, bizler onun değerlerini sahiplenecek, daha da ileriye taşıyacak, yeni Önder'lerin yetişmesine imkan verecek bir kurum açmayı önümüze koyduk ve Önder Babat Kültür Merkezi'ni açtık. Geçen beş sene içerisinde birçok etkinlik ve üretimde bulunduk. Farklı atölyelerde, farklı alanlarda...

2006 yılında ise Önder Babat Müzik Topluluğu olarak yolculuğumuza başladık. Yolun başında, bugün bulunduğumuz noktadan çok daha gerideydik, imkanlarımız daha kısıtlıydı. Bu bir yönüyle de anlaşılır aslında. Geçen süre içerisinde, özellikle 40 senelik mücadele tarihimizde biriken türkülerimizi, marşlarımızı söyledik, bundan sonra da söylemeye de devam edeceğiz. Dün yaratılan değerleri bugün de taşıyabilmek, yarını kazanmanın önkoşulu çünkü.

Dört senede grup olarak birçok etkinliğe, eyleme, mitinge katıldık. Devrimci dostlarımızın çağırdıkları etkinliklere uygun olduğumuz her durumda destek vermeye çalıştık. Geçen dört senede grup olarak birçok yeni beste yaptık. Hepimizin bildiği gibi sanat yaşamın aynasıdır. Yaşamdan süzülüp devrimci süzgeçten geçenler birşeyler anlatabilir ancak halka. Bizim bestelerimizi de, yaşamdan bizim süzüp dile getirdiğimiz üretimler olarak algılayabiliriz. Örneğin “Önder Babat Marşı” Önder'in vurulmasından sonra yazıldı ve bestelendi. Grup olarak hepimizin emeği var bu üretimde. Hatta grupta olmayıp da fikir ve önerileriyle bizleri destekleyen ar-

kadaşlarımızın da katkıları unutulmamalı. Yine “Mine Bademci Destanı” ve “Geceyi Kuşatanlara” da bugün aramızda olmayan, mücadelede yitirdiğimiz yoldaşlarımıza ithafen üretilen besteler.

Çıkacak olan albümün bizim ilk albümümüz olması, bizleri oldukça heyecandırıyor. Emeğimizin böylesine canlı bir şekilde vücut bulması bizim için gerçekten çok anlamlı. Bir taraftan da tabii ki, halkımızın bu üretimimizi nasıl karşılayacağını merak ediyoruz. Umuyoruz ki bu üretim onların da sesine ses katar, moral değerlerin daha da yükselmesine sebep olur.

Grubun adının ADALILAR olması bizim için çok şey ifade ediyor. Bu, Mahir'den, Hüseyin'den, Ulaş'tan bugüne onların yarattığı değerleri taşımak anlamına geliyor. Bildiğimiz gibi 90'lı yıllarda ADALILAR'ın sanat alanında farklı, özgün bir yeri vardı. O günlerde ADALILAR'ın ürettiği değerlerin gerçek yaratıcıları devrimde/devrimcilikte ısrar edenlerdir. Hemen her üretim için bunu söylemek mümkündür. Bu yüzden özellikle devrimci zeminde üretilen türkülerin/marşların birçoğu, kendini de, üretildiği zamanı da aşar ve onyıllar sonrasına, yeni kuşaklara uzanır. Biz, ADALILAR'ın 90'lı yıllarda yaptığı üretimleri kendi değerlerimiz olarak sahipleniyoruz. Amacımız bugün, yaratılanları daha da ileriye taşımak, halkımızın en geniş kesimlerine ulaştırmaktır.

İlk albümümüz ve bundan sonra yapmayı düşündüklerimiz böyle bir amaca hizmet edecektir.

TURKEYINFONET.COM'DAN YAYIN HAYATINA MERHABA

Yurtdışında, yürekleri bizlerle aynı düşleri gerçek kılmak için atan yoldaşlarımız, yeni bir internet portalı ile seslerini daha geniş bir çevrede duyurmayı önlerine koydular. Yurtiçindeki yoldaşlarıyla aralarında bir köprü de sayılabilecek olan bu araç hepimiz tarafından daha işlevsel kılınmalı, farklı alanların bilgisine ulaşmada, bu bilgiyi paylaşmada verimli bir alan olarak düşünülmelidir;

“Turkey Information adından anlaşılacağı gibi temelde bir bilgi platformu. Türkiye’deki gelişmeleri yurtdışına aktaran, yurtdışındaki gelişmeleri ise ülkeye taşıyan bir köprü.

İnternetin var ettiği olanaklar sayesinde bilgiye ulaşmak imkanı bugün olağanüstü denebilecek boyutlarda artmış durumda. Bu gelişmeye paralel olarak gerçekleri çarpıtma, tali olanı öne çıkarıp temel olanı karartma, dezenformasyon vb. bilinç çelmeleme amaçlı çabalar da alabildiğine artmış durumda. Tüm bu gerçeklik doğru bilgiye ulaşmanın önemini ortaya çıkarıyor. Öte yandan doğru bilgiye sahip olmak, o bilginin işaret ettiği gerçekliği ortaya çıkaracak kavrama, yorumlama gücünün eksikliği koşullarında bir anlam ifade etmez. Bu noktada, “aslolan dünyayı anlamak değil değiştirmektir” diyen bizler için değiştirme faaliyetinin ilk durağı sayılabilecek kavrayışı, yorumlama gücünü arttırıcı nitelikli faaliyetin önemi kendiliğinden ortaya çıkar. Turkey Information çoğunlukla haber-yorumla ağırlık verecek bu yüzden.

Dünya önemli gelişmelerin yaşandığı bir dönemin içinde. Geniş kitlelerin hayatını zorlaştıran, yok-

sullaştıran gelişmeler bunlar. Turkey Information bu gelişmelerin kapitalizmin varlığıyla alakalı olduğuna ve insanlığın yaşadığı hemen her sorunun yaratıcısı olan bu sistem aşılmadıkça daha da ağırlaşarak artacağına inanıyor. Bu cümleden de anlaşılacağı gibi yerimiz çıkarı bu sistemin aşılmasında olanların yanı, yani hayatlarını emeklerini satarak sürdürmek zorunda olanların. Göz ardı edilen, görmezden gelinen emek dünyasında yaşanan gelişmelere birinci dereceden önem vereceğiz bu yüzden.

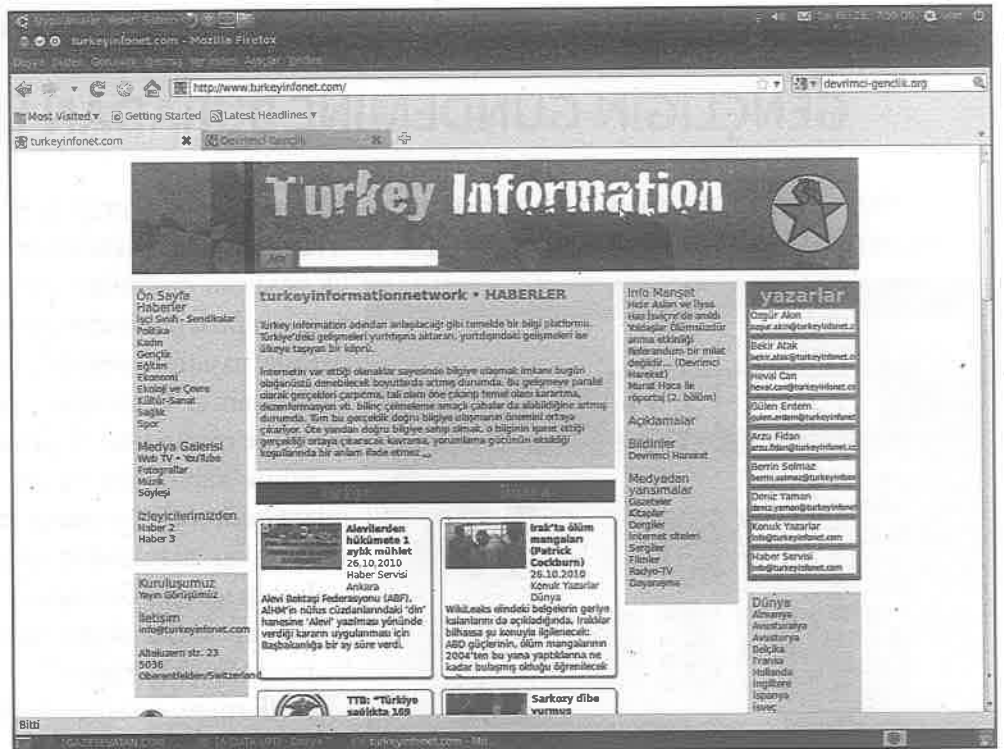
Turkey Information yurt dışına siyasi ekonomik nedenlerle çıkmış Türkiyeli göçmen kitlelerin platformu olmayı da hedefliyor. “Örgütlü bir toplum değilsek bizi kuşatan koşulların esiriyiz demektir” anlayışından hareketle ortak sorular sormaya, ortak cevaplar bulmaya ve buradan yola çıkarak birlikte hareket edebilmenin olanaklarını yaratmaya çalışacağız.

Yukarıda ortaya koyduğumuz anlayışımız gereği, emekten yana bir dünya kurma mücadelesi veren dünyanın dört bir yanındaki güçlerin mücadele deneyim ve tecrübelerini ortak bir havuza aktarmanın araçlarından biri de olmak istiyoruz. Bu noktada haber-yorum yanında, röportajlar, çeviriler de yapacağız.

Her okuyucumuzun bizim için bir potansiyel muhabir, röportajcı, haber-yorumcu olduğunu düşünüyoruz. Ötesi bunu talep ediyoruz. Bizlere bulunduğunuz yerlerde yaşanan gelişmeleri aktarmanızı, görsel, yazılı üretimlerinizi, düşüncelerinizi ulaştırmanızı istiyoruz.

Eksikliklerimizle birlikte yola çıkıyoruz. Ancak bu bizi korkutmuyor, biliyoruz ki yurt dışında yaşayan binlerce insanımızın enerjisini bulacağız yanibaşımızda bu yolda ilerledikçe. Yolumuz açık olsun...

Sevgiyle kalın.” (turkeyinfonet.com)

ADALI YAYINLARI'NDAN "EĞİTİM GENÇLİK VE MÜCADELE DİNAMİKLERİ" KİTAPÇIĞI ÇIKTI

Sevgili Dostlar!

Elinizdeki bu broşür, 22-23 Mayıs 2010 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Gençlik Geleceğini Tartışıyor" adlı sempozyumda Liseli Dev-Genç'in yaptığı sunumlardan yola çıkarak sempozyum sonuç bildirgesi bağlamında oluşturulmuştur. İstanbul, İzmir, Hatay, Ankara, Samsun, İzmit gibi daha birçok ilden sempozyuma katılan yoldaşlarımızın kolektif emeğinin ürünüdür.

Üç bölümden oluşan broşürde, birinci bölümde "Nasıl bir dünya ve ülkede yaşıyoruz?" başlığı altında, içinde bulunduğumuz dünyanın ve ülkenin durumuna eğitim alanında yaşanan sorunları kavramanın önkoşulu olduğunu düşündüğümüz için yer verdik.

İkinci bölümde ise, "Nasıl bir eğitim sistemiyle karşı karşıyayız?" başlığıyla, sistemin eğitime ve gençliğe bakışını ve içinde yaşadığımız eğitim sisteminin durumunu inceledik. Ticarileşen eğitimi, elemeci/rekabetçi sınav sistemini, anadilde eğitim sorununu, zorunlu din dersi uygulamasını, eğitimin içeriğine sinmiş anti-demokratikliği, okullardaki donanım yetersizliklerini örneklerle açmaya çalıştık.

Üçüncü bölümde "Nasıl bir ülke ve nasıl bir eğitim istiyoruz?" başlığı altında hedeflediğimiz ülke ve eğitimi bir öykü etrafında anlatmaya çalıştık. Ayrıca Dev-Gençliler olarak önümüzdeki dönemde örgütlenme alanlarımızda bize olanak sağlayacağını düşündüğümüz araçlardan biri olarak "öğrenci meclisleri"nin önemine vurgu yaptık. Dev-Genç, içinde bulunduğu alanın sorunlarını doğru tespit ederek, alanın talepleri etrafında örgütlenen bir geleneğe sahiptir. Dev-Genç, gençliğin sorunlarının halkın sorunlarından bağımsız olmadığı gerçeğinden hareketle, eğitimin demokratikleşmesinin de devrimci mücadelenin sonucunda elde edileceğini öngörür. Okullarımızda yaşanan günlük sıkıntıların dahi, sistemden kaynaklı olduğu bilinciyle hareket eder. Örgütlenmedeki demokratik taleplerin yanında siyasallaşmasının gıdasını da bu gerçekten alır.

Bu nedenle liselerde önümüzdeki dönem Dev-Genç kimliğinin gereğini yerine getirmek için broşürümüzün dağıtımını yaygınlaştırarak, gençliğin sorunlarını tartışabileceği ve talepleri etrafında örgütleneceği kürsüleri çoğaltmayı hedefimize koymalıyız.

İlgiyle okuyacağınızı umuyoruz. Sevgiyle Kalın...

DEVİRİMCİ-GENCLİK.ORG SİTESİ YAYINA BAŞLAMIŞTIR GENÇLİĞİN GÜNDEMİNE BURADAN ULAŞABİLİRSİNİZ

Devrimci Gençlik olarak fikir alışverişinde olacağımız ve yazılarımız üzerinden birbirinizle tartışma ortamı bulacağımız araçlardan biri de internet sitesidir. Tüm okurlarımızın, yoldaşlarımızın gönüllü muhabir olarak çalışarak gündelik yaşamın önümüze koyduğu sorunlardan çıkardıkları haber ve yorumları bizlere göndermelerini bekliyoruz. Bu dönemde alternatif bir bakışla yaşamın yeniden tarif edilmesine hiç olmadığı denli ihtiyaç var. Yaşamın kılcallarına inen sömürü ve baskının, yeni ve incelikli bir dilde resmedilmesi gerekiyor.

Adına kapitalizm denen bu soğuk, karanlık mağaraya, ateşi hepimizin getireceği bir parça mum aleviyle indireceğiz. Çoğalan emekler ve mumlar mağaradan çıkaracak çağımızı ve insanlık gökyüzünden aydınlığı içecek. Gelecek ellerimizle çizeceğimiz gökyüzü kadar mavi, ormanlar kadar doğal, akşam kızılığında yorgun bir işçinin alınteri kadar sıcak ve parlaktır.

Yazılarınızı, öneri ve eleştirilerinizi sabırsızlıkla bekliyoruz...

HIDIR ASLAN, İLYAS HAS BİR YOLDAŞLIK ANITI

Yoldaşlar;

Bugün insanlığın sahip olduğu tüm güzelliklerin oluşmasının milyonlarca yıla dayanan bir sürecin sonunda gerçekleştiğini hepimiz biliyoruz. İnsanoğlu, kuşaktan kuşağa aktararak, daha iyiye ve güzele ulaşma amacını bir an olsun terk etmeyecek bugünlere ulaştı.

Tıpkı insanlığın bu uzun serüveni gibi, Devrimci Yol’umuzda bugün birikmiş olan tüm güzellikler de uzun bir mücadele tarihinden süzülen değerlerdir. Bu değerlerin oluşmasında bugün Devrimci Yol saflarında mücadele eden yoldaşlarımızın emekleri önemli bir yer tutar. Bu, aynı zamanda sahip olunan değerlerin/mücadele kültürünün gelecek kuşaklara aktarılması bağlamında da önemlidir. Bir de şu anda fiziken yanımızda olmayan ama yaşam pratikleriyle mücadelemize çok şey katmış olan ve bu yüzden hala yaşayan şehit yoldaşlarımız vardır. Onların yaşadıkları dönemde mücadeleye verdikleri emek en az bugün sarfedilen emek kadar değerli ve önemlidir.

Örneğin Fikri Sönmez, hepimizin hafızasında taptaze ve capcanlıdır. Fikri, bir halkı kazanmanın ve halklaşmanın adıdır. Mustafa Özenç, yaşamda istikrarın mücadelede ısrarın ve cesaretin cisimleşmesidir. Mine Bademci, yoldaş yürekleri korumak için faşist namluların karşısında bedenini bir siperle dönüştürür. Önder Babat ise yılgnlık ve teslimiyet rüzgarlarının her şeyi toz duman ettiği ve yön şa-

şırmanın bir gelenek haline geldiği bir kesitte kutupyıldızı gibi pırıl pırıl parlayandır.

Hıdır Aslan ve İlyas Has ise Devrimci Yol’cu mücadelede en az diğer şehit yoldaşlarımız kadar önemli bir yere sahiptir. Mütevazılık, cesaret, inanç, sadelik ve bütün hayatı kavganın ihtiyaçlarına paralel bir biçimde programlamak onları en iyi anlatan ifadeler sayılabilir.

Hıdır ve İlyas bundan tam 24 yıl önce bir Ekim ayında darağacına çekilip asıldılar. Onları asarak bitirebileceklerini zannedenler ise yarıldılar.

“Sen Ey!

Umudun kör kuyusu

...

Yaşıyor olsan da,

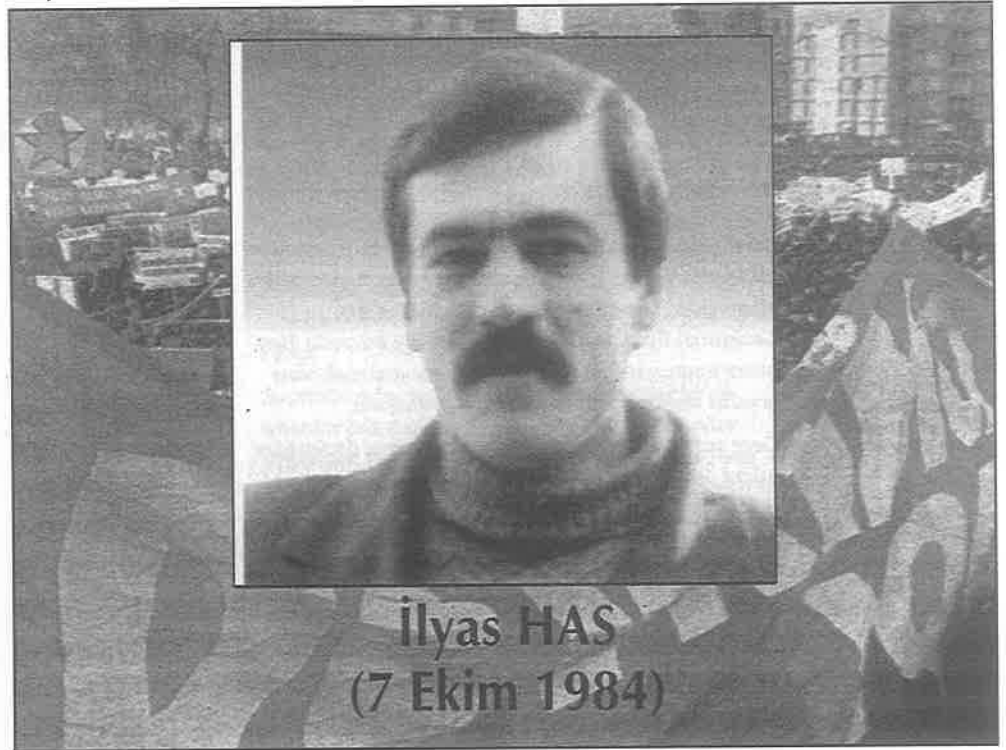
Biliyorsun

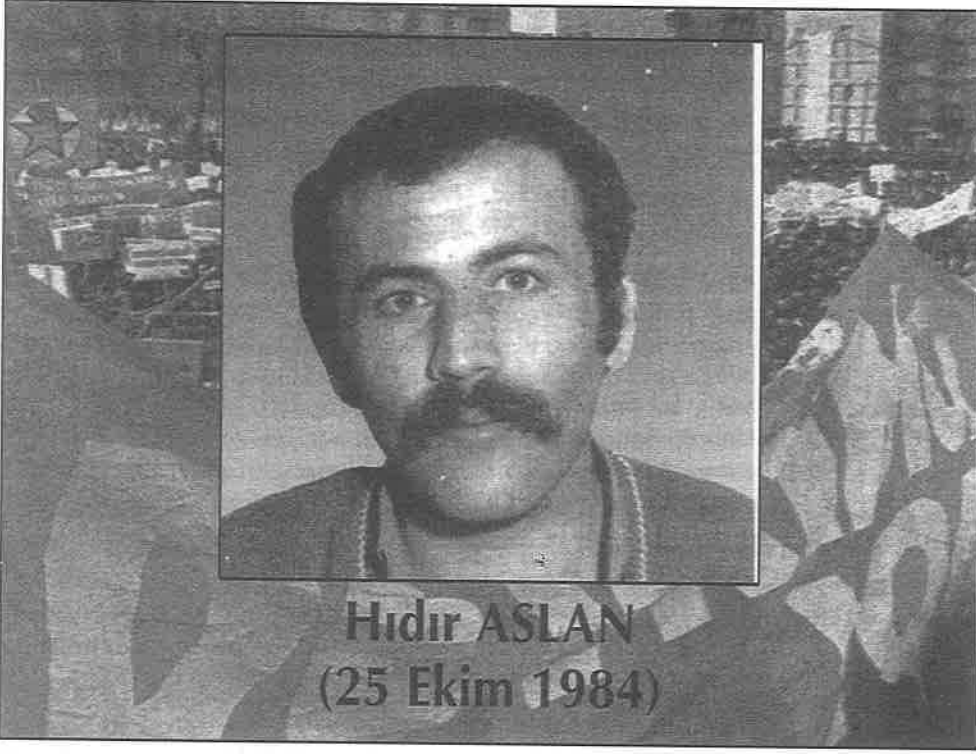
Bükemediğin her yürekte

Yenildin sen”

(Hıdır Aslan-1983)

Hıdır düşmana karşı geri adım atmayan bu tavrını idam sehpasında da sürdürdü. Devrimci Yol’culara yakışır bir duruş sergiledi. Onlar “Yoldaşlık Nedir?” sorusuna yaşamlarıyla en güzel cevabı verdiler. Politik amaç ve de ilkelerin yoldaşlığın temeli olduğunu öğrettiler bize. Onlar Gültepe, Tariş direnişlerinde yer aldılar. İşçilere ve emekçilere devrimci yolcu yaşam tarzını taşıdılar ve onları devrimci saflara kazandırdılar. Onların ki yaşamın içerisinde doğan, büyüyen ve çelikleşen bir yoldaşlıktı. Cezaevlerinde zulme, işkenceye meydan okuyan ve o şartlar altında dahi düşmanını yenmeyi bilen bir birlikteliktir.

*“Ey zulümlerin ortasında
Perçinlenen kardeşlik
Varsın dağlasın yaramızı
Karanlığın bekçileri
Yine dağlar başında olacağız
Her şafak atışında...”
(İlyas Has-1984)*

Onlar, kendisinden önce yoldaşını düşünen bir yapıya sahipti. Yoldaşını diğer her şeyden daha öncel tutmak onlar için bir çeşit ilke idi. Hıdır ve İlyas ile aynı hücreleri paylaşmış ve onların hapisane-deki yaşantılarına tanık olmuş olan

A.Kadir Konuk, “Ateşinde Gözlerim” isimli kitabında onlar için şöyle diyor:

“Siz hiç kendinize yetecek kadar ekmeğiniz varken biri ‘Hey çatlak ekmeğin var mı’ diye sorduğunda hiç düşünmeden ‘Var gönder gardiyanı’ dediniz mi? Ve gardiyan geldiğinde o ekmekten bir parça bile koparmadan isteyene gönderdiniz mi? Bu özveriyi yaşayan insanlarla küsebilir misiniz? Hele de küslere neden olabilecek şeylerin bir kısmı sizin kendi ‘huysuzluklarınızdan’ kaynaklanmışsa... İşte böyle bir ortamda yaşadı Hıdır ve

İlyas.”

Bugün biz genç devrimcilerin gerek mücadele içerisinde düşen yoldaşlarımızın pratiklerinden gerekse de tecrübe anlamında bizden daha birikimli yoldaşlarımızdan öğreneceğimiz çok şey var. Türkiye’nin marksizmi olan Devrimci Yol ve onun biriktirdiği teorik ve pratik hazine hepimiz için yol gösterici niteliktedir. Yaşamda daha nitelikli bir devrimci seviye yakalamak için sahip olduğumuz bu hazineden en iyi şekilde yararlanmalıyız.

Bilinir ki bir hareketin başarı grafiği, teorik üretim ve öngörülerini halk kesimleri ile buluşturabilme oranıyla paraleldir. Bu bağlamda özellikle biz Dev-Genç’liler mevcut potansiyel ve enerjimizin üzerinde bir özveriyle hareket etmeliyiz. Her yoldaşımız bu perspektif ile hareket ettiğinde, bugün taşımakta olduğumuz umudun çok daha nitelikli bir biçimde bize döneceğini hep birlikte göreceğiz.

*“Hüznün kollarına düştüğünü
görmedik
Öfkeyse hiç terk etmedi seni
Nereye yağacağını bilirdin
Ve sen bizimleyken
Tebessüm hiç eksilmedi gözlerinden.”
(Hıdır Aslan-Buca)*

HIDIR ASLAN VE İLYAS HAS İSVİÇRE’DE ANILDI

Turkey Information İsviçre örgütlülüğü geçtiğimiz Pazar (17 Ekim 2010) günü “Yoldaşlar Ölümsüzdür” etkinliğini gerçekleştirdi. Bern şehrinde yapılan etkinlikte Hıdır Aslan ve İlyas Has şahsında devrim yolunda yitirdiklerimiz anıldı.

Anma Hıdır Aslan ve İlyas Has şahsında tüm dünya devrim şehitleri için 1 dakikalık saygı duruşuyla başladı. Ardından Turkey Information İsviçre imzalı anma metni okundu. Metinde “son ana kadar bayrağı yere düşürmeyenler, bayrağı sınıksız kavramış eller olduğunda yaşıyor demektir. Onlar uğruna yaşamlarını verdikleri değerlere sarsılmaz bir inançla sahip çıktığında anılıyorlardır ancak. Hıdır Aslan’ın mısralarından dökülen sözlerdeki gibi; hüznün kollarına düşmeden ve nereye yağacağını bilen derin bir öfkeyi yüreğinde ve beyninde taşıyarak yola devam edenlerin mücadelesinde yaşayacaklar onlar” denildi.

Metnin ardından yaklaşık 30 dakika süren bir sinevizyon gösterildi. Sinevizyonun sonunda, Hıdır Aslan ve İlyas Has’ın son anlarında yazdıkları mektupların gösterilmesi salonda bulunanlar arasında duygusal anların yaşanmasına yol açtı. Sinevizyonun gösterilmesinden sonra kısa bir ara verildi. Ve ardından devrimcileri anmanın en doğru yolunun mücadeleyi yükseltmekten geçtiği temel doğrultusuna uygun olarak devrimci mücadelenin temel sorunlarına ilişkin geniş bir sohbet gerçekleştirildi. 20.10.2010

SANAT ÜZERİNE PERSPEKTİF YAZILARI -I-

EZİLENE KARŞI TRUVA ATI VEYA POPÜLER KÜLTÜR

Günübirlik "kullan at" hayatlar
çoğalıyor
Ne geçmişle kök, ne gelecekle
öngörü
bağı var.
Saman gibi bir tüketimdir söz
konusu olan.
Ateşi bile geçici ve hafızasızdır
Kültürsüzdür
Ardında külünü bile bırakmaz.
Kitle kültürü (popüler yani) deyip
geçmemek gerekiyor.
Günümüzün mülk sahibi,
Kendini Tanrı yerine koyuyor;
Topluma yakıştırdığı deli gömleğini
Kapalı kapılar ardında biçiyor.
Öylesine oturtmuş ki,
Benzestirme ve hiçleştirme
diyalektiğini
Kişi, kendi elleriyle karartıyor
geleceğini.
Hiçbir gerekçe gizlemiyor
Teslimiyetin, etten sonra
kemiğe işleyen
hakimiyetini.
Kitle kültürü deyip geçmemek
gerekliyor.
Zor geliyor diye devirmek üsttekini
Ezilenler eziyor birbirini
Girdiği kabın şeklini alıyor
Ve hızla tüketiyor geçmişini.
Tutsak düşmesi halinde
Geleceksiz hissediyor kendini
Ve iddialarından yüzseksen derece
sapararak
geçiriyor vaktini...

Bir çeşit kültürsüzlüktür popüler kültür. Ya taklit eder, ya da popüler olan isimlere, "ikon"lara ihtiyaç duyar. Bir sanatçının, eserinden çok, kendisini öne çıkarması, övmesi gibi ticari boyut ağır basar.

Erich Fromm, "Yabancılaşan kişi kendisini kendi dünyasının merkezi, kendi eylemlerinin yaratıcısı olarak görmez. Eylemleri ve eylemlerinin yarattığı sonuçlar onun efendisi olmuştur. İnsanın işi ile tükettiği şeylerle, devletle, başkalarıyla ve kendisiyle olan ilişkilerinde kendini gösteren bu olgu etkilerini çoğaltarak bir salgına dönüştürür." der. Ve gerçekte yabancılaşma, tektipleşme ile beraber ortaya; hissetmeyen, üretmeyen ve sevmeyen bir robot çıkarır.

Tam da bu noktada sanatçının sorumluluğunu anımsamak gerekiyor.

Bizleri insan kılan maddi ve ruhsal/moral değerleri, düşünsel zemine taşıyamadığımız sürece, fikri varoluşta da duygusal dünyamızda da eksiklikler yaşar, aradaki açının her iki alanda da karşılıklı beslenme kopukluğuna sebep olduğunu görürüz.

Sanat, öncelikle insanca yaşam çitasını yükseltme yolunda söyleyecek sözü ve harcanacak emeği/enerjisi olanların işidir.

Dostoyevski, sanatçıyı sorumluluktan muaf, taraflar üstü bir boşlukta tanımlayanlardan farklı olarak, onu her türlü kötülükten sorumlu tutar; mücadeleyle ilişkilendirir.

Goethe, sanatçının insanlık sorununu gündemine alması ile dünya ölçeğinde bir barışın kurulması arasında doğrudan bağ kurar.

Albert Camus için sanatçının işlevi, öylesine kapsamlıdır ki o, tarafsızlığı da edilgenlik ve suskunluğu da reddeder. "Tehlike"nin de göze alınması gerektiğini söyleyen Camus, "Elbette sanat tek ba-

şına doğruluk ve özgürlük getirecek bir dirilişi sağlayamaz, ama sanat olmadıkça bu diriliş biçimini bulamaz." diye ekler.

Solohov, bir yazarın kendisini Olimpos Tepelerine yükselmiş, insanların sorunlarının üstünde/uzığında bir ilah olarak görmemesi gerektiğini söyler ve onu, kendini yakışık gördüğü gökten yere, halkın arasına çağırır.

Benzer şekilde, günümüzde devrimciler için en önemli sorunlardan biri, onları devrimci kılan değerleri, duygusal zeminle düşünsel zemin arasında, diyalektik bir ilişkilendirme halinde var edememektir.

Sanat, elbette salt bir eğlendirici araçtan veya moral unsurundan ibaret görülemez. Ama, yaptığı bestelerle, seslendirdiği eserlerle pek çok insanın moral seviyesini yükselten bir sanatçının mutsuzluk girdabından çıkamaması veya eserin tarif ettiği değerler aralığı ile eserin üreticisinin hayatta durduğu yer arasındaki açının büyük olması, sanatın görece özerkliğinin ya da aleyhte (olumsuz yönde) işlediğinin göstergesidir.

"Sanat, tek başına devrim yapmaz, fakat doğru bir çizgiye, dünya hakkında doğru bir görüşe sahip olan bir sanatçı, eserleri yoluyla, halkla, kitlelerle çok güçlü ve geniş bağlar kurabilir." (Yılmaz Güney)

SANATIN İŞLEVİ

Sanat, yaşamın yeniden üretimi olduğu kadar, yeniden (farklı dil ve araçlarla) anlatımıdır. Öznenin bizzat kendine, yaşamış olduğu pratiğin anlam ve derinliğine dair farkındalığı arttırıcı şeyler söyler

sanat. Bu, aynı zamanda yaşamın dolu tarafına işaret etmektir.

"Yaygın bir sanat, yaşamın bütünü canlandırsaydı, ufak tefek gündelik işler ve zorunluluklar, gerek o andaki özellikleri, gerekse taşıdıkları anlam bakımından zevkli olurlardı. Ele aldığımız işi bir yazarın yazı yazarken veya bir ressamın resim yaparken duyduğu iştikle yapardık." diyor Irwin Edmun.

Evet herhalde gündelik hayatta işlerimizi "bir yazarın yazı yazarken veya bir ressamın resim yaparken duyduğu iştikle" yapabileseydik, her şey çok farklı olurdu. İnsanların, yıllarca teorik ve pratik birikimden süzerek elde ettiği bakış ve beğeni ölçülerinin anlatılmasında, bilmeyenlerin bu ölçülerle tanıştırılmasında sanat, en önemli araçlardan biridir.

Sanat, düşünceyi de düş gücünü de geliştirmek isteyenler için önemli bir araçtır; duygular üzerinde derinleştirici ve kamçılayıcı bir etki yapar. *"Sanat, unuttuğumuzu anımsatır bize, gerçekte ne olduğumuzu"* (M.Heidegger) Ve sonuçta değişime hem hız hem de kalite kazandırır.

Sadece değişim değil, güzelleşerek değişimdir sanatın işlevi.

Yabancılaşmanın yaygınlaşarak içselleştiği ve insana ait en temel değerleri tehdit eder hale geldiği günümüz koşullarında, nesneleşerek parçalanmaya karşı mücadelede, çıkış yollarından biri de sanattan yansıyan ışıktır. Bu ışığı takip edip yöntemine içerebilenler, hiçleştirici tuzaklara karşı daha güçlü bir duruş sergiler.

Egemenler, sanatsal beğeniden mahrum, estetikten yoksun bıraktığı kitleleri daha kolay yönlendirir. Beğeni eşliğindeki düşüklük, verilen süzme şansını bırakmadığı için, daha derine inme ve kaliteyi arama isteği gelişmez. Kişi, yaşama bakışın hemen her noktasında, sistemin ölçüleri içinde kalır.

Alternatif yaşam ve beğeni ölçülerinin sözden fiile geçmesinin koşullarından biri de algı/beğeni süz-

gecindeki inceliklerdir. Verilen her kültürel gıda benimseniyor, her espriye gülünüyor, TV'deki her dizinin yaşam ölçüleriyle bir bütünleşme yaşanıyor, ortada tüm iddialara rağmen bir süzgeç problemi var demektir.

"Sanatçının dünyayı değiştirmek için sözcüklerden, renklerden, notalardan başka bir gücü yoktur." (Jeanluis Joubert) Ancak, bu güç hafife alınmamalıdır. Hatta insanın diğer güç ve araçları verimli şekilde kullanabilmesinin koşullarından biridir.

Horatius, zevk vermenin, sanatın önemli işlevlerinden biri olduğunu söyler. Sanatın taşıdığı birden çok işlev içerisinde, birinin diğerinin önüne geçtiği, yer değiştirdiği dönemler vardır. Örneğin Rönesans düşünürleri, sanatın ahlakçı ve bilge yönünü öne çıkarır.

17. yüzyılda Dreyden, "zevk"i, "tek değilse de sanatın başlıca amacı" olarak tanımlar.

"Bir yapıt için hoşlanma, zevk alma yeterli şart değil, fakat gerekli şarttır." diyen Berna Moran, bunu şöyle örnekler: *"Bir macera romanı okuyarak, eğlenceli vakit geçirmenin verdiği zevk ile Flaubert'i veya Kafka'yı okuduğumuz zamanki yaşantı arasındaki fark şu: Birincisinde vakit öldürmek için zihni hiçbir dikkat ve çaba gerekmez. İkincisi okuru aktif duruma sokar."*

ÖZGÜRLÜK VE 'ÖLÜMSÜZLÜK' YÜRÜYÜŞÜNDE SANATIN ROLÜ

Özgürlük ve "ölümsüzlük" arayışı nasıl mücadelesiz düşünülemezse, insanlığın böyle bir menzile doğru yürüyüşü, bin yıllar boyunca nasıl inişli-çıkışlı bir mücadele zincirini gerektirmişse, sanat da bu zincirin bir parçası olmuştur. Çünkü sanat, bir yanı sıra da çağına tanıklıktır; hafıza oluşturmaktır. Bugün onbinlerce yıl öncesine dayalı bilgilerimiz, bu türden hafıza oluşturma etkinliklerinden de beslenmektedir.

İçinde bulunulan çağda ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel koşullar sanata yansır. Benzer şekilde, sanatın dönemsel kimliklerinden hareketle yansıttığı çağın niteliklerini okumak mümkündür.

Sanat, yaratıcılıktır; sanatçı, düşünsel kapasitesi oranında yaratımda bulunan kişidir. Bu yaratımlar, bir hafıza oluşturmak kadar, bir dikkat çekme ve bilinçlendirme ya da kendine ekleme çabası, sınıflı toplum tarihi boyunca sürmüştür. Bu, çok yönlü ve karşılıklı bir mücadeledir. Aynı zamanda, koşullar sanatçıyı, sanatçı da koşulları zorlar.

Algı inceliği ve öngörü kapasitesi, sanatçıya yol gösterici/aydınlatıcı işlevler yüklerken, aynı zamanda, ilerlemeyi durdurma eğiliminde olanların hedefi haline getirir.

Bugüne dek insanın doğayı tanıma, mücadele etme veya bütünleşme çabası; buluşları, bilgi ve bilinç alanındaki evrimi; insanlaşma yolunda mutluluğun zirvesinde dolaşmaya, en "imkansız" tatlara ulaşmaya zemin hazırlayan nitelikler ortaya koymuştur. Ne var ki bu süreç kazanımların toplanarak biriktiği, birikerek devredildiği düz/doğrudan bir gelişme izlememiştir. Bilim, sanat, felsefe, vb. alanlarda sağlanan üretimler, toplum adına atılan vicdani çığlıklar, egemenlerce ya susturulmak ya da yönlendirilmek istenmiştir. Bugün de bilgisayardan genetiğe, lazerden başka buluşa kadar sağlanmış olan hemen her gelişme, benzer bir denetim altındadır; insanın mutluluğu ve özgürlüğü için değil, sermayenin egemenliğini kalıcılaştırmak ve azami kar için kullanılmaktadır. Bunun yollarından biri de her şeyin metalaştırılması ve çılgınca tüketimdir. Bu, öyle bir girdaptır ki, sadece maddeyi değil, insanın duygusu, düşünce, sevgi, dayanışma gibi niteliklerini dahi metalaştırarak yutan bir boyuta ulaşmıştır. İnsanlar tüketimin hem aracı hem tutsağıdır artık.

İşte, insanlığın niteliklerini kasıp kavuran bu piyasa iklimine, emperyalizmin bu küresel hipnozuna karşı direnmek, ne denli önemli ise, o denli zordur. Bu zorluk, direncin alanlarını da öznelerini de, birbiri ile ilişkisini de önemli hale getirmiştir.

Bugün, mücadele alanlarının sırt sırta duran, dar ve kendi içine kapalı niteliğinin de, örgütsel yapıları bir rekabet havasına sokan tekçi/benci duruşların da ardında, şu veya bu oranda, sistemin rolü vardır. Bu rolü keşfetmek, etkisini azaltmak ve gerek kişinin, gerekse yapının "ben"ci eğilimleriyle mücadele etmek, insanlığın özgürleşmesi yolunda istikrar ve başarının zorunlu koşuludur. Bunun için sanatçı, insanın paylaşılan, dayanışan, ortak seviyip ortak üzülen, kalbini de aklını da birbirine değdirebilen niteliğini, zayıf düştüğü yerden çıkarıp besleyen üretimlerde bulunabilmeli; sanat dışında kalan mücadele alanlarındaki iradeler de kendi imkan ve çabalarının sanatın bu çabası ile bir toplam oluşturabilmesi için rekabetin, yarışın, ayrışmanın olmadığı bir ortaklaşmaya/kardeşleşmeye kafa yormalıdır.

*Öyle bir kardeşliğe
ihtiyaç var ki bugün
Bir diğeri ile kucaklaşırken insan,
Gerektiğinde
derisini bile fazla görmeli
Emeğini çok,
dilini az kullanmalı
Kendi artısını
bir diğerin kabına dökecek denli
zamirsiz
ve mülkiyetsiz olabilmelidir.*

Reklamlarla, promosyon, pazarlama, vb. araçlarla tüketim şaşkınlığı haline getirilen ve temelinde yalnızca şahsi çıkar ve paranın olduğu ilişkilere yönlendirilen insan, gerçekte sermayenin küreselleşen "yeni dünya"sına uygun insandır; ideolojisi postmodern; sanatı, insan ve yaşam dışıdır. Öyle kapsamlı bir

saldırısıdır ki bu; magazinleşmiş algı aralığına hitap eden, dolayısıyla çok satmayı amaçlayıp pazar için üreten bir kesim oluşturabilmek ve bunu yaygınlaştırabilmek için her yol deneniyor.

Ufuklar karartıldı, düşler kötümleştirildi. İnsanların kendiliğinden işlettiği bir sansür mekanizması oluşturuldu. Dün egemenlerin din ile, kırbaça, demir ve ateşle sağladığı kontrol, bugün algının yönlendirilmesiyle gerçekleştirilebiliyor.

Gerçekte sadece anı veya dünü aktarmakla yetinmeyen, geleceğe uzanabilen, yarını bugüne izdürebilen nitelikleriyle sanat, zaman ve mekanla sınırlı değildir. Bu niteliğiyle, yerinde saymayı veya gerici-liği reddeder.

Alternatif duruşun alanı elbette sadece sanat değildir; ancak, insanın geçmişinin iliklerine kadar uzanıp, oradan tecrübe ve birikim süzmeyi ve ana taşımayı gerektiren bir duruş için sanat, en ufuk açıcı ve öğretici alanlardan biridir.

*Elbette doğa içinde insanlaşacak,
İnsanlığımızı doğallaştıracacağız.
Gilgameş'e dek uzanacak
Ama bugününün tanrılarında da
başkaldıracağız.*

*Biz insanız,
Kozamızı yırtmak,
kelebek gibi havalanmak
yetmez.*

*Kısa erimli olmamalı,
üflendiği yerde soğumamalı,
bir de toplumsallaşabilmeli
soluğumuz.*

GELCEK TASARIMLARININ UFKU SANATLA KURDUKLARI BAĞ ORANINDA ARTAR

Sanat, aynı zamanda gelecek tasavvurudur. Bağrında zaman ve mekan üstü tasarımlar taşır. Bu boyutuyla da bir direnç, bir itirazdır. Anla yetinmez, yerinde saymayı reddeder. Bu bağlamda, insanları en mümkün özgürlüklere taşıma projelerinin ufku, sanatla kurdukları

bağ oranında artar.

Bilinir ki insanın düşlerinin kapsam ve menzili, bilim ve teknolojiye yeni kapıların aralanmasına sebep olan merak ve kuşku besler; sorgulama imkan ve alanlarını büyütür. Bu bağlamda, söz konusu alanların daraltılıp kısırlaştırılmasına karşı direnç, her insanın görevi olmalıdır. Bu görev, gündelik hayatın her hücrelerine sinmiş, "böyle oku, böyle sevin, böyle üzü, böyle yaşa" diye komut veren egemen ideolojiye, yine hayatın her hücrelerinde, her an ve her biçimde karşı duran alternatif kavrayışın insanı olabilmeyi gerektiriyor.

İnsanın güzellik kadar, güzellikte ısrar etmek, çıtayı düşürmemek, birikenin üzerine ek yapmak yakışı. Estetik, eğer güzellik bilimiye; güzelliğe, çirkinlik (gericilik, vb.) karşısında direnmek yakışı. İnsanın insan olma nitelik ve potansiyelinde ısrar, güzelliğin açığa çıkarılması ve devamında ısrardan ayrılmaz. Her insanda bir sanatçı yan vardır. Yeter ki açığa çıkarılıp geliştirilebilsin; yeter ki gemlenmesin; yeter ki yukarıdan aşağıya uygulanan köreltici egemen değirmenin taşları arasında ezilmesin.

İdeolojik asimilasyon, kültürü oluşturan bileşenlerde tekleşme, insanın zihni ve ruhsal alanına müdahaledir. Bu tür müdahaleler, ufuk daraltıcıdır; insanın ütopyalarla, düşsel zenginliklerle önünü açma potansiyelini sınırlar. Egemenler, bir taraftan bilimi, teknolojiyi, sanatı sistemin devamı için kullanırken, diğer taraftan aynı araçların halkın imkanlarını ve ufkunu çoğaltmasının önüne geçer. Gerçekleri açıklamada en etkili araçlardan biri olan sanatın özgürce gelişimini köstekler, yasak ve sansürle sınırlar. Bu tür araçların önemi açısından Shakespeare,¹ anımsayalım:

Shakespeare, her ne yarattıysa, şiiir en önde geliyordu. Bu nedenle, az sözle çok şey anlatırdı. Oyunlarına bile şiiiri yedirmiş, imgelerle aklın sınırlarını zorlamıştır. İşte bunlar

bizi Shakespeare'in şiirindeki canlı ve kendini hep yenileyen müziğe ulaştırıyor; Shakespeare eskimiyor.

İngiliz tiyatro ve sinema yönetmeni Peter Brook, "Bir önceki günün gazetesindeki makalenin yalnızca bir boyutu vardır ve çabuk bayatlar. Shakespeare'in her satırı ise bir atomdur. Eğer onu yarabilirsek, açığa çıkacak enerji sonsuzdur." der. İşte bu "her satırdaki gücü açığa çıkarma" işi, böyle bir enerjiyi sisteme karşı duruşun kanallarına akıtma bilinci, sınıflı sistem iktidarlarının en büyük korkusudur. Bu nedenle, sistemin kanallarına akmayan hiçbir sanatsal üretime tahammülleri yoktur.

SANATÇI ÇAĞININ TANIĞIDIR

Sanatçı, yaşadığı çağda gözlemlerde bulunur, bu çağın tanıklık yapar; ama bununla yetinmez, tanık olduğu gerçekleri dile getirir. Haksızlığa uğrayanın, sömürülenin, genelde ezilenlerin vicdanını somutlar, çığlıklarına güç katar. Emperyalist-kapitalizm koşullarında bu ihtiyaç daha da artar. Çünkü sistemin, insanın tüm üretimini, değersel birikim ve imkanlarını tüketme kapasitesi (güç ve olanakları) artmıştır. Truva atlarını çoğaltmış; bireyin kendi kendini tutsak alma, toplumdan ayrışma ve bir diğerini rakip görme eğilimini geliştirmiştir. İnsanın, ilk destanlardan, ilk şarkılan sesinden, ilk resimlerinden aldığı moral devamlılığını kesintiye uğratmanın, kişiyi yalnızlaştırma ve ruhsal olarak kuşatmanın araçlarını çoğaltmıştır.

İşte sistemin bu bütünlüklü saldırılarına karşı direnmek; unutkanlık yayan, bellek silen niteliklerine karşı dalgakıran olmak; ama bununla yetinmeyip; insanın metalaşmayan, magazin ve tüketim kültürüne teslim olmayan yanını alternatif üretilere konu edip dalga dalga yayılmasını sağlamak; sanatçının birleşik görevidir; kimliğini bir bayrak gibi taşıyabilmenin ölçütüdür.

İlk uygarlıklardan bugüne her tarihsel kesitte sanatın, yaşamı geleceğe taşıma, bilgi ve birikim aktarma konusunda önemli işlevleri olmuştur. Sanatçı, mevcudu aktarmakla, var olanı göstermekle yetinmez. Estetiğin sanata içkin olması, onu güzel olana yöneltir. Bu niteliği sanatçıyı doğası gereği baskıcı, sömürücü ve çirkin düzene karşı muhalif kılar. Hatta diyebiliriz ki egemenlerin elinde bir araca dönüştürülen boyutu dışta tutulacak olursa; sanat tarihi, güzelliği arayışın, beğeni ölçülerinde incelenmenin tarihi olmuştur.

Sanat, düzenle bütünleştiği yerde, varoluş niteliklerini/özünü yadsır. İnsani olmayan; insanı geleceğe, daha güzel ve daha özgür olana taşımayan sanat, tanım gereği giderek emperyalizmin küreselleşen etkisiyle birlikte gerçek sanat alanını ve sanatçıyı girdabına alır. Bu süreçte, insanın bilinci ve duyarlılığı, emperyalist kültürün boy hedefi olmuştur. Bu alanda sağlanan tahribat eşliğinde bir piyasa oluşturulmuş; kültürel zemin, hiçleştirilmiş soluklardan rahatsız olmayan "ruh-suz bedenlere ve bedensiz ruhlara" göre düzenlenmiştir.

"Anlam"ın ölü yasaklarla kesilirken, anlamsızlık teşvik edilmiş, insanı konu alan toplumsal içerikli sanatın tasfiyesi için hemen her şey magazinleştirilmiş; mistisizm, din, çarpık cinsellik öne çıkarılmış, kalıcı değil "uçucu" üretimler için ortam hazırlanmıştır. Bu arada, yaşamın yanında tehdit ve yok etme de devreye sokulurken, sanatçının direnci dönem dönem "ölümüne" olmuştur.

Bugün artık, yukarıda da belirttiğimiz gibi içten ele geçirme ve sanatçının kendi kendini kalitesizleştirerek, sisteme entegre olmasını sağlama yöntem ve araçları öne çıkarılmıştır. Postmodernizm, sanatla insan arasındaki açığı büyüten bir ideolojik boşalmadır. Üretimin içinden insan, yaşam ve anlam çekilip alınmış, geriye boşluğun ve hiçliğin

sesi kalsın istenmiştir. Bu nedenle bugün, ne denli içerikli eserler ortaya konursa, direncin çıtası o denli büyütülmüş olur.

*Yaşam ne çok güzellik barındırıyor
Ayrıntı gibi görünen patikalarında.*

*Her insanda farklı biçimde
dışavuruyor*

Küçülüp bir bedene sığabilen doğa.

*İnsanlar, mütevazı pratiklerde
arayacağına mutluluğu*

Herkesin evine aç döndüğü,

kocaman ritüellerle

doyurmaya çalışıyor ruhunu.

Biraz da bu nedenle çoğalıyor

Bilinçaltı ve "bilinç üstü" açıklıklar.

Hemen yanı başlarında bulunan

bir bedende

toplanmış "özet"i

anlamayanlar

Koca bir yaşamı (ve hatta doğayı)

keşfe çıkıyorlar.

Burada, içerik-biçim ikilemine girmeye ihtiyaç duymuyoruz. Elbette tüm eserler, biçimin içeriği, içeriğin biçimi güçlendirdiği bir diyalektik bütünlük içinde üretilip sunulmalıdır.

Bugün, kültür ve sanat alanında hiç olmadığı denli reklamın, promosyonun, yarışma ve ödüllerin yaygınlaşması, bu alana kapitalizmin, dolayısıyla metalaşmanın ne denli girdiğinin göstergesidir. Adeta, yukarıdan aşağı bir moda oluşturulmakta ve buna uyum dayatılmakta, uymayanların boğulduğu, yaşam hakkı tanınmadığı bir işleyiş egemen kılınmaktadır. Bu bağlamda, muhalif duruşa sahip, alternatif bir üretimin parçası olan her sanatçıya, her kurum ve araca büyük görevler düşmektedir. Öyle ki bugün muhalif zeminde ayakta durmak bile önemli hale gelmiştir. Kimi sanatçıların, oluşan pazarda meta olarak kendine yer açmak için değerlerini eğip büktüğü bu koşullarda, vaktinde kendilerine verilen ödülleri reddedenleri anmak, özellikle anlamlıdır.

ADALI YAYINLARI'NDAN İKİ YENİ KİTAP YAKINDA SEÇKİN KİTAPÇILARDA...

“KAVGAMIZIN CEVAHİRİ”

Bugüne kadar dünya devrim tarihinden kesitler ve devrimci önderler üzerine pekçok kitap yazıldı. Şüphesiz ki bu kitapların/üretimlerin birçoğu anlattıkları tarihsel kesitte neler yaşandığını gelecek kuşaklara aktarma, böylelikle; deneyim ve birikim zincirindeki devamlılığı sağlama amacıyla kaleme alındı.

Bugün açısından baktığımızda ise, solun/devrimcilerin geçmiş deneyimlerden, devrimci önderlerinden öğrenmesi ve bugüne izdüşürmesi gereken hala çok şey var. Özellikle internet, medya aracılığıyla egemenlerin yarattığı bilgi kirliliği, olguların da olayların da kişilerin de niteliklerinin çarpıtılmasında işlev görüyor. Bu noktada 68'leri, 78'leri yaşamamış genç devrimcilerin o tarihsel kesitte yaşananlarının gerçek nedenlerini doğru kavrayabilmeleri ve bugün ile bağı kurabilmeleri için devrimci üretimlerin gerekliliği kendini daha yakıcı bir biçimde hissettiriyor.

ADALI Yayınları bu perspektifle, Hüseyin Cevahir'in yaşamını, mücadelesini, kararlılığını, zengin ve renkli kişiliğini bütünsel olarak ele alan ve onu bugünün devrimcilerine anlatan bir kitap hazırlığına girişti. Yakın bir gelecekte tamamlanıp basılacak olan bu çalışmayı tüm dostlarımızın beğeniyle okuyacağını düşünüyoruz...

“DUYGUSAL ALANDAN FİKRİ ALANA İZDÜŞÜMLER”

“Sanatın tadına varmak istiyorsanız, sanat kültürü almış bir olmalısınız.” demişti Marx. Buradaki “sanat” kelimesinin yerine “yaşam” konularak cümle tekrar okunabilir. Gerçekte bu kültür, bireyin toplumsal niteliği korunduğu ölçüde vardır/mümkündür. Yoksa “her yer pazar her şey satılık” sloganının tuzağına düşürüldüğünde; diğer bir ifadeyle sanatçı pazara, hatta işportaya ürün yetiştirir duruma düştüğü ölçüde, kendisi de (bilerek veya bilmeyerek) bir meta, bir pazar ögesi haline gelir. Ve ortada ne kalite, ne de kazanım kalır.

Bu çözülmeye katalizör etkisi yapan en önemli sorunlardan biri de sınıfsal bakış açısının yitirilmesi; dolayısıyla değiştirici dinamiklerin, devrimci potansiyellerin bir özgüven ve özgüç toplamı oluşturmak yerine, kısa erimli, gününbirlik yataklarda tüketilmesidir. Köleyi, sınıf kardeşine değil, saçını okşayan köle sahibine yönlendiren bir bakış açısı egemen oluyor. Sınıf eksenli bakış açısının yerini kimlik (ulus, cins) eksenli bakış açısı alıyor. Biçim, özü; nicelik niteliği bastırıyor. Yenilenme adına boy hedefi yapılan 150-200 yıllık Marksist birikimin sigorta niteliğindeki temel eksenleri kaydırılıyor. Toplumsallık çözüldüğü, ilgi sistem içine yöneldiği oranda “ben” besleniyor ve kişi, örgütlü ortamda dahi ben eksenli hareket etmeye başlıyor.

ADALILAR

“Geceyi Kuşatanlara”

ÇOK YAKINDA